

The Real Personality Development Magazine

యుగశక్తి దాయత్రి

వ్యయ ఫాల్గుణం - సర్వజిత్ చైత్రం, మార్చి - 2007.

రూ 8.00

గాయత్రీ చేతనా కేంద్ర ప్రథమ వార్షికోత్సవం యజ్ఞ దృశ్యాలు

యజ్ఞదృశ్యం, గురుదీక్ష

వేదికపై హారతి ఇస్తూన్న కార్టోటేటర్ శ్రీ టి.ఎల్లారావు.

భవ్య కలశయాత్ర

కలశయాత్ర ప్రారంభంలో మహిళలు.

భవ్య కలశయాత్ర.

వానప్రస్థ సంస్కారం, సత్కారం

వానప్రస్థులకు సంకల్ప సూత్రాన్ని కట్టుతూన్న శ్రీయుతులు అశ్విని సుబ్బారావు, వెంకటనారాయణ, డా॥తుమ్మల, గోకుల్చంద్ ఉపాధ్యాయ.

శాంతికుంజ్ ప్రతినిధి శ్రీ సందీప్జీని సన్మానిస్తూన్న అశ్విని హోమియో అండ్ ఆయుర్వేదిక్ ప్రొడక్ట్స్ లిమిటెడ్ సంస్థ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ శ్రీ బి.అనిల్ కుమార్.

ఓం భూర్భువః స్వః తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గోదేవస్య ధీమహి ధియోయోనః ప్రచోదయాత్

ప్రఖర ప్రజ్ఞ

యుగేశ్వరీ గాయత్రీ

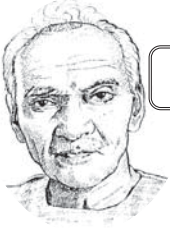

సజల శ్రద్ధ

ఓం వందే భగవతీం దేవీం శ్రీరామంచ జగద్గురుం
పాదపద్మే తయోః శ్రీత్వా ప్రణమామి ముహూర్ముహూః

<p>సంకల్పం - సంరక్షణ వేదమూర్తి, తపోనిష్ఠ, పండిత శ్రీరామ శర్మ ఆచార్య శక్తి స్వరూపిణి మాతా భగవతీ దేవి శర్మ</p>	<p>అసంతృప్తి</p>
<p>ప్రధాన సంపాదకులు డాక్టర్ ప్రణవ్ పండ్యా సంపాదకులు కందర్ప రామచంద్ర రావు</p>	<p>అసంతృప్తితో బాధపడుతూన్న ఒక వ్యక్తి ఒక సాధువు వద్దకు వెళ్లాడు. “అసంతృప్తి ఎలా పోతుంది?” - అని ఆయనను అడిగాడు. సాధువు ఇలా అన్నాడు - “చెప్పతాను. నేను నీళ్లకోసం బావికి వెళుతున్నాను. నాతో రా. నీకు జవాబు వస్తుంది.”</p>
<p>సంపుటి 7 - సంఠిక 11 మార్చి 2007 వ్యయ ఫాల్గుణం-సర్వజిత్ చైత్రం ఐడిప్లెటి రూ॥ 8.00 సం॥ చందా రూ॥ 90 3సం॥ చందా రూ॥ 250 10 సం॥ చందా రూ॥ 750 శాశ్వత చందా రూ॥ 1800</p>	<p>సాధువు అడుగు లేని బాల్బీని నూతిలోకి దించేసరికి, ఆ వ్యక్తి ఆశ్చర్యపడ్డాడు. సాధువు ఆ బాల్బీని బావి నీళ్లలోకి లోతుగా దించాడు. గట్టిగా ధ్వని వచ్చింది. బాల్బీ వెనువెంటనే నీళ్లలో మునిగింది. దానికి అడుగు లేదు కనుక - సాధువు ఎన్ని సార్లు లాగినా, ఖాళీ బాల్బీయే పైకి వచ్చింది. ఇలా ఒకటి.... రెండు.... పదిసార్లు ఈ క్రీడ సాగింది. ఆ వ్యక్తి ఇక ఉండబట్టలేక పోయాడు. “నీవు చేస్తూన్న దేమిటి? ఆ బాల్బీ ఎప్పుడూ నిండదు”- అని సాధువుతో అన్నాడు.</p>
<p>Please send drafts in favour of SRI VEDAMATA GAYATRI TRUST BUSINESS DIVISION, HYDERABAD</p>	<p>సాధువు నవ్వి, ఇలా అన్నాడు - “ఈ బాల్బీని నేను నీ కోసమే బావిలో దించుతున్నాను. ఇది వాసన (కోరిక) అనే బాల్బీ. ఇది ఎన్నడూ నిండదు. మూతవరకు ఎవ్వరూ దీన్ని నింపలేరు. వాసన ద్వారా తృప్తి పొందాలనే ప్రయత్నంలో, విషాదమే మిగులుతుంది. వాసనలను తృప్తిపరచాలని ఎన్నిసార్లు ప్రయత్నించినా - నీకు మిగిలింది అసంతృప్తి మాత్రమే. బావిలోపల బాల్బీ నిండిందని ఎన్నో మారులు అనిపించింది. అయినా - చేతికి అందేసరికి అది ఖాళీ అయింది. ఇలా మళ్లీ మళ్లీ జరిగింది. అయినా - నీకు కనువిప్పు కలుగలేదు, గుణపారం అందలేదు.</p>
<p>సలహాలు, సూచనలకు : శ్రీ ఆశ్చిని సుబ్బారావు - 040-32986922</p>	<p>“పద. ఇప్పుడు నీకు మెలకువ కలిగింది కదా. వాసనల అసంతృప్తి ఎన్నడూ నశించదని గుర్తించావు కదా.</p>
	<p>“తృప్తి సంవేదనల బాటలో పయనించడంలో ఉంది; సేవలో ఉంది. ఈ బాటలో నడవగలిగేవారికి సంతృప్తి, సంతృప్తి, శాంతి - మూడూ సునాయాసంగా లభిస్తాయి.”</p>
	<p>★★★</p>

నిరంతర అధ్యయనమే జ్ఞానప్రాప్తికి రాచబాట.

సద్గురు వచనామృతం

జ్ఞానాగ్ని ఉపాసించు

జ్ఞానం ద్వారానే మనిషి ప్రపంచంలో సుఖాన్ని పొందుతాడు. జ్ఞానం లోపిస్తే, మనిషి బంధనాలలో చిక్కుకుని దుఃఖం పొందుతాడు. జ్ఞానం సంపూర్ణం అయితే - సాఫల్యం వెంట ఉంటుంది. జ్ఞానంలో దోషం ఏర్పడితే - వైఫల్యాలు పెరిగిపోయి, మనిషి దుఃఖంతో క్రుంగిపోతాడు.

ఈ ప్రపంచంలో జ్ఞానంకన్న పవిత్రమైనది లేదు. జ్ఞానం ఆత్మకు సహజ గుణం. పరమాత్మ జ్ఞాన స్వరూపుడు. జ్ఞానపు వెలుగులో అజ్ఞానపు కారుచీకటి తొలగిపోయినప్పుడు - మనిషి జనన మరణ బంధనాలనుండి విముక్తి పొందుతాడు; ముక్తి మార్గంలో పయనిస్తాడు. జ్ఞానవంతుడైన అలాంటి వ్యక్తి అన్ని పరిస్థితులలోనూ తనకు తాను పరమాత్మకు సమర్పణ చేసుకుంటాడు.

మనం బాహ్య విషయాలలో ఏ సుఖాన్ని వెదుకుతూ ఉంటామో, ఆ సుఖం వాస్తవానికి మన లోపలే ఉంది. ప్రపంచంలోని ప్రతి భావాన్నీ పరీక్షించడం, సత్ అసత్లను యధార్థంగా గుర్తించడం, పనికివచ్చే వస్తువులను తీసుకోవడం, పనికిరానివాటిని వదలివేయడం - ఇదంతా జ్ఞానంద్వారానే సాధ్యపడుతుంది.

ఈ జ్ఞానం స్వాధ్యాయ, సత్సంగముల ద్వారా లభిస్తుంది. సమయాన్ని బట్టి, సౌకర్యాన్ని బట్టి మంచి గ్రంథాలను చదువుతూ ఉండడం, జ్ఞానులతో సత్సంగం - ఇవి మానవ జీవితాన్ని సంస్కరించడానికి అత్యవశ్యకములు. ఏ సమాజంలో నిజమైన జ్ఞానులు ఎంత హెచ్చు సంఖ్యలో ఉంటే - ఆ సమాజం అంత హెచ్చుగా ఆత్మోన్నతి పొందుతుంది, తాను కోరుకున్న లక్ష్యాన్ని సాధిస్తుంది.

★★★

విషయ సూచిక

ముఖచిత్రం : శ్రీరామచంద్రుడు

1. సంపాదకీయం :	1
2. సద్గురు వచనామృతం విషయ సూచిక	2
3. వేద మంత్రం	3
4. దేవసంస్కృతి విశ్వవిద్యాలయ ద్వితీయ స్నాతకోత్సవంలో రాష్ట్రపతి డా॥అబ్దుల్ కలామ్ గారి ఉపన్యాసం	4
5. దేవసంస్కృతి విశ్వవిద్యాలయ ద్వితీయ స్నాతకోత్సవంలో కులాధిపతి డా॥ ప్రణవ్ పండ్యాజీ ఉపన్యాసం	7
6. మన సంస్కృతికి ఊపిరి అధ్యాత్మ	10
7. రామరాజ్యానికి స్వర్ణ సోపానాలు - 1	12
9. మనతోనే ప్రారంభిద్దాం సంస్కరణలను	15
10. శరీర ఆరోగ్యానికి సోపానం మానసిక ఆరోగ్యం	16
11. చివరి కోరిక	18
12. మార్గాలు అనేకం - గమ్యం ఒక్కటే	20
12. సత్య సాధనలో సమగ్రత	23
13. ఇహపర సుఖ సాధకం తపస్సు	25
14. సామాజిక సామరస్యానికి సాధనం: హోలీ	27
15. జీవించే కళ	29
16. ధ్యానం - 1	31
17. వానప్రస్థ పునరుద్ధరణ ఒక యుగావసరం	33
18. కబైనాహర్షలో పంచకుండీ యజ్ఞం	36
19. ప్రదక్షిణ పథంలో - 2	38
20. 2011-12 : కలియుగంలో సత్యయుగానికి శ్రీకారం	41
21. శాంతికుంజ్ సమాచారం	44
25. వార్తలు	45
25. గాయత్రీ చేతనా కేంద్ర ప్రథమ వార్షికోత్సవం	46
25. శక్తిపీఠాల రజతోత్సవాలు	47
26. సద్గురు లీలామృతం	48

ముఖ్య గమనిక

చందాదారులు మనియార్డరు ఫారమ్లలో తమ పేరు, చిరునామా, పిన్కోడ్ నంబరు తప్పక వ్రాయాలి.

- పత్రికా విభాగం

సృష్టికర్త నిరర్థకమైన ఏ వస్తువునూ సృష్టించలేదు.

వేద మంత్రం

న్యాయబద్ధ సంపాదనలోనే సుఖం

అస్మభ్యం తద్వసో దానాయ రాధః సమర్థయస్వ బహు తే వసవ్యమ్ ।

ఇంద్ర యచ్చిత్రం శ్రవస్యా అను ద్యౌన్మహద్వదేమ విదధే సువీరాః ॥

- (ఋగ్వేదం 2/13/13)

భావార్థం : న్యాయంతో, శ్రమతో కూడిన సంపాదన మనుష్యునికి సుఖ మిస్తుంది, పుష్టిస్తుంది, ఫలిస్తుంది, మనస్సును ప్రసన్నంగా ఉంచుతుంది. దీనితో ఆత్మ నిర్మలం, పవిత్రం అవుతుంది. పౌరుషం పెరుగుతుంది. సత్కర్మలకు ప్రేరణ లభిస్తుంది. దొంగతనంతో, మోసంతో, కపటంతో సంపాదించిన ధనం ఎల్లప్పుడూ దుఃఖాన్నే ఇస్తుంది.

సందేశం : జీవితంలో ధనం యొక్క ప్రాముఖ్యాన్ని నిరాకరించలేము. ఒక పరిమితి వరకు వ్యక్తికి, సమాజ వికాసానికి అది అవశ్యకం. కానీ ఆ పరిమితి దాటితే, అర్థం అనర్థ మవుతుంది; వికాసానికి బదులు వినాశనానికీ, దోపిడీకీ, సంఘర్షణకూ కారణ మవుతుంది. ధనం ధర్మం పరిధిలో ఉన్నంత కాలం - అది 'అర్థం'. అధర్మ క్షేత్రంలో ప్రవేశించగానే అది 'అనర్థం' అవుతుంది. నేటి మన భౌతిక వికాసం అద్వితీయ స్థాయికి చేరుకున్నదనేది, దానికి ప్రముఖ ఆధారం ధనమేననేది వాస్తవాలే. నేడు ధనానికున్న ప్రాముఖ్యం ఇంతకు ముందు ఎన్నడూ లేదు. ప్రాచీన కాలంలో ఆధ్యాత్మికతకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వబడేది. ధన సంపాదనకు రెండవ స్థానం. నేడు పరిస్థితి తలక్రిందులు అయింది. ప్రజలు ధన సంపాదనలో పిచ్చివాళ్ళయిపోతున్నారు; ఆధ్యాత్మికతను మరచిపోయారు. కనీసం పూజ చేస్తున్నట్లు కన్నడదానికి కూడా తీరిక లేదు. వాస్తవిక ఉపాసన, సాధనల ప్రశ్నే లేదు. భౌతిక వాదమే సమాజం యొక్క జీవితాదర్శ మైనది.

ఆధ్యాత్మికత, భౌతికత - ఈ రెండూ సమాజానికి అవసరమే. రెండింటి మధ్య సమన్వయం, సంతులనం అవసరం. ప్రాచీన కాలంలో కొంతమంది ఆధ్యాత్మికతే సర్వస్వమని అనుకునేవారు. ఆధ్యాత్మిక ప్రగతి వల్ల సమాజానికి ఏ హానీ జరుగలేదు. కేవలం మనుష్యులు కొన్ని భౌతిక సుఖ సౌకర్యాల నుండి వంచించబడ్డారు. నేడు భౌతికత యొక్క వికాసంతో, హితానికి బదులు హాని అధికమయింది. సమాజంలోని అవకతవకలకు, అరాజకతకు మూలం ధనమే ముఖ్యమనే ఆలోచనయే. దొంగతనం, దోపిడీ, అవినీతి, అబద్ధం, మోసం మొదలైన వాటి ద్వారా సంపాదించిన ధనం మనుష్యుణ్ణి అన్నివిధాలా నాశనం చేస్తుంది. అన్నింటికంటే ముందు - అతడికి మనశ్శాంతి ఉండదు. అవినీతి, అన్యాయాలతో లభించిన లక్ష్మి అతని జీవన రసాన్ని పీల్చివేస్తుంది.

వర్తమాన ఆర్థిక వ్యవస్థ నీతి-అవినీతుల మధ్య తేడా చూపదు. అక్రమమైనా, సక్రమమైనా - ఏదో విధంగా ధన సంపాదనను ప్రోత్సహిస్తుంది. ప్రపంచంలోని విపత్తులన్నిటికీ ఇదే మూల కారణం. మనం భౌతిక ప్రగతిని ఉపేక్షించలేము, ఆధ్యాత్మికతను నిరాకరించలేము. రెండింటిని కలిపి, ఒక సమన్వయ దృష్టికోణాన్ని రూపొందించుకోవాలి. నైతిక, అనైతిక ధనసముపార్జనల మధ్య తేడా చూపాలి. అనైతిక సంపాదనను నిందించాలి, విమర్శించాలి. నైతికంగా సంపాదించేవారిని ప్రశంసించాలి.

తగిన విధంగా కష్టపడి అర్జించిన డబ్బు మనుష్యునికి సుఖాన్నీ, శాంతినీ, సంతోషాన్నీ కలిగిస్తుంది. అతని ఆత్మబలాన్ని పెంచుతుంది. ఆత్మను పరిశుద్ధం, పవిత్రం, నిర్మలం చేస్తుంది. దీనితో సమాజంలో దివ్య వాతావరణం ఏర్పడుతుంది.

★★★

మనిషిలోని ప్రత్యేకత - మాలిన్యంపట్ల ఏవగింపు, స్వచ్ఛతపట్ల ప్రేమ.

నైతిక బోధనలో, గ్రామీణ వికాసంలో మీ కృషి ముదావహం

దేవసంస్కృతి విశ్వవిద్యాలయ ద్వితీయ స్నాతకోత్సవంలో

రాష్ట్రపతి పరమ ఆదరణీయ అబ్దుల్ కలామ్

2006 డిసెంబరు 9న జరిగిన దేవ సంస్కృతి విశ్వవిద్యాలయ ద్వితీయ స్నాతకోత్సవంలో పరమ ఆదరణీయ రాష్ట్రపతి డాక్టర్ అబ్దుల్ కలామ్ ఇచ్చిన ఉపన్యాసంలోని ముఖ్యాంశాలు :

విద్యతో దివ్య జీవనానికి సమన్వయం

దేవ సంస్కృతి విశ్వవిద్యాలయ ద్వితీయ స్నాతకోత్సవంలో పాల్గొనడం నాకెంతో ఆనందంగా ఉంది. దివ్య సంస్కారాల వికాసం అనే లక్ష్యంతో ఈ సంస్థ స్థాపించబడడం నాకు ఎంతో సంతోషం కలిగించింది.

భారతదేశాన్ని సుఖ శాంతులూ, సమృద్ధి కలిగిన సమాజంగా రూపొందించడంలో ఇది మహత్తరమైన అంశం. విద్యతో దివ్యజీవన విధానాన్ని సమన్వయపరచడం తక్కువగానే జరుగుతోంది. మీ విద్యలో దివ్య జీవన విధానాన్ని సమన్వయించారని కులాధిపతి గారి ద్వారా తెలుసుకున్నప్పుడు నాకు ఎంతో ఆనందం కలిగింది.

ఈ విశ్వవిద్యాలయం పండిత శ్రీరామశర్మ ఆచార్య యొక్క దివ్య స్వప్నపు ఫలితమని నాకు తెలుసు. వారు స్వరాజ్య సమర సేనాని. 3000లకుపైగా గ్రంథాలను వారు రచించారు. వారు జ్ఞాన విప్లవానికి జనకులు.

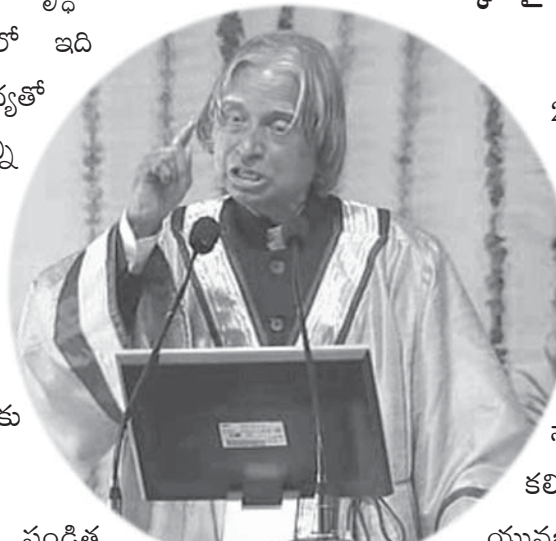
మిత్రులారా! చిన్నతనంలో రామేశ్వరంలో ఉన్నప్పుడు నేను దేశభక్తులైన పలువురు న్యాయవాదులనూ, శాస్త్రవేత్తలనూ,

అధ్యాత్మవేత్తలనూ, వాణిజ్యవేత్తలనూ, విద్యావేత్తలనూ చూచాను. వారు తమ సర్వస్వాన్నీ స్వరాజ్య సాధన కోసం సమర్పించారు. మన స్వరాజ్యం అలాంటి మహనీయులకు ఋణపడి ఉంది. శూరులూ, వీరులూ అయిన అలాంటి దేశభక్తులకు నేను నమస్కరిస్తున్నాను.

ఇక్కడి నైతిక శిక్షణకు నా అభినందన

స్వరాజ్య ప్రాప్తి అనంతరం - 2020 నాటికి భారత్‌ను అభివృద్ధి పొందిన దేశంగా చేసే బాధ్యత మనమీద ఉంది. దేశంలోని 22 కోట్లకు పైగా ఉన్న పేదల పేదరికాన్ని నిర్మూలించి, మనకు వారసత్వంగా వచ్చిన నాగరికతను పరిరక్షించి - ప్రాణశక్తి కలిగిన మన 48 కోట్లమంది

యువజనులు మన దేశాన్ని అభివృద్ధి చెందిన దేశంగా తప్పక మార్చుతారని నా విశ్వాసం. నైతిక బోధన ఆధారంగా దేశంలోని యువజనులను శక్తిమంతులుగా చేయడం, 'మనం ఈ పని చేయగలుగుతాము' అనే విశ్వాసాన్ని ప్రజలందరిలో మేలుకొలపడం దేవసంస్కృతి విశ్వవిద్యాలయం వంటి విద్యా సంస్థలు చేయవలసిన పని. అందమైన ఈ ఉద్యమాన్ని నిర్వహిస్తున్నందుకు నేను ఈ సంస్థను

వ్యతిరేకాత్మకమైన ఆలోచన మనిషి శక్తిని తగ్గిస్తుంది.

అభినందిస్తున్నాను.

పవిత్రతకు ప్రతీక గంగ

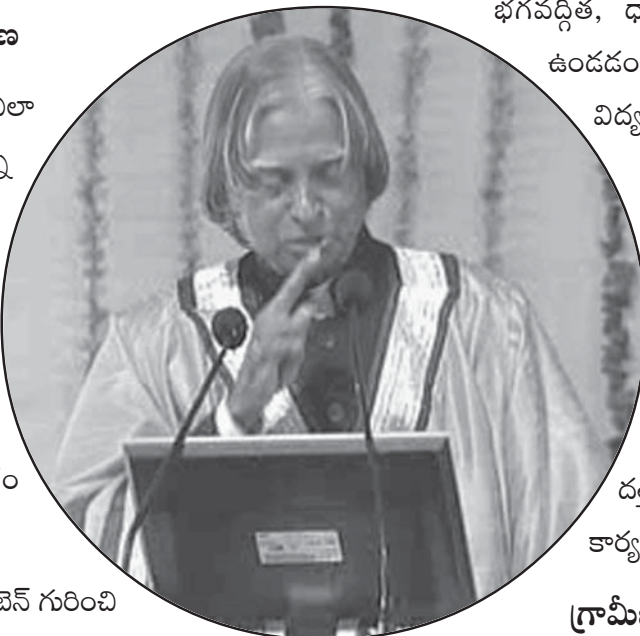
మిత్రులారా! మీ విశ్వవిద్యాలయం గంగానదికి సమీపంలో ఉంది. గంగానది పవిత్రతకు ప్రతీక. జీవితంలో, ఆలోచనలో పవిత్రత వల్ల పనిలో పవిత్రత ఏర్పడుతుంది. ఈ పవిత్రత అన్ని రంగాలలో ఉండాలి. దేవాలయాలు, మసీదులు, గురుద్వారాలవంటి మన ఆరాధనా స్థలాలన్నీ పవిత్రంగా ఉండాలి. మన నదులు పవిత్రంగా ఉండాలి. పర్యావరణం యొక్క స్వచ్ఛతకూడ జాతీయ అభివృద్ధికి ఒక కొలబద్ద.

కాలీబెన్ ఉదాహరణ

మనం పవిత్రతను ఎలా ప్రారంభించాలి? మిమ్మల్ని చూస్తున్నప్పుడు నాకు పవిత్ర గంగానది దృశ్యం గుర్తువస్తోంది. గంగ పవిత్రతను కోరుతోంది. మీరు గంగను పవిత్రం చేయగలిగితే, ప్రజల మనస్సులు పవిత్రం అవుతాయి.

ఈ సందర్భంగా కాలీబెన్ గురించి మీకు చెప్పతాను.

కాలీబెన్ నది ఒడ్డు గురునానక్ దేవులు దివ్యజ్ఞానాన్ని పొందిన స్థలం. ఆ నది 160 కిలోమీటర్ల మురుగు కాలువగా మారిపోయింది. బాబా బలబీర్ సింగ్ సీచ్‌వాల్ కృషివల్ల, పంజాబు ప్రభుత్వ సహకారంవల్ల నాలుగున్నర సంవత్సరాలలో నేడది స్వచ్ఛమైన నదిగా మారిపోయింది. గత నాలుగు దశకాలుగా మూలబడిన హాండ్‌పంపుల నుండి తిరిగి నీళ్లు వస్తున్నాయి.

ఇది ఎలా జరిగింది? పూజకోసం ప్రతిరోజూ వేలాదిగా తీర్థయాత్రికులు బాబా బలబీర్ సింగ్ యొక్క గురుద్వారాకు వచ్చేవారు. బాబా వారితో ఇలా చెప్పేవారు - “గురుద్వారా వెనుక కాలీబెన్ నది ఉంది. దాన్ని శుభ్రం చేయండి. ఇదే భగవంతుని సేవ.” రోజూ సుమారు 3000 మంది ఆ పని చేశారు. ఆ నది శుభ్రపడింది.

మీరు నిర్ణయించుకుంటే - హరిద్వార్ నుండి గంగానదిని క్షాళన చేయగలుగుతారు.

విశ్వవిద్యాలయంలో నైతిక బోధనలో అంతర్జాగంగా భగవద్గీత, ధ్యానం క్లాసులు జరుగుతూ ఉండడం, వ్యావహారిక విద్యపై, మౌలిక విద్యపై ఎన్నెన్నో పరిశోధనలు సాగుతూ ఉండడం ముదావహం. ఇవికాక - గురుదేవుల భావాలు ఆధారంగా క్రొత్త సామాజిక వ్యవస్థను నిర్మించడానికై విశ్వవిద్యాలయం గ్రామాలను దత్తత తీసుకుని, వాటి అభివృద్ధికి కార్యక్రమాలను నిర్వహిస్తోంది.

గ్రామీణ అభివృద్ధి ఉద్యమం

విద్యలోని మహత్తర అంశం ‘మేము దీన్ని చేయగలుగుతాము’ అనే దృఢ విశ్వాసాన్ని విద్యార్థుల మనస్సులలో బలంగా నాటడం. ఈ దిశలో ఒక గ్రామీణ వికాస యోజనను మీ ముందు ఉంచుతాను. అది Providing Urban Amenities in Rural Areas- PURA (గ్రామీణ ప్రాంతాలకు పట్టణ సౌకర్యాలను అందించడం).

మన దేశంలో ఆరు లక్షలకుపైగా గ్రామాలు ఉన్నాయి. వానిలో 70కోట్లమంది నివసిస్తున్నారు. సగటున

నేర్చుకోవాలనే తపన కలిగినవాడు ప్రతి వ్యక్తినుండీ, ప్రతి సంఘటననుండీ నేర్చుకుంటాడు.

లక్ష జనాభా కలిగిన 7000 గ్రామ సమూహాలను ఏర్పాటు చేయడం ఈ గ్రామాల వికాసానికి అవసరం. ఈ సమూహాలను మనం 'పురాలు' అని పిలుస్తాము. ఈ పురా 20 - 30 గ్రామాల సమూహం. ఈ సమూహాలలో అభివృద్ధి కోసం ఉమ్మడి ప్రయత్నం జరుగుతుంది. ఇవి పరస్పరం జోడించబడతాయి. వీటిలో విద్యుచ్ఛక్తి, నీరు, విద్య, ఆరోగ్యం, మార్కెట్ మున్నగు వాటికి ఉమ్మడి వ్యవస్థ ఉంటుంది.

దేవ సంస్కృతి విశ్వవిద్యాలయంలో డిగ్రీలు పొందిన విద్యార్థులు ఇలాంటి 'పురా'ల నిర్మాణంలో, వికాసంలో పాల్గొంటారని నా విశ్వాసం. ఈ విధంగా దేవ సంస్కృతి విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థులు దేశ అభివృద్ధిలో మహత్తర పాత్రను నిర్వహించగలుగుతారు. సమస్యలన్నింటికీ కారణాలు అజ్ఞానం, కొరత, బలహీనత అని ఆచార్యశ్రీ చెప్పారు. ఈ ఉద్యమంద్వారా విద్యార్థులు ఆ కారణాలను తొలగించగలుగుతారు.

మతానికీ, విజ్ఞానానికీ సమన్వయం

సమాజ అభివృద్ధికై ఆ విద్యార్థులు మతాన్నీ, విజ్ఞానాన్నీ సమన్వయపరచగలుగుతారు కూడా. ఆ సమన్వయం ఆచార్యశ్రీ కన్న కల. ఈ సందర్భంగా అంతరిక్ష పరిశోధన సంస్థలో పనిచేస్తూన్న సమయంలో నాకు కలిగిన ఒక అనుభవాన్ని మీకు తెలుపుతాను.

1962లో జరిగిన సంఘటన. అప్పుడు ప్రొఫెసర్ విక్రమ్ సారాభాయ్ నాకు గురువు. అంతరిక్ష పరిశోధన సంస్థను స్థాపించడానికి భూమధ్యరేఖకు దగ్గరగా ఉన్న ఒక పెద్ద స్థలం ఆయనకు కావలసివచ్చింది. కేరళలోని తుంబా ప్రదేశం ఆయనకు నచ్చింది. ఆ స్థలంలో పెక్కు గ్రామాలు ఉన్నాయి. ప్రాచీన సెంట్ మేరీ మాగ్డలీన్, పాలిథురా చర్చి ఉంది. బిషప్ గృహం ఉంది. ఆ స్థలంకోసం ప్రభుత్వపరంగా జరిగిన ప్రయత్నాలు ఫలించలేదు. తిరువనంతపురంలోని

బిషప్ ఫాదర్ డాక్టర్ పీటర్ బర్నార్డ్ పరేరా సహాయపడితే పని జరుగుతుందని తెలిసింది.

ప్రోఫెసర్ సారాభాయ్ ఆ బిషప్ ను కలుసుకుని తన పనిగురించి తెలిపారు. మరునాడు చర్చికి రావలసిందిగా ఆయన సారాభాయ్ ని కోరారు. మరునాడు సారాభాయ్ చర్చికి వెళ్లారు. బిషప్ తమ శిష్యులకు ఆయనను పరిచయం చేశారు. 'వీరికి తమ పరిశోధన సంస్థకోసం 400 ఎకరాల స్థలం కావాలి. శాస్త్ర విజ్ఞానం మనకు సుఖ సాధనాలను ఇస్తుంది. మనంకూడ మన భగవంతుణ్ణి సుఖశాంతి సమృద్ధులు ఇవ్వవలసిందని ప్రార్థిస్తాము. మనం ఈయనకు సహాయం చేయగలుగుతామా' - అని ఆయన అన్నారు. శిష్యులందరూ ఎమెన్ (తథాస్తు) అన్నారు.

తుంబాలో ఇస్రో (అంతరిక్ష పరిశోధన సంస్థ) స్థాపన జరిగింది. నేడు ప్రొఫెసర్ సారాభాయ్ లేరు. ఆ బిషప్ కూడ లేరు. అయినా, వారిద్దరూ ఇలా వర్ణించబడిన పుష్పాలు - "పువ్వులను చూడండి. అవి సువాసననూ, తేనెనూ ఇస్తాయి. ఎంతో ఉదారతతో ఇస్తాయి. ఎలాంటి కోరికా లేకుండా - ప్రేమనూ, సౌందర్యాన్నీ పంచుతాయి. తమ పని పూర్తి కాగానే మౌనంగా రాలిపోతాయి. అలాంటి పుష్పాలుగా రూపొందడానికి ప్రయత్నించండి."

మతానికీ, శాస్త్ర విజ్ఞానానికీ చెందిన అగ్రగణ్యులైన వ్యక్తులద్వారా మానవాళికి ఎంత మేలు జరుగుతుందో నేను చూచాను.

దేవ సంస్కృతి విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థులకు నేను అభినందన తెలుపుతున్నాను. ప్రాణశక్తి కలిగిన పౌరులను నిర్మాణం చేసే ఉద్యమంలో సాఫల్యంకోసం విశ్వవిద్యాలయ కుటుంబానికి నా శుభాకాంక్షలు. భగవంతుడు మీకు ఆశీస్సులు ప్రదానం చేయుగాక.

★★★

సిద్ధాంతరీత్యా పొరపాటయిన విషయం వ్యవహారణలో ఎన్నడూ సముచితం కాదు.

జ్ఞాన విప్లవానికి మార్గము ఈ విశ్వవిద్యాలయం

దేవసంస్కృతి విశ్వవిద్యాలయ ద్వితీయ స్నాతకోత్సవంలో

డాక్టర్ ప్రణవ్ పండ్యాజీ

2006 డిసెంబరు 9న జరిగిన దేవ సంస్కృతి విశ్వవిద్యాలయ ద్వితీయ స్నాతకోత్సవంలో

కులాధిపతి డాక్టర్ ప్రణవ్ పండ్యాజీ ఇచ్చిన స్నాతకోపన్యాసంలోని ప్రధానాంశాలు ఇలా ఉన్నాయి :

ఈ విశ్వవిద్యాలయాన్ని స్థాపించి సుమారు నాలుగు సంవత్సరాలు అయింది. దీని స్థాపన సమయంలో మేము కొన్ని కలలు కన్నాము, కొన్ని సంకల్పాలు చేశాము. ఆ కలలనూ, ఆ సంకల్పాలనూ సాకారం చేయడానికై నేడు మేము సంఘర్షణ జరుపుతున్నాము, నిరంతర కృషిలో నిమగ్నులమై ఉన్నాము. పాత గాడిలో నడిచే ఒక విద్యా సంస్థ పరిధికి ఈ విశ్వవిద్యాలయాన్ని పరిమితం చేయనివ్వం-అన్నది ఈ క్రమంలో మా మొదటి కల, మొదటి సంకల్పం. మా ఈ విశ్వవిద్యాలయం వికసిత భారత నిర్మాణంకోసం జరిగే యువ ఉద్యమానికి కేంద్రం కావాలన్నది ఆ కల, ఆ సంకల్పం.

ఆధ్యాత్మిక మానవతావాదం, వైజ్ఞానిక అధ్యాత్మవాదం

ఈ మహత్కార్యాన్ని మేము ప్రారంభించి ఉన్నాము. మా ఈ ఉద్యమానికి సిద్ధాంతాలు రెండు. మొదటిది ఆధ్యాత్మిక మానవతావాదం. రెండవది వైజ్ఞానిక అధ్యాత్మవాదం. గత తరం మతంపేరిట ప్రజలతో తగాదాపడడాన్నీ, ప్రజలమధ్య ఘర్షణలు సృష్టించడాన్నీ మనం చూచాము. అయితే వాస్తవం ఏమంటే - ఏ మతమూ చెడ్డది కాదు - దాని మర్యాన్ని అనుభూతి పొందినప్పుడు. ప్రతి మతంయొక్క మర్మం ఆధ్యాత్మిక మానవతావాదం. ప్రపంచంలోని మతాలన్నీ ఎలాంటి ఒత్తిడి లేకుండా, ఎలాంటి బలవంతమూ లేకుండా పరస్పరం ఆలింగనం చేసుకోవడానికి కేంద్ర బిందువు ఇదే. మా విశ్వవిద్యాలయంలో అధ్యయనంచేసే విద్యార్థినీ

విద్యార్థులకు మేము ఇందుకోసమై శిక్షణ ఇస్తున్నాము. మా రెండవ సిద్ధాంతం - వైజ్ఞానిక అధ్యాత్మవాదం. ఆధ్యాత్మిక భావనలూ, వైజ్ఞానిక ప్రక్రియలూ నేటి యుగానికి అవశ్యకాలు.

మూడు కలలు, మూడు సంకల్పాలు

ఏ ఉద్యమానికయినా శక్తి సామర్థ్యాలూ, విస్తృతమైన ఆలోచనా సరళీ కలిగిన యువత అవసరమని మీ అందరికీ తెలుసు. యువశక్తి ఆధారంగానే ఏ ఉద్యమమయినా ప్రబల ప్రభంజనం అవుతుంది, సాఫల్యానికి కొత్త రికార్డు సృష్టిస్తుంది. గడచిన సంవత్సరాలలో మేము ఈ యువశక్తినే సమీకరించాము. దేవ సంస్కృతి విశ్వవిద్యాలయం నుండి ఆవిర్భవించే యువజనోద్యమం జ్ఞాన విప్లవం అనే అగ్నిపథంలో శరవేగంతో పురోగమించాలి; జ్ఞానయుక్తమైన వికసిత భారత్ ను నిర్మాణం చేయాలి-అన్నది మా రెండవ స్వప్న సంకల్పం. మా మూడవ, చివరి స్వప్న సంకల్పం ఇది; విశ్వవిద్యాలయ అస్తిత్వంతో ముడిపడిన స్వప్న-సంకల్పం ఇది - మా స్వప్నం, మా సంకల్పం మా ఒక్కరి స్వప్నంగా, సంకల్పంగా మిగిలిపోకూడదు; మా విశ్వవిద్యాలయంలోని ప్రతి యువతీ, ప్రతి యువకుడూ దీన్ని తన స్వప్నంగా, తన సంకల్పంగా మలచుకోవాలి; అంతే కాదు; దీని అగ్ని కణాలు భారత్ లోని ప్రతి పట్టణంలో, ప్రతి గ్రామంలో నివసించే యువజనుల హృదయాలలో ధగధగలాడాలి.

మంచి పనికి ధనంకన్న మంచి ఆలోచన, దృఢ సంకల్పం మరింత అవసరం.

సాకారం అయిన గురుదేవుల స్వప్నం

మా మార్గదర్శకులు పరమపూజ్య గురుదేవులు పండిత శ్రీరామశర్మ ఆచార్యజీనుండి మాకీ స్వప్న-సంకల్పం లభించిందనే వాస్తవాన్ని మేము వినమ్రంగా అంగీకరిస్తున్నాము. స్వతంత్ర భారతంలో జ్ఞాన విప్లవం అనే కలను వారు ఆ సమయంలో దర్శించారు. ప్రతి భారతీయుడూ ఆలోచనాపరుడుగా, వివేకవంతుడుగా, దేశభక్తుడుగా రూపొందాలన్నదే వారి లక్ష్యం. ఆ లక్ష్యం కోసమై వారు తమ జీవితమంతటిలో ఆధ్యాత్మిక సాధన జరుపుతూ వచ్చారు; యుగానికి దిశను ప్రదానం చేసే సాహిత్యాన్ని సృష్టించారు; జ్ఞాన విప్లవ సాధనలో నిమగ్నులు అయినారు. తమ జీవితపు సంధ్య వేళలో వారు ఒక విశ్వవిద్యాలయం గురించి కలలు కన్నారు. ఆ విశ్వవిద్యాలయంలో అధ్యయనం చేసే యువతరం జ్ఞాన విప్లవ ఎర్ర కాగడాను చేబూని మహాభారత్‌ను, వికసిత భారత్‌ను నిర్మాణం చేయాలని వారు ఆకాక్షించారు. వారి ఆ దివ్య స్వప్నంయొక్క సాకార రూపమే ఈ దేవ సంస్కృతి విశ్వవిద్యాలయం.

మా ఆశయాలకు అనుగుణంగా మేము ఈ విశ్వవిద్యాలయంలో కొన్ని క్రొత్త మార్గాలను నిర్మాణం చేశాము, క్రొత్త సంప్రదాయాలను ప్రారంభించాము.

జ్ఞాన దీక్ష ఉత్సవం

ఆ క్రమంలో మొట్టమొదటిది ఇక్కడ జరిగే జ్ఞానదీక్ష ఉత్సవం. స్నాతకోత్సవాలు ప్రతి విశ్వవిద్యాలయంలో జరుగుతున్నాయి. అయితే, జ్ఞాన దీక్ష ఉత్సవాన్ని మేము ప్రారంభించాము. దీక్షలేనిదే దీక్షాంత ఉత్సవానికి, స్నాతకోత్సవానికి ఔచిత్యం ఏమిటనే విషయాన్ని వీరు ఎందుకు మరచిపోయారో మరి.

వ్యక్తిత్వం వికాసం అనివార్య విషయం

ఈ విశ్వవిద్యాలయం ప్రారంభించిన రెండవ సంప్రదాయం అధ్యయనంతోపాటు వ్యక్తిత్వ వికాసం అనివార్యం కావడం; విద్యార్థులకు జీవిత నిర్వహణలో నైపుణ్యాన్ని గరపడం. ఈ వ్యక్తిత్వ వికాస తరగతులు నా ప్రత్యక్ష ఆధ్వర్యంలో నడుస్తున్నాయి. ఈ క్రమంలో నేను స్వయంగా భగవద్గీత, ధ్యానం తరగతులను నిర్వహిస్తున్నాను.

సమాజ సేవతో జోడింపు

మూడవ నూతన పథం ప్రతి పాఠ్య విషయాన్నీ సమాజ సేవతో, సామాజిక పరివర్తన ప్రక్రియతో జోడించడం. ఇందుకోసమై ప్రతి పాఠ్య ప్రణాళికతోపాటు మూడు నెలల ప్రత్యేక సమయం జోడించబడింది. ప్రతి పాఠ్య ప్రణాళికకు చెందిన విద్యార్థికి ఇది ఇంటర్నెషివ్ పీరియడ్ అని చెప్పబడుతోంది. అయితే, ఈ సమయంలో ప్రతి విద్యార్థి తన పాఠ్య ప్రణాళిక పరిధిలో సమాజ సేవనూ, సామాజిక పరివర్తనకు ప్రత్యేక ప్రక్రియలనూ వికసంపజేసుకోవలసి ఉంటుంది.

మూల్యాంకనానికి సమగ్ర పద్ధతి

నాల్గవ క్రొత్త సంప్రదాయం - ఈ విశ్వవిద్యాలయం అర్హతను విలువకట్టే విషయంలో ఏర్పరచినది. ఇక్కడ విద్యార్థిలోని అర్హతను విలువకట్టడానికై మేము బౌద్ధిక, భావనాత్మక, సామాజిక, అధ్యాత్మిక కొలబద్దలను ఏర్పరచాము. బౌద్ధికమైన కొలబద్ద విద్యార్థియొక్క అధ్యయన, పరిశోధన కార్యకలాపాలకు సంబంధించినది. విద్యార్థికి ఎంత ఉదారత ఉంది; ఇతరుల భావనలను అవగాహన చేసుకోవడంలో ఎంత నైపుణ్యం ఉంది; క్రొత్త పరిస్థితులకూ, క్రొత్త సంబంధాలకూ అనుగుణంగా తనను తాను రూపొందించుకునే సామర్థ్యం

భావ సంపద ధన సంపదకన్న మిన్న.

ఎంత ఉంది - అనేవి భావనాత్మకమైన కొలబద్దలు. సామాజికమైన కొలబద్ద విద్యార్థిలోని సామాజిక నిబద్ధతపై, సామాజిక బాధ్యతలపట్ల అవగాహనపై ఆధారపడి ఉంది. ఈ కొలబద్దలన్నింటిద్వారా వచ్చిన మార్పులు ఆధారంగా ఇక్కడ విద్యార్థియొక్క అర్హత, అనర్హతలు నిర్ణయించబడతాయి. ఇవి ఆధారంగానే విద్యార్థికి పతకాలు ఇవ్వబడతాయి.

పరిశోధనా ప్రవృత్తికి వికాసం

అయిదవ క్రొత్త సంప్రదాయం విద్యార్థిలో పరిశోధన జరిపే వైజ్ఞానిక ప్రవృత్తిని వికసంపజేయడం. తద్వారా అతడు ఒక శాస్త్రవేత్తవలె జీవితంలో క్రియాశీలంగా ఉండగలుగుతాడు.

జ్ఞాన మండలాల ఏర్పాటు

ఈ విశిష్టతలన్నీ కాక - ఇక్కడి విద్యార్థులు తమ స్థాయిలో జ్ఞాన మండలాలను (నాలెడ్జ్ సర్కిల్స్) ఏర్పరచుకున్నారు. ప్రతి మండలిలో వేర్వేరు పాఠ్య ప్రణాళికలకు చెందిన నలుగురైదుగురు విద్యార్థులు ఉంటారు. వారు తమ తమ పాఠ్య ప్రణాళికలలోని నిగూఢ విషయాలపై చర్చిస్తారు. వివిధ కోర్సులను సమన్వయపరచి (ఇంటర్ - డిసిప్లినరీ) పరిశోధన చేసే అవకాశాలను అన్వేషిస్తారు.

డివైన్ ఇండియా యూత్ ఎసోసియేషన్

రాష్ట్రపతిజీ! మీరు రచించిన ప్రతి గ్రంథంయొక్క పెక్కు ప్రతులు మా గ్రంథాలయంలో ఉన్నాయి. ఇక్కడి విద్యార్థులు దాదాపు అందరూ వాటిని పలుమార్లు చదివారు. వారు తమ నాలెడ్జ్ సర్కిల్ (జ్ఞాన మండలి)లలో వాటిపై పెక్కు గోష్టులూ, సదస్సులూ నిర్వహించారు. వాటి పర్యవసానంగా వారు డివైన్ ఇండియా యూత్ అసోసియేషన్ (DIYA)ను స్థాపించాలని సంకల్పించారు. వారి ఈ సంకల్పంలో విశ్వవిద్యాలయ పాలనా యంత్రాంగం పాలుపంచుకున్నది.

డివైన్ ఇండియా యూత్ అసోసియేషన్ కేంద్ర కార్యాలయంగా ఈ విశ్వవిద్యాలయం ఉండాలనీ, దేశమంతటా ఆ సంస్థ శాఖలు ఏర్పడాలనీ విశ్వవిద్యాలయ పాలనా యంత్రాంగమూ, ఇక్కడి పాత క్రొత్త విద్యార్థులూ నిర్ణయించారు. ఆ శాఖలద్వారా జ్ఞాన విప్లవం కోసమై యువతకు శిక్షణ ఇస్తారు.

వికసిత భారత్ గురించి మీరు కన్న కలలను సాకారం చేయడానికై ఈ విశ్వవిద్యాలయం, దానిలోని ప్రతి సభ్యుడూ మీవెంట ఉంటారు - అని మా రాష్ట్రపతిజీకి మేము తెలుపగోరుతున్నాము.

గ్రామీణ వ్యవస్థపై క్రొత్త కోర్సు

ఈ విశ్వవిద్యాలయం బయో ఇన్ ఫర్మేటిక్స్, బయోమెడికల్ ఇంజనీరింగ్ లలో పాఠ్య ప్రణాళికలను సంచాలన చేస్తోంది. ఇకముందు వీటిని సంస్కరించి సంచాలన చేస్తాము. వనోషధులకు సంబంధించిన మెడిసిసినల్ ప్లాంట్స్, హెర్బల్ రిసోర్స్ మేనేజ్మెంట్ లలో కూడ క్రొత్త పాఠ్య ప్రణాళికలను ప్రారంభించే యోజన ఉన్నది. ఉత్తరాంచల్ లోని, దేశంలోని గ్రామీణ పరిస్థితులను పరిశీలించిన మీదట రూరల్ మేనేజ్మెంట్ (గ్రామీణ వ్యవస్థ) పాఠ్య ప్రణాళికలను కూడ రూపొందించలవలసి ఉంది. ఈ యోజనలలో మా విద్యార్థిని విద్యార్థులు ఏదో రూపంలో భాగస్వాములు అవుతారు. నేడు డిగ్రీలనూ, పతకాలనూ స్వీకరిస్తూన్న విద్యార్థులు కూడ మాతో కలిసి పనిచేస్తారు.

మన విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థిని విద్యార్థులకు నా సందేశం ఇదే. ఇక్కడ నేర్చుకున్న దానిని మీరు జీవితంలో ఎన్నడూ మరువరని మాకు సంపూర్ణ విశ్వాసం ఉంది.

★★★

దారి ఎప్పుడూ మూసి ఉండదు. తరచు జనమే ధైర్యాన్ని కోల్పోతారు.

ధారావాహిక : దేవసంస్కృతి సౌరభం - 1

మన సంస్కృతికి ఊపిరి ఆధ్యాత్మ

పరమపూజ్య గురుదేవులు పండిత శ్రీరామశర్మ ఆచార్య రచించిన “భారతీయ సంస్కృతి - ఏక్ జీవన్ దర్శన్” అనే హిందీ గ్రంథం మన దేవ సంస్కృతిలోని మౌలిక సిద్ధాంతాలను సరళంగా వివరించింది. ఆ గ్రంథాన్ని శ్రీ కె.బి.సోమయాజులు గారు తెలుగులోకి అనువదించారు. ఆ అనువాదాన్ని ఈ సంచిక నుండి ధారావాహికగా ప్రచురిస్తున్నాం.

తన మానావమానాలను లెక్క చేయకుండా, తన ప్రాణాలను, తన ఉనికిని పణంగా పెట్టి, కష్ట పరిస్థితులనుంచి తన జాతిని, మాతృభూమిని కాపాడడమే వీరపురుషుల సంస్కృతి.

జాతికి కేంద్ర బిందువు సంస్కృతి

ఈ సంస్కృతియే జాతికోసం తన ప్రాణాలనైనా సమర్పించేటందుకు ప్రేరేపిస్తుంది. తాను మరణించినా, తన జాతికి, తన జన్మభూమికి తాను కోరుకున్న ఆనందం లభించకపోతే - ఆ వీరుడు మరల అదే గడ్డన పుట్టి, మళ్లీ తన మాతృభూమికోసం ప్రాణాలను సమర్పించుకునే అవకాశాన్ని తన కిప్పించమని పరమాత్మను ప్రార్థించుకుంటాడు.

ఏ జాతి అయినా, ఏ జాతీయుడయినా కలకాలం నిలచి ఉండాలంటే అన్నం, నీరు, గాలి ఎంత అవసరమో సంస్కృతి కూడా అంతే అవసరం. సంస్కృతి ఒక వ్యక్తి యొక్క ప్రాణాలను కాపాడలేకపోవచ్చునేమోగాని, జాతియొక్క ప్రాణాలను తప్పకుండా కాపాడగలుగుతుందన్నది నిజం.

ప్రతి జాతి, ప్రతి సమాజం, తన ఉనికిని కాపాడుకోవడం తప్పనిసరి. ప్రతి దేశానికి, ప్రతి జాతికి తమవంటూ వేరువేరు సంస్కృతులు లుంటాయి. ఆయా సంస్కృతులను బట్టే ఆయా దేశాలను, జాతులను గుర్తించడం జరుగుతుంది.

ఈనాడు ప్రపంచంలో యూరోపియన్, అమెరికన్, రష్యా, చైనా, అరబ్బువంటి అనేక సంస్కృతులు ఉన్నాయి. ఐతే వీటన్నింటికన్న అతి విశిష్టమైనది భరతవర్షానికి చెందిన

సంస్కృతి అని మేధావులందరూ అంగీకరించారు. ఇందుకు కారణం - ఇతర సంస్కృతులలో భౌతిక విషయాలకే ఎక్కువ ప్రాధాన్యాన్ని ఇవ్వడం జరిగింది, కానీ భారతీయ సంస్కృతిలో అధ్యాత్మమునకే అధిక ప్రాధాన్యాన్ని ఇవ్వడం జరగడమే. దాని ప్రధాన లక్ష్యం ఆధ్యాత్మికమైన ఔన్నత్యం. పంచ భూతాలతో కూడిన ఒక దిష్టిబొమ్మగా తయారు చేసే భావాలను మనిషిలో నింపే సంస్కృతి, జీవయాత్ర ముగించిన తరువాత అతను పొందవలసిన ఉన్నతికి చెందిన ఆశనుగానీ తప్పకుండా పొందగలనన్న నిశ్చయాన్నిగానీ కలిగించని సంస్కృతి, అటువంటి సమాజాన్ని నిర్మించలేని సంస్కృతి నిరర్థక మనడంలో సందేహమే లేదు.

మన సంస్కృతికి కేంద్రం ఆధ్యాత్మికత

భారతీయ సంస్కృతి ఆధి భౌతిక లేక లౌకిక అభ్యున్నతిని ఎన్నడూ కాదనలేదు. ఐహిక జీవనాన్ని సుఖమయం చేయగల పద్ధతిని అది ఎంతో స్పష్టంగా తెలిపింది. ఐతే, జీవితానికి అంతిమ లక్ష్యం ఆధ్యాత్మికమైన ఉన్నతియేనని కూడా నొక్కి చెప్పింది. అంటే లౌకికములైన అన్ని కార్యకలాపాలనూ ఆధ్యాత్మికమైన ఉన్నతితోనే జోడింపబడడం జరిగిందన్నమాట, దీనివల్ల మానవుడు భౌతికవాదంలోని దోషాలనుంచి తప్పింపబడతాడు. సాంసారికములైన అన్ని పనులూ చేస్తూ కూడా ఆత్మకళ్యాణమన్న ధ్యేయాన్ని విడనాడనివాడౌతాడు. మన సంస్కృతీ నిర్మాతలు ఈ విషయాన్ని మొదటి నుంచీ దృష్టిలో పెట్టుకొని ఉండకపోతే - నేడు యూరప్, అమెరికావంటి దేశాలలో కనిపించే పరిస్థితులనే మన దేశంలో చూడవలసి

నిజాయితీయే ప్రతిష్ఠకు పునాదిరాయి.

వచ్చేది. ఈనాడు ఆ దేశాలలో ఒకవైపున భౌతికమైన ఉన్నతి, వైభవాలు ఆకాశము నంటినట్లు కనబడుతున్నా, మరో వైపు స్వార్థం, ఈర్ష్యా ద్వేషాలు, క్రోధం, హత్యలు, వ్యభిచారం వంటి దుర్గుణాలు అత్యధికంగా పెరిగాయి. వాళ్లు ఏదో ఒక రోజున తాము తయారు చేసుకున్న వైజ్ఞానిక మారణాయుధాలతో తామే నాశనం కాగలరు. ఆ స్థితినుంచి రక్షింపబడాలంటే, వాళ్లు భారతీయ సిద్ధాంతమైన పంచశీలను పాటించాలి.

మన లక్ష్యం త్యాగం

భారతీయ సభ్యతకు ఎంతో విశేషత ఉంది. ఇతర దేశాలు, మతాలు, సభ్యతలు, సంస్కృతులు ఐహిక సుఖాలను పొందడం, వివిధ భోగాలను సంపాదించి పెట్టే సాధనాలను ప్రోగుచేసుకోవడం పరమ లక్ష్యములుగా భావిస్తాయి. కానీ భరతవర్షం యొక్క లక్ష్యం ఎల్లప్పుడూ త్యాగం. ఇతరుల భోగవాదానికి భిన్నంగా మనమిక్కడ త్యాగవాదాన్ని మన సంస్కృతికి ఆధారంగా ఏర్పాటు చేసుకున్నాము. భోగవాదం లక్ష్యంగా కలవారికి ఇతరులతో నిరంతరమూ సంఘర్షణ కొనసాగుతూనే ఉంటుంది. ఇందుకు కారణం - ప్రపంచంలో భోగ వస్తువు లెన్ని ఉన్నాయో వాటికన్న ఎక్కువగా మనిషిలో తృప్తి ఉన్న అటువంటి దేశాలలోని, సమాజాలలోని వ్యక్తులు మొదట్లో విదేశాలను, ఇతర జాతులలోని వ్యక్తులను దోచుకోవడం, చంపడం వంటి పనులకు దిగుతారు. ఒక వేళ ఇతర దేశాలు, ఇతర దేశీయులు తమకు అందుబాటులో లేకుంటే తమ దేశంలోనే, తమ సోదరులనే కొల్లగొట్టడ మారంభిస్తారు. తాము చేస్తున్నది చాలా చెడ్డపని అని అనిపించడానికి తగిన మంచి లక్ష్యమేదీ వారికుండదు. ఈ ప్రపంచమంతా బలవంతుల సొత్తనీ, వారికి ఫలించవలసిన మనోరథమదేనని, అది తీరాలంటే ఇతరులకన్న బలవంతులుగా, సంఘర్షణకు సిద్ధంగాను ఉండాలని వారికి బోధింపబడుతుంది.

కరుణ, ప్రేమల నిలయం

భారతీయ సంస్కృతి ఇందుకు భిన్నంగా ఈ ప్రపంచంలో కనిపించే భౌతిక వస్తువులన్నీ గొప్పవేమీ కావని,

క్షణభంగురాలని, ఎప్పుడైనా నశించేవేనని బోధిస్తుంది. నిజమైన గొప్పతనంగలది ఆత్మ లేక పరమాత్మ తత్వమని, అదే శాశ్వతమని, నశించనిదని తెలుపుతుంది. అందువల్ల - ఈ జగత్తులో మనిషి జీవించి ఉన్నంతవరకు భౌతిక వస్తువులను సంపాదించుకుని అనుభవించవలసిందే కాని, చూపుమాత్రం సత్యమైన ఆత్మతత్వం మీద నిలపాలి. కారణమేమంటే - వాటికన్నీటికీ అదే మూలాధారం. మనిషి లేక జీవాత్మ ఎల్లప్పుడూ అందులోనే ఉంటాడు. ఈ భావంవల్ల మనిషి స్వార్థంతో గ్రుడ్డివాడుగా మారే స్థితి నుంచి తప్పింపబడతాడు. అతను తన హితంతోబాటు ఇతరుల హితాన్ని కూడా కాపాడడం మీద దృష్టి నిలుపుతాడు. అలాంటి వ్యక్తి అన్యాయాన్నీ, అత్యాచారాన్నీ పాపంగా భావించి, వాటికి దూరంగా ఉంటాడు. అందువల్ల సమాజంలో న్యాయం, సుఖ శాంతులు నెలకొలుపబడతాయి. అన్ని విధములైన శక్తి యుక్తులు కలవారై ఉండి కూడా భారతీయులు ప్రపంచంలోని ఇతరులను తమకు దాసులుగా చేయాలని చూడకపోవడానికి గల కారణమిదే! ఏ దేశం మీదికైనా దండెత్తి దాని పేరు, ఊరులను చెరిపివేయడానికి మన దేశం ప్రయత్నించలేదు. ఒకానొకప్పుడు ప్రపంచంలోని సంపదకంతటికీ భారతదేశమే కేంద్రంగా ఉండేది. ఇక్కడ నిజంగా బంగారంతో, రత్నాలతో కట్టిన భవనాలు, మందిరాలు ఉండేవి. ఐనా వాటిని ధన సంపదలకు చిహ్నాలుగా ఎప్పుడూ భావించడం జరగలేదు. ఇతర దేశాలను తన గుప్పిట్లోకి తెచ్చుకునే ప్రయత్న మెప్పుడూ భారతదేశం చేయలేదు. అన్ని విధాలయిన సాంసారిక భోగాలను అనుభవిస్తూ కూడా తమపైన ఒక దివ్యశక్తి తమను దండించగలది కలదని, తప్పు చేస్తే తమకు దండన తప్పదని భారతీయులు భావించేవారు. ఈ విధమైన ఆధ్యాత్మిక భావన ఆధారంగా వారి జీవనం ఎల్లప్పుడూ సంయమనంతో కొనసాగేది. పైగా వారు కేవలం మనుష్యులనేగాక సమస్త ప్రాణులను ఒకే పరమాత్మ సృష్టించారని తలుస్తూ, అందరినీ, అన్నిటినీ, కరుణ, ప్రేమలకు పాత్రములుగా భావించారు.

★★★

ఓటమి గురించి కాక - ఆశ, విశ్వాసం, విజయాల గురించి మాట్లాడు.

శ్రీరామనవమి వ్యాసం

రామరాజ్యానికి స్వర్ణ సోపానాలు - 1

దశరథుడి కాలంలో దక్షిణ భారతాన పరపాలన, పరపీడన ప్రారంభమయ్యాయి. లంకేశ్వరుడు రావణుడు అన్ని రకాల ఆక్రమణలను ప్రారంభం చేశాడు. దశరథుడి తరపు నుంచి రావణుడి ఆగడాల్ని ఆపే ప్రయత్నమే జరిగినట్లు కనిపించదు. రావణుడి శక్తిముందు నిలవలేక దేవతలు, ఇంద్రుడితో సహా, లొంగిపోయారు. బుద్ధి, సిద్ధి కూడా వివశులై రావణుడి అంతఃపురాల్లో ఊడిగం చేయాల్సి వచ్చింది. ఆ సమయంలో వసిష్ఠుని ముందు ఉన్న బ్రహ్మాండమైన సమస్య రావణుడి అత్యాచారాల నుంచి, అక్రమణ నుంచి తన జాతిని ఏ విధంగా విముక్తం చెయ్యాలి అన్నదే. దశరథుడి ద్వారా ఈ పని జరగలదన్న ఆశ లేదు. వృద్ధాప్యంలో దశరథుడికి పుత్రప్రాప్తి కలిగింది.

వసిష్ఠ - విశ్వామిత్రుల యోజన

దశరథ పుత్రులకు రాజనీతిని, క్షాత్రవిధులను నేర్పించే విషయంలో తన సమర్థత చాలదని వసిష్ఠుడు గ్రహించాడు. ఒక్కడే ప్రముఖంగా వసిష్ఠుడి దృష్టిలోకి వచ్చాడు - గాధిపురిలో తపస్సు చేసుకునే విశ్వామిత్రుడు.

రావణుని అంతు తప్పించినదాన్నిబట్టి విశ్వామిత్రుడు తన యాగరక్షణకు రామ లక్ష్మణుల్ని అర్థించటానికి దశరథుడి సభకు వెళ్లాడు. అయితే, అంతకు క్రితమే విశ్వామిత్ర, వసిష్ఠుల సమాలోచన జరక్కుండా విశ్వామిత్రుడు యజ్ఞ కారణం చూపి రామ లక్ష్మణుల్ని తీసుకువెళ్ళే అవకాశం

ఎక్కడుంది?

పుత్ర వ్యామోహంలో దశరథుడు విశ్వామిత్రుడి అభ్యర్థనను తిరస్కరించేసరికి, వసిష్ఠ మహర్షి సమయోచితంగా అర్థపూర్ణ పరిభాషలో దశరథుడి సందేహాన్ని తీర్చాడు. విశ్వామిత్రుడిని ప్రశంసిస్తూ వసిష్ఠుడు చెప్పిన కొన్ని విషయాలు.

‘తేషాం నిగ్రహణో శక్తిః స్వయంచ కుశికాత్మజః ।

తవ పుత్ర హితార్థాయ త్వామ్ ఉపేత్వాభియాచతే ॥’

దశరథుణ్ణి సమాధానపరిచే ధోరణిలో వసిష్ఠుడు ‘విశ్వామిత్రుడి ద్వారా అర్థింపబడ్డ రామ లక్ష్మణ సహాయంలోని అంతరార్థం నాకు అర్థం అయింది’ అన్నాడు. వసిష్ఠుడి ప్రోత్సాహ ఫలితంగానే రామ లక్ష్మణులను విశ్వామిత్రుడితో పంపటం

జరిగింది. వసిష్ఠ - విశ్వామిత్రుల కలయిక మన చరిత్రలో మహత్తరమైందిగా భావించాలి. ఇటీవల చరిత్రలో ఛత్రపతి శివాజీ, మహారాజ జయసింఘుల కలయిక ఇంత మహత్తరమైనదే.

చరిత్రలో కొంత పోలిక చూద్దాం. శివాజీ బాల్యంలో తల్లి జీజాబాయి, దాదాజీ ఖాండదేవుల ద్వారా లభించిన శిక్షణ వల్ల తన భవిష్యత్ కార్యాల్ని సఫలం చేసుకోగలిగాడు, ఛత్రపతి అయ్యాడు.

శ్రీ విద్యారణ్యస్వాములు హరిహర, బుక్కరాయ గురువు. ఆయన మార్గదర్శనంలోనే స్వరాజ్య సంస్థాపన సంభవమైంది. చంద్రగుప్తుడంతటి ప్రఖ్యాత పరాక్రమవంతుడికి కూడా విష్ణుగుప్తుడి మార్గదర్శనం వల్లనే సఫలత లభించింది. ఈ విష్ణుగుప్తుడే చాణుక్యుడుగా ప్రసిద్ధి

సత్యం, అస్తేయం, అక్రోధం, పవిత్ర బుద్ధి, మనో సంయమనం, ఇంద్రియ సంయమనం - ఇవి మానవ ధర్మాలు.

చెందిన వ్యక్తి. చాణుక్యుని సంచాలకత్వం వల్లనే చంద్రగుప్తుడు అలెగ్జాండర్ ప్రభావాన్ని రూపుమాపగలిగాడు, ఓ విశాల సామ్రాజ్యాన్ని స్థాపించగలిగాడు. అలా కొందరు మహాపురుషుల వల్ల భారత్ లో ఆయా కాలాల్లో పరాయిపాలన నుంచి సమాజం రక్షించబడ్డది. వీళ్ళందరి మార్గదర్శనం ఒక అలౌకిక విద్య ఆధారంగా జరిగింది. చరిత్రలో సంభవించిన అలౌకిక కార్యాలకు వునాది ఈ మహాపురుషుల మార్గదర్శనమే!

ఈ చారిత్రక ఘట్టాలకు ముందే, ఎంతో ప్రాచీన కాలంలోనే మహాత్తర, స్వరాష్ట్ర కార్యసాధక విద్యాప్రణాళిక నిర్ణేతలు వసిష్ట - విశ్వామిత్రులు. ఈ ప్రణాళికల అమలుకు వాళ్ళిద్దరు అత్యంత మూల్యాన్ని చెల్లించాల్సి వచ్చింది. వీళ్ళు ఈ కార్యసాధనకు మానావమానాల్ని సహించాల్సి వచ్చింది; తమ మధ్య ఎంతో కాలం నుంచి ఉన్న విరోధాన్ని విస్మరించాల్సి వచ్చింది. అలా శ్రమించబట్టే భావికాలంలో స్వజాతిని పరాయి ఆక్రమణ నుంచి రక్షించగల సమ్రాట్టును తయారు చెయ్యగలిగారు. తమకు లభించే ప్రయోజనం స్వజాతి ఉద్ధరణే. వాళ్ళ ధ్యేయం అపూర్వం, అలౌకికం. దాని ఫలితమూ అతి స్థిరత్వం గల స్వజాతి.

రామ లక్ష్మణులకు రాజనీతి శిక్షణ

విశ్వామిత్రుడితో గడిపిన రోజుల్లో రామ లక్ష్మణులకు భారతీయ రాజనీతి విషయంలో అమూల్య పాఠాలు నేర్చుకునే అవకాశం లభించింది. వాళ్లు తాటకి ఆధీనంలో ఉన్న సీమలో ప్రవేశించగానే, అక్కడి సర్వవినాశనాన్ని, ఘోర మారణకాండను చూచారు. విశ్వామిత్రుడు వెంటనే తాటకిని సంహరించమని రాముడిని ఆదేశించాడు. స్త్రీహత్య పట్ల ముందువెనుకలాడుతున్న రాముడికి అనేక ఉపదేశాలు చెయ్యటమేగాక, గతంలోని ఎన్నో ఉదాహరణలు చెప్పి ఆ పనికి ఒప్పించాడు. స్త్రీ అన్న కారణంగా దయ చూపాల్సిన అవసరం లేదు. ఎందుకంటే దాని ప్రవృత్తి, వినాశకర ప్రవృత్తి దాన్ని సంహారయోగ్యం చేశాయి. శ్రీరాముడి ద్వారా తాటకి వధ జరిగింది. విశ్వామిత్రుడు రామ లక్ష్మణులకు అనేక ప్రాచీన కథలు వినిపించాడు. అనేక శస్త్రాల ప్రయోగంలో, యుద్ధనీతిలో మెళకువల్ని బోధించాడు. ఆనాడు దేశంలో

నాలుగువైపులా ఉన్న పరిస్థితి వాళ్ళకు స్వయంగా అవగతం కాసాగింది. ఆనాడు దేశ పరిస్థితి అతి విచిత్రంగా ఉండేది. ఋషుల ఆశ్రమాలన్నీ మూతపడ్డాయి. రాక్షసుల అత్యాచారాల వల్ల యజ్ఞ యాగాది క్రతువుల నిర్వహణ అసంభవ మైపోయింది. ఎక్కడా వేద ఘోష వినిపించటం లేదు. రాక్షసుల అత్యాచారాల వల్ల ప్రజానీకం అల్లాడిపోతున్నారు. రావణప్రేరిత ఘాతక దళాలు సర్వవినాశనాన్ని చేస్తున్నాయి. పచ్చటి పొలాలు బీడువారాయి. ధన ధాన్య సంపత్తులు నశించాయి. సమృద్ధ ప్రాంతాల్లో సృశాన దృశ్యాలు నెలకొన్నాయి. రాక్షసులు చేసే సంహారం వల్ల ఎక్కడ చూచినా ఎముకలు గుట్టలు గుట్టలుగా పడి ఉన్నాయి. ఈ దృశ్యాల నన్నింటినీ చూచినందువల్లనే బహుశా శ్రీరాముడికి తన జీవిత ధ్యేయం స్పష్టమై ఉండవచ్చు.

ధనుర్భంగం

విశ్వామిత్రుడి యాగాన్ని రామ లక్ష్మణులు సమర్థవంతంగా పూర్తి చేశారు. యాగానంతరం ఋషి, మునులంతా అత్యంత అనందభరితులై వాళ్ళిద్దరికి తమ హార్షిక శుభాశీస్సుల్ని అందించారు. జనకుడి రాజధాని మిథిలలో జరగబోయ్యే ఉత్సవానికి రామ లక్ష్మణులను తీసుకువెళ్ళాడు విశ్వామిత్రుడు. అప్పటికి భవిష్య కార్యక్రమం గురించి రాముడికి స్పష్టమైన ఆలోచన ఏర్పడింది. అతని క్షాత్రధర్మం గురించి విశ్వామిత్రుడు పరిపూర్ణంగా జ్ఞానప్రదానం చేశాడు. కుతూహలం, ఆత్మవిశ్వాసం అన్నవి క్షత్రియుల్లో జన్మతః ఏర్పడే రెండు గుణాలు. ఏ పనైనా అసంభవం అని తోసి అవతల పెట్టే ప్రశ్న ఉండదు. ఇలాంటి స్వాభావిక ప్రవృత్తుల వల్ల రాముడు సుప్రసిద్ధ శివ ధనుస్సును చూడాలని మిథిలకు ప్రయాణమయ్యాడు. ఆ తర్వాత రాముడి చేతిలో ధనుస్సు విరగటం, జనకపుత్రితో వివాహం అందరికీ తెలిసిన కథే.

ఈ ధనుర్భంగంతో ఓ విధంగా శ్రీరాముడు తన భవిష్యత్కార్యక్రమాలకు 'ఓం గణాధిపతయైనమః' అని శ్రీకారం చుట్టాడనవచ్చు. ఆ ధనుస్సును అతి పరాక్రమశాలి అయిన పరశురాముడు, క్రోధం అన్న గుణానికి ప్రతీక అయిన మహానుభావుడు, జనకుడి దగ్గర దాచాడు. దాన్ని విరగ్గొట్టి

గాయత్రిలోని ఒక్కొక్క అక్షరం ఒక్కొక్క దేవతా స్వరూపం.

శ్రీరాముడు ఓ గొడవ తెచ్చిపెట్టుకున్నాడు. పరపాలన నుంచి స్వదేశాన్ని విముక్తం చెయ్యాలన్న దృఢ సంకల్పం మనస్సులో ఉన్నా, తనొక్కడి వల్లే ఆ పనవుతుందా? ఆయనలో కర్తవ్యనిష్ఠ, ఆత్మవిశ్వాసాలు సమృద్ధిగానే ఉన్నాయి. రాముడి వ్యక్తిత్వ ప్రభావం అప్పటిదాకా ఎవరి మీదా పడలేదు. ప్రజల్లో పరాజయ మనస్తత్వం ప్రబలి ఉంది. వాళ్ళ జీవితాలు చేతనాశూన్యమై ఉన్నాయి. దూరదృష్టి గల విశ్వామిత్రుడు కొన్ని విషయాల్ని క్రమేపీ లోకోత్తరం చెయ్యదల్చుకున్నాడు.

1. ప్రజలను చైతన్యంతుల్ని చెయ్యాలి.
2. జడ స్థితి నుంచి సరియైన దిశలో ప్రేరణ కలిగించాలి.
3. మొత్తం పరిస్థితిలో మార్పు తేవాలి.
4. శ్రీరాముడి సామర్థ్యాన్ని పెంచాలి.
5. అందరి హృదయాల్లో అతని పట్ల విశ్వాసం పెంచాలి.
6. రాముడు సమర్థవంతుడేకాక, తమని రక్షించటానికి కటిబద్ధుడై ఉన్నాడన్న విశ్వాసం విస్తృతం కావాలి.

ఈ దిశలో పరశురాముడి గురువైన శివుడి ధనుస్సును రాముడు భంగం చేసే యోజన జరిగింది. విశ్వామిత్రుడి కార్యక్రమంలో తొలిమెట్టు ఇది.

పరశురాముడి తేజోభంగం

వివాహ మహోత్సవం చాలా ఆనందంగా సాగుతోంది. పెళ్ళికొడుకు, మగ పెళ్ళివారు మేళతాళాలతో, ఉత్సాహంగా జరిపే నాట్యాలతో శోభాయమానంగా తరలివస్తున్నారు. ఉన్నట్లుండి భీషణ ఉత్పాత సందోహం, భయానక దృశ్యాలు కనిపించాయి. ఏమిటేమిటని విచారించే సరికి కనిపించేదేమిటంటే-భూమండలాన్ని నిక్షత్రియంగా చేసిన పరశురాముడు ఆవేశంతో ఊగిపోతూ ఎదురుగా నిలబడి ఉన్నాడు. విషయం తెలిశాక పరశురాముడితో మాట్లాడటానికి దశరథుడుగానీ, వసిష్ఠుడుగానీ ముందుకు రాలేదు. ఆ భయంకర పరస్థితిని ఎదుర్కొనే బాధ్యత శ్రీరాముడి మీద పడింది. అప్పుడు కుర్రవాడైన శ్రీరాముడు ఎంత కుశలతతో సంభాషణ మొదలుపెట్టాడో చూచి తీరాల్సిందే! క్రోధంతో ఊగిపోతున్న పరశురాముడిని చూచి, ఎదురువెళ్ళి, అతిసాత్వికంగా,

వినమ్రంగా సంభాషణ మొదలుపెట్టాడు. కుశల ప్రశ్నలు వేశాడు. మాటల్లో పెడుతూ అడిగాడు - “బ్రహ్మర్షి ! తమరు దేశం వదిలి వెళ్ళే సమయంలో దేశం పరిస్థితి ఎలా ఉండేది? ఇప్పుడు తిరిగివచ్చారు గదా, ఇప్పుడెలా ఉంది?” పరశురాముడు కరుణ జవాబిచ్చాడు.

“అప్పుడు దేశంలో ధన ధాన్యాదులు సమృద్ధంగా ఉండేవి. ప్రజలు సుఖంగా ఉండేవాళ్ళు. ఇప్పుడు దేశం సర్వనాశనమై ఉంది. సృశాన సదృశంగా ఉంది”. దీనికి గల కారణాలను అడుగుతూనే శ్రీరాముడు స్పష్టంగా చెప్పసాగాడు: “పరాయి ఆక్రమణలను ఎదుర్కోగలిగే క్షత్రియుల్ని సంహరించటం వల్ల రాక్షస జాతుల వాళ్ళు దేశాన్ని అతి తెలివిగా ఆక్రమించుకోగలిగారు. వాళ్ళ అత్యాచారాలకు ఎదురే లేదు. వారు స్వేచ్ఛగా దోపిడీ సాగిస్తున్నారు. ఇలా జనం మృతప్రాయులు అయ్యే పరిస్థితికి మూల కారణం ఎవరు?”

పరశురాముడి దగ్గర దీనికి జవాబు లేదు. తన తప్పును స్వీకరించక తప్పలేదు. అతను నిస్తేజు డయ్యాడు. అతనికి స్వర్గద్వారాలూ మూసుకుపోయాయి. అంటే ప్రతిష్ఠా పోయింది. అతనిచేత ప్రభావితమైన యుగం ముగిసింది. అయితే పరిస్థితుల్లో అన్యాయాన్ని, అక్రమాల్ని ఎదుర్కొనే సమర్థతను ప్రదర్శించింది ఆ పరశురాముడే! ప్రతిక్రియ అతిక్రియ అయింది. అదే పొరపాటు. అతని చరిత్రాత్మక సాహసానికి కృతజ్ఞతగానే పరశురాముడి పేరు సప్త చిరంజీవుల్లో ఒకటై ఈనాటికీ స్మరించబడుతోంది. రామాయణంలో శ్రీరామ, పరశురాముల కలయిక గురించి విస్తృతంగా సమాచారం దొరకదు. కేవలం ‘పరశురాముడి ద్వారా జరిగిన క్షత్రియుల అవమానాన్ని సహించి శ్రీరాముడు అతని మరో ధనుస్సులో బాణాన్ని సంధించాడు’ అని మాత్రం ఉంది. అదో సూచనగా గ్రహించాలి. పరశురాముడంతటి మహావీరుణ్ణి తన ఎదుట తలవంచుకునేలా చెయ్యగలిగిన రాముడి ప్రభావం ఎంతగానో పెరిగింది.

(రెండు మూడు భాగాలు తర్వాతి సంచికలలో)

- ఉమాకాంత కేశవ ఆప్టే.

★★★

గాయత్రీ మంత్రంతో ఆహుతి శుభప్రదం.

మనతోనే ప్రారంభిద్దాం సంస్కరణను

కుటుంబ నిర్మాణంలో ప్రధానంగా సదాలోచనలనూ, సద్గుణాలనూ అందించవలసి ఉంటుంది. ఈ శిక్షణకు వట్టి మాటలు చాలవు. శిక్షకుడు తనను తాను ఉదాహరణగా చూపడం తప్పనిసరి. తడి మట్టితో అందమైన ఆటబొమ్మలు తయారుకావడాన్ని మనం చూస్తూ ఉంటాము. ముందే తయారు చేసి ఉంచిన మూస గొప్పదనమే అది. మూసను బట్టే ఆటవస్తువుల రూపం ఉంటుంది. ఈ మూసలో లోపం ఉంటే బొమ్మలు వికృతంగా తయారవుతాయి. వ్యక్తి నిర్మాణంలో బుద్ధికి శిక్షణ ఇచ్చినంత మాత్రాన ఎన్నడూ సఫలత సిద్ధించలేదు. ప్రసంగాలతో, ప్రవచనాలతో వ్యక్తిత్వాన్ని తీర్చిదిద్దడం సాధ్యమైతే - ఈ పనిని సమర్థులు ఏనాడో పూర్తి చేసి ఉండేవారు. జ్యోతితోనే జ్యోతి వెలుగుతుంది. అలాగే తేజస్సు కలిగిన వ్యక్తుల ప్రభావం వల్ల వ్యక్తిత్వం మలచబడుతుంది.

పెద్దలు తమ కుటుంబ సభ్యుల నుండి ఆశిస్తున్న మార్పులను ముందుగా తమ స్వభావంలో తెచ్చుకోవాలి. బోధపరచినంత మాత్రాన పని అయిపోతే ఎంత బాగుంటుంది! అప్పుడు అవగాహనయే సరిపోతుంది. శీల నిర్మాణాన్ని పట్టించుకోవలసిన అవసరం ఉండదు. కానీ, తప్పనిసరి అయినప్పుడు ఏం చేయాలి? కుటుంబంలో ఉత్కృష్ట ఆలోచనలను నెలకొల్పడం కొంచెం కష్టం కూడా. కాని దీని వల్ల పొందే ప్రయోజనం ముందు మనం చేసే పరిశ్రమ ఆవగింజంతయినా ఉండదు. ధనాన్నీ, వైభవాన్నీ కూడబెట్టి వారసులకు ఇచ్చినప్పుడు పొందే సుఖం కంటే ఇది ఎన్నో రెట్లు ఎక్కువ. ఈ సంస్కారమనే సంపద కల వ్యక్తులు ఎల్లప్పుడూ గౌరవాన్ని పొందుతూనే ఉంటారు. అడుగడుగునా

శ్రేయస్సుతో, సహకారంతో లాభాన్ని తు లొతారు.

ఏ రంగంలోనైనా సత్ఫలితాలను సాధించటం వ్యక్తిత్వం కలవారికి మాత్రమే సాధ్యం. బోధించటం సులువే. అయితే - ప్రభావవంతమైన ఆదర్శం ఎదుట ఉన్నప్పుడు మాత్రమే అనుకరించేందుకు ప్రేరణ లభిస్తుంది. వెలుగుతూన్న జ్యోతి మాత్రమే మరొక జ్యోతిని వెలిగిస్తుంది. మూసలకు అనుగుణంగా ఆటవస్తువులూ, యంత్ర విభాగాలూ రూపొందుతాయి. ఇతరులకు చెప్పటం మాత్రమే మన ఉద్దేశ్యమైతే, అది వేరే విషయం. కాని వారిని పూర్తిగా మలచాలంటే, ముందు మనల్ని మనం మలచుకోవటం తప్ప మరోదారి లేదు.

కుటుంబాన్ని సంస్కారవంతం చేయడానికై పెద్దలు తమను తాము సరిదిద్దుకోవాలి. ఈ విషయంలో సఫలత పొందిన మేరకు వారు కుటుంబ నిర్మాణంలో సాఫల్యాన్ని సాధిస్తారు. తమ సన్నిహితులలో నిర్మించవలసిన గుణాలను వారు ముందుగా తమలో నిర్మించుకోవాలి. వ్యక్తి నిర్మాణంలో వెంట ఉండి ప్రభావితం చేసే వ్యక్తుల శీల సంపద ప్రముఖ పాత్ర వహిస్తుంది. దుస్సాంగత్యం సత్సాంగత్యం అందరికీ పరిచితమైనవే. బోధనలూ, సలహాలూ కాక - సహచరుల మంచి, చెడు గుణాల వల్ల కలిగిన ప్రభావం ఈ సాంగత్యాలలో పనిచేస్తుంది. ఈ సత్యాన్ని గుర్తించి కుటుంబ నిర్మాణాన్ని కోరేవారు తమ ప్రయత్నాన్ని ఆత్మ నిర్మాణంతో ప్రారంభించాలి. మూస పోయటమనే జటిల ప్రక్రియ అప్పుడే సులభమవుతుంది, సాధ్యపడుతుంది.

అహంకారాన్ని జయించినప్పుడే మనిషి పరమాత్మ ద్వారాన్ని చేరగలుగుతాడు.

మనం-మన ఆరోగ్యం

శరీర ఆరోగ్యానికి సోపానం మానసిక ఆరోగ్యం

జీవిత కాలమంతా విస్తరించిన మానవ తప్పించు కోగలుగుతుంది.

కార్యాలన్నింటికీ మేధస్సే మార్గదర్శనం చేస్తుంది. మేధస్సులో ఏర్పడిన సున్నితమైన గుర్తించలేని ఆలోచనలే మనుషులు చేసే పనుల ప్రకృతిని, దిశను నిర్దేశిస్తాయి. ఆ కోవలోనే ఆపనుల ఫలితాలు నిర్ణయించబడతాయి. జీవితంలోని ఇతర అంశాలతోపాటు చాలావరకు దేహస్వస్థత కూడ మేధోశక్తి పరిధికి లోబడి ఉంటుంది. శరీర నిర్మాణ ప్రకృతికి లోబడి, దాని రక్షక వ్యవస్థను నిర్వీర్యం చేయడమో, బలపరచడమో మేధస్సు చేస్తుంది. అంతర్గత ద్వేషం, వికృత భావనలే అనారోగ్యంలో ప్రతిబింబిస్తాయి. తద్బిన్నంగా - చక్కని ఆరోగ్యం, చక్కని మేధోస్థితిని తెలియజేస్తుంది.

“ఆరోగ్యమైన మేధస్సు ఆరోగ్యమైన దేహంలోనే ఉంటుంది” - అని వక్కాణించిందో ఆంగ్ల సామెత. అనారోగ్యకర దేహస్థితి వల్ల కలిగే ఫలితాలు, మేధస్సుకు ఒత్తిడి కలిగించనంత వరకు, శాశ్వతాలుకావు. పిరికితనంతో కూడిన విచారం, నీరస భావనలు ఎక్కువ కాలం పాతుకుపోతే వ్యాధిగ్రస్త స్థితికి దారితీస్తాయి. శారీరక రుగ్మతకు సులువైన నివారణ మార్గం ఉంటుంది. కాని మనోవ్యాధి నివారణ కష్టం. పట్టుదల, ప్రయత్నం దానికెంతో అవసరమౌతాయి. మనోవ్యాధి అంటువ్యాధి వంటిది. అందువలన మేధస్సులో దానిని గాఢంగా వేరూనేలా చేయకూడదు. ఆత్మతత్వంవైపు దృష్టి సారించిన వ్యక్తి ప్రతి సందర్భంలో ఆనందాన్నీ, హాయిని కనుగొనగలడు. అందుచేత ఓటమి, ఆత్మన్యూనత, నీచ స్థితిలో ఉన్నాననే భావం వంటి వ్యతిరేక భావనలను పక్కకునెట్టి, సర్వం తనకు మేలు చేస్తుందనే భావనతో అట్టి కార్యక్రమాల నిర్వహణలో నిమగ్నంకావాలి. అనారోగ్య ఆలోచనల నుండి మేధస్సు బయటపడితే, శరీరం కూడ ప్రమాదకర ఫలితాల నుండి

మేధో స్వస్థతే దేహ స్వస్థతకు సోపానం. చాలా శారీరక వ్యాధులకు మూలం మేధస్సులో కలిగిన భావనలే. ఆరోగ్యకర దేహానికి మానసిక స్వస్థత తప్పనిసరి. ఉన్నతమైన భావాలే ఉన్నతమైన జీవితానికి మార్గదర్శక లవతాయి. నీచ భావనలకు, ఆత్రుతవంటి వ్యతిరేకావేశాలకు బలిపశువు కాకుండా ఉండడానికై మనిషి గట్టి ప్రయత్నం చేస్తూఉండాలి. అలాంటి భావనలు బయటపడినపుడు వాటిని బయటికి నెట్టివేయాలి.

మనోవ్యధకు కారణాన్ని మనం వెతకాలి. అదేమైనా కావచ్చు-వ్యాపారంలో నష్టం, ఉద్యోగమేదీ దొరకకపోవటం, నిస్సారమైన వైవాహిక జీవితం, పరీక్షలో అనుత్తిర్ణత, ఇంటర్వ్యూలో అసఫలత మొదలైనవి. ఆ బాధ నుండి మనస్సు పట్టుదలగా విడివడకపోతే, దాని ఒత్తిడి శరీరంపై పడి, ఆరోగ్యాన్ని దెబ్బ తీస్తుంది. ఒత్తిడిని పెంచే కారణాలను తొలగించుకోవడానికి మనం ప్రయత్నించాలి. పరిస్థితితో కొద్దిగా రాజీపడడం అంత చెడ్డ విషయమేమీ కాదు. కాని ఎక్కువ కాలం ఈ ఆలోచనలలో చిక్కుకుని ఉండరాదు. పరిష్కారానికి లొంగని సమస్యలను గురించి చింతించడం మానివెయ్యాలి. ఇలాంటి పరిస్థితులలో నీవు ఆనందంగా ఉండగలగాలి. ఈ బాధాకర విషయాలు అంత ప్రాధాన్యం లేనవనీ, వాటిని పట్టించుకో నవసరం లేదనీ గుర్తించాలి. ఆరోగ్యాన్ని చెడగొట్టే, చిక్కులను కలిగించే విషయాలను మనస్సునుండి తొలగించుకో. నీవు హాస్య ప్రియుడవైతే, అది భగవంతుని అనుగ్రహమని భావించి, దానిని నీ దినచర్యతో జోడించుకుని చక్కని ఆరోగ్యాన్ని అనుభవించు.

హాస్యప్రియత్వం ఆనందాన్ని ఇచ్చి, మనస్సుకు హుషారును కలిగిస్తుంది. గుండెల నిండుగా నవ్వగలిగితే, ఆ నవ్వు ఛాతీ నరాల వ్యవస్థను బలపరుస్తుంది. కాలేయానికి,

మానవ జీవితాన్ని పవిత్రంచేసే, ఉత్కృష్టం చేసే ఆధ్యాత్మిక ప్రక్రియ - సంస్కారం.

పొట్టకు సంబంధించిన వ్యాధులను నివారిస్తుంది; శరీరాన్ని ఆరోగ్యంగా ఉంచుతుంది. కష్టసమయాలలోను, ఆత్మతగా ఉన్నప్పుడు, నిరుత్సాహంగా ఉన్నప్పుడు, శరీరంపై పడే వ్యతిరేక ప్రభావాన్ని హాస్యం తేలిక పరుస్తుంది. ఓటమి సమయాలలో వాటిని ఎక్కువగా మననం చేసుకోవడమంటే, శారీరక రుగ్మతల కాహ్వానం పలకడమే అవుతుంది. అది మానసిక, శారీరక శక్తులను హరించి వేస్తుంది.

మానవుని దుఃఖానికి ఒంటరితనం ఒక కారణం. విపత్తు సమయాలలో, బాధను, దుఃఖాన్ని అది ఎక్కువ చేస్తుంది. ఏదైనా విషయాన్ని ఎక్కువ కాలం అణగద్రొక్కి ఉంచితే - లోలోపలే దాని ఒత్తిడి పెరుగుతుంది. అది మానసిక, శారీరక రుగ్మతలకు దారితీస్తుంది. దుఃఖం పంచుకొంటే తగ్గుతుంది. కష్టమైన సమస్యలు ఎదురయినప్పుడు జీవిత భాగస్వామితో, బంధువులతో, స్నేహితులతో సంప్రదిస్తుంటే - ఒత్తిడి తొలగిపోతుంది. వారి జాలి, సహకారం, ఓదార్పు ధైర్యాన్నిచ్చి, ఆవేశంతో కూడిన సమస్యలు రాకుండా చేస్తాయి. మనస్సు తేలికపడితే, ఆరోగ్యానికి కొత్త తళుకు వస్తుంది. మన బాధను, దుఃఖాన్ని, దగ్గర వాళ్లతోనూ, బంధువులతోనూ పంచుకొని వాళ్లను కూడ భాగస్వాములను చేయడమే పరిపూర్ణారోగ్యానికి చిట్కా.

ఇతరుల వృద్ధిని చూసి మనం అసూయ చెందకూడదు. అది మనస్సుకు ప్రధాన శత్రువు. అది మనస్సును దొలిచివేసి, నీరసంపచేస్తుంది. విచక్షణాయుతంగా ఆలోచించే శక్తిని, మంచిగా ప్రవర్తించే శక్తిని అసూయాపరులు కోల్పోతారు. వారి మేధస్సు చెడు చేయాలనే తలంపులతో నిండి ఉంటుంది. విలువైన తమ శక్తిని వీరు నిరుపయోగమైన కుట్రలు, కుతంత్రాలు పన్నటానికే వ్యర్థపరుస్తారు. దీని ఫలితమే చిరాకు, చిన్న విషయాలకే కోపం తెచ్చుకోవడం, కళ్లుతిరగడం, రక్తపోటు మొదలైన అనారోగ్య సమస్యలు రావడం. ఇతరుల ఆనందమే తన ఆనంద మనుకొని,

అందరితోను నిజాయితీగా వ్యవహరించడంలోనే మనం సంతోషం పొందాలి.

శారీరక శక్తులను-భౌతికమైన వాటిని, సున్నితమైన వాటిని, మానసికమైన వాటిని, లోపలివాటిని, బయటవాటిని- హరించే మరో చెడుగే బద్ధకం. ఒక సామెత ప్రకారం- ఖాళీ మెదడు పిశాచాల కర్మాగారమౌతుంది. చెడు పథకాలు మనసులో ఏర్పడి, అన్ని రకాల చెత్త వారి మెదడులలో తప్పనిసరిగా రాశిగా పేరుకుపోతుంది. అందుచేత, పనికిరాని చెడు భావనలను మెదడు నుండి తొలగించండి. మంచి ఫలితాలనిచ్చే విషయాలతో దానిని నింపి ఉంచడమే సరైన మార్గం.

నీచమైన, దుర్మార్గమైన ఆలోచనలు మెదడును జబ్బు పడే దిశగా కలుషితపరుస్తాయి. నిగ్రహం లేని ఆహారపు టలవాట్లు కూడ చెడు మార్గాల దిశగా మెదడును నెట్టుకుపోతాయి. ఈ కారణంగానే సాత్వికాహారం తీసుకోవాలని వైదిక జీవన విధానం సూచించింది. ఘాటైన పదార్థాల, మద్యమాంసాల వాడకాన్ని నిరుత్సాహపరచింది. శరీరాన్ని, మనస్సును పరిశుద్ధంగా ఉంచాలన్నదే దాని ధ్యేయం. అందుకే నిత్యం శారీరక వ్యాయామం చేయాలని చెప్పింది. సంపూర్ణ ఆరోగ్యానికి ఈ రెండు సూత్రాలనూ సమానంగా పాటించడం ముఖ్యం.

తాత్విక జీవనం గడపడానికి మంచి ఆరోగ్యం ముఖ్యవసరం. ప్రతివారూ దానిని పొందటానికి ప్రయత్నించాలి. దేహారోగ్యాన్ని నిలిపి ఉంచడానికి ఆహారం, వ్యాయామం, విశ్రాంతి ముఖ్యం. మనోనిబ్బరం, అంతర్గత వృద్ధి, ఆనందంతో కూడిన దీర్ఘాయువు పొందాలంటే మేధోస్వస్థతను నిలుపుకోవాలి. మేధస్సు మాలిన్యంలేని పరిశుద్ధత కలిగిఉంటే-శారీరక స్వస్థతను నిలిపి ఉంచడంలో అది ఎంతగానో సహాయపడుతుంది.

★★★

గురుభక్తి పరిపక్వం చెంది దైవభక్తి అవుతుంది.

బోధ కథ చివరి కోరిక

గురుగోవిందసింగ్ తన శిష్యులతో పాటు మొగలుల నెదిరిస్తున్న రోజులవి. గురుగోవిందసింగ్ అడవిలో ఒక ఎత్తైన గుట్టమీద కూర్చుని ఉన్నాడు. గణనాయకుడైన మహాసింగ్ వచ్చి నిలబడ్డాడు. గోవిందసింగ్ దీర్ఘాలోచనానిమగ్నుడై శిష్యుని రాకను గమనించలేదు. మహాసింగ్ మెల్లగా పిలిచాడు. “గురుజీ!” అని. కాని గురుజీ కర్ణపుటాల్లోకి ఆ పిలుపు ప్రవేశించలేదు. మహాత్ములు మహాత్తర కార్యాలను గూర్చి ఆలోచించేటప్పుడు ఎంతగా లీనమైపోతారో ఆ గురుజీని చూస్తే అర్థమౌతుంది. మహాసింగ్ కొంతసేపు మౌనంగా నిలబడ్డాడు. కాని గురుజీ ఆలోచనలో మార్పులేదు.

మెల్లగా దగ్గరకు వచ్చి మరొకమారు పిలిచాడు “గురుజీ!” అని. ఉలిక్కిపడి చూచాడు గురుజీ. చిరునవ్వుతో “రా నాయనా! కూర్చో! ఏమిటీ సమాచారం?” శాంతస్వరంతో ప్రశ్నించాడు.

మహాసింగ్ కు ముఖంపై చెమటలు పోస్తున్నాయి. నోట మాట పెగలటం లేదు. ముఖం రంగులు మారుతోంది. సంకోచం, భయం కొట్టవచ్చినట్లు కనిపిస్తున్నాయి.

గోవిందసింగ్ ఆతని ముఖ కవళికల్ని గమనిస్తూనే ఉన్నాడు. అయినా ప్రశాంతంగా మళ్లీ పలకరించాడు. విషయమేమిటని ప్రశ్నించాడు.

మహాసింగ్ ఎదురుగా నిలబడి గురువుగారి కళ్లలోకి సూటిగా చూడలేకపోయాడు. ప్రకృచూపులు చూస్తూ మెల్లగా మొదలుపెట్టాడు.

“గురుజీ! మన సంఖ్య చాలా తగ్గిపోయింది. మీరు తలపెట్టిన మాతృభూమి యజ్ఞంలో ఒక్కరోక్కరే సమిధలైపోతున్నారు. ప్రస్తుతం కేవలం 40 మందిమి మాత్రమే మిగిలి ఉన్నాము. క్షమించండి. అనువుగాని చోట అధికుల మనరాదు - అని ఒకప్పుడు మీరే వక్కాణించి ఉన్నారు. శత్రువుల సంఖ్య అనంతంగా ఉంది. ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో మనం రాజీ కుదుర్చుకోవటం మంచిదని అనిపిస్తోంది. తర్వాత సంఖ్యను కూడగట్టుకొని పోరాడవచ్చు” - అంటూ తడబడుతూ ముగించాడు.

గురుజీ ఆశ్చర్యంగా మహాసింగ్ ని చూచాడు. “మహాసింగ్! నా శిష్యుడవై ఉండి, నా శిష్యుగణానికి అధిపతివై ఉండి ఈ విధంగా మాట్లాడుతున్నావా? నా శిష్యులు ప్రమాదానికి భయపడరు. ఇది నీకు పుట్టిన బుద్ధేనా? మన ధ్యేయం గొప్పది. మన ధ్యేయాన్ని ముందుంచుకుని ముందడుగు వేయాలి. రాజీ గురించిన ప్రస్తావనే రాకూడదు. మనవారంతా ఏమంటున్నారు? ఇదేనా?” - అంటూ గంభీరంగా ప్రశ్నించాడు.

మహాసింగ్ అపరాధిలా తల వంచుకున్నాడు. ధైర్యం కూడగట్టుకుని చెప్పివేశాడు - “గురుజీ! మేము నలుబది మందిమి కూర్చుని చర్చించుకొన్న తర్వాతనే వచ్చాను. అందరినుండి వెలువడిన ఏకగ్రీవ నిర్ణయమే ఇది. కొన్ని రోజులు ఆగి శక్తిని కూడగట్టుకుని తరువాత పోరాడవచ్చు. అందరి అభిప్రాయం ఇదే.” - అన్నాడు.

గురుజీ ఒకసారి తలఎత్తి ఆకాశంలోకి చూచాడు. దీర్ఘ నిశ్వాస వదిలాడు.

“మహాసింగ్! ఇప్పుడు పోరాటాన్ని ఉపసంహరించుకుని, తర్వాత కూడగట్టుకోవటమనేది జరగని పని. మన వీరుడొక్కడూ వందమందిని సంహరించగల సమర్థుడు. మడమ తిప్పటమనేది ఆలోచించనేకూడదు”-అన్నాడు.

“గురుజీ! అన్ని విధాలా చెప్పి చూడటం అయిపోయింది. ఇప్పుడిక వారి నిర్ణయం మారదు”-అంటూ అందరూ సంతకాలు చేసిన పత్రాన్ని గురువుగారి చేతుల్లో పెట్టాడు మహాసింగ్.

పత్రాన్ని అందుకొని జేబులో పెట్టుకుంటూ గురుగోవిందసింగ్ నిబ్బరంగా పలికాడు - “సరే. మహాసింగ్! ఈ రోజు నుండి మీరంతా సిక్కుమతానికి చెందినవారుగా మాత్రం చెప్పుకోవద్దు. అలా చెప్పుకుని మతానికి తలవంపులు తేవద్దు. నీవిక వెళ్లవచ్చు” - అంటూ లేచి నిలబడ్డాడు.

మహాసింగ్ గురువుగారికి నమస్కరించబోతూ ఆయన ముఖంలోకి చూచాడు. ఆయన రెండు కళ్లూ నీటితో నిండి ఉన్నాయి. శిష్యునికి గుండెలు తోడి వేసినట్లనిపించింది. వడివడిగా అడుగులు వేస్తూ వెనక్కి తిరిగి చూడకుండా వెళ్లిపోయాడు.

సమాజ శ్రేయస్సు కోసం తన ధనాన్ని వెచ్చించే వ్యక్తికి కోరకుండానే బయట నుండి సహకారం అందుతుంది.

అది మకర సంక్రాంతి పర్వదినం. అందరూ పండుగ సంబరాలలో మునిగితేలుతున్నారు.

మాగో మాతకి విషయం తెలిసింది. పండుగను ప్రక్కకు పెట్టి బయలుదేరింది. చురకత్తిని రొంటిలో భద్రపరచుకుంది. పొడవైన కర్రను చేత బట్టుకుని బయటకు నడిచింది.

నడుస్తూన్నంతసేపు ఆమెకు ఒంటరివాడైన గురూజీ - “వాయుదేవా! నీవు సర్వత్రా పయనిస్తూ ఉంటావు. నేటి నా ఈ స్థితి, నా శిష్యుల మనో స్థితి నా స్వామియైన భగవంతునికి తెలియచెయ్యి.” అంటూ దీనంగా వేడుకుంటున్నట్లు తోచింది. ఉద్వేగంతో మహాసింగ్ ఇంటికి వెళ్లింది. అతను భార్యాబిడ్డల మధ్య ఆనందంగా కూర్చుని విందారగిస్తున్నాడు. మాగో మాత ఎదురుగా వెళ్లి నిలబడింది. అతనివైపు మౌనంగా, తీక్షణంగా చూచింది. మహాసింగ్ ఆ చూపు నుండి తప్పుకోలేకపోయాడు. దగ్గరకు వెళ్లి నమస్కరించబోయాడు. మాత భీత్తురిస్తూ వెనకడుగు వేసింది.

ఆమె భీత్కారంలో మహాసింగ్ కు అనేక ప్రబోధాలు వినిపించాయి. “మహాసింగ్! నీవు గణనాయకుడివి కదా! నీవు గాజులు వేసికొని ఇంట్లో కూర్చో. నేను పోయి యుద్ధం చేస్తాను. గురూజీకి ఆపద ముంచుకు వస్తున్నది. ఆయన నిస్సహాయంగా ఉన్నాడు. లే. నీ సహచరులను వెంటబెట్టుకుని వెళ్లు. మాతృభూమి రక్షణార్థం శత్రువులతో తలపడు. గురువు వద్ద దీక్ష తీసికొన్న నాటి ప్రతిజ్ఞను గుర్తుచేసుకో. గురువు పాదాలపై పడి ఆత్మార్పణ చేసికో” - అంటూ అజ్ఞాత వాణి ఆదేశం వినిపించింది. అంతే. ఒకసారిగా లేచాడు. సైనిక దుస్తులు ధరించాడు. తల్లి, భార్య, చెల్లి లేచి ఆనందంతో ఆయుధాలు అందించారు. తోటి సహచరులను వెంట బెట్టుకుని అడవి వైపు పరుగులు తీశాడు.

అక్కడ గుట్టమీది నుండి గురూజీ ఒక్కడే శత్రువులపై బాణవర్షం కురిపిస్తున్నాడు. శత్రు సైన్యం గోవిందసింగ్ నే లక్ష్యంగా పెట్టుకుని పోరాడుతున్నారు. వారు వేసే బాణాలన్నీ గుట్టకు తగిలి వెనుకకు పడిపోతున్నాయి. మహాసింగ్ దళం వెనుకనుండి వచ్చి శత్రువులను చీల్చి చెండాడింది. గుట్టపైనుండి చూచిన గురూజీ ఆ దళం ఎక్కడిదో తెలియక ఆశ్చర్యపోతున్నాడు. ఒక్కసారిగా మొగలు సైన్యం వెనుదిరిగి పోరాడసాగింది. కొద్ది సేపట్లో యుద్ధం ముగిసింది. చావగా మిగిలిన మొగలు సైన్యం ఇంటి దారి పట్టింది.

గురూజీ మెల్లగా గుట్టదిగి వచ్చాడు. పోరాడి తనను రక్షించినవారెవరూ? అనుకుంటూ సరోవరం దాకా వచ్చాడు. చల్లని నీటితో ముఖం చేతులు శుభ్రపరచుకోవాలనుకున్నాడు. ఇంతలో తెగిపడిన శిరస్సు నీళ్లలో తేలుతూ కనిపించింది. తొందరగా వెళ్లి ఆ తలను నీటితో శుభ్రం చేసి చూచాడు. ఒక్కసారిగా ఆశ్చర్యం, దుఃఖం, గర్వం ముప్పిరిగొన్నాయి. తన నలభై మంది శిష్యులలో ఒకరిదా శిరస్సు. గురూజీ ఉద్వేగంతో ఊగిపోయాడు. ఆగలేకపోయాడు. ఒక్కొక్క శవాన్ని పరిశీలనగా చూచాడు. మొగలు సైనికుల శవాలతో పాటు తన శిష్యుల 39 శవాలు కనిపించాయి. వాటితో పాటు మాగో మాత శవం కూడా కనిపించింది. గర్వంగా, భారంగా, ఉద్వేగంగా ఇంకా వెదుకుతూనే ఉన్నాడు.

గురూజీ-జీ-జీ-జీ అంటూ హీనస్వరంతో ఎవరో పిలుస్తున్న ట్లనిపించింది. గబగబా వెతికాడు. ఒక మూలన కొన ఊపిరితో పడి ఉన్న మహాసింగ్ శరీరం కనిపించింది. వేగంగా వెళ్లి అతనిని తన ఒడిలోకి తీసుకున్నాడు. అతని పరిస్థితిని చూచి గబగబా సరోవరానికి వెళ్లాడు. నడుంకు కట్టుకున్న వస్త్రాన్ని తడిపి తెచ్చాడు. ఒక్కొక్క బొట్టు ఆతని నోటిలో పిండాడు. దానితో కొంత తేరుకున్నాడు మహాసింగ్.

మెల్లగా జరిగి గురువుగారి పాదాలపై తల వాలాడు. “గురూజీ! మేము చేసిన తప్పునకు ప్రాయశ్చిత్తం చేసుకున్నాము. మమ్మల్నందరినీ క్షమించండి. మేము అజ్ఞానంతో వ్రాసి ఇచ్చిన పత్రాన్ని చించివేయండి. ఇదే నా చివరి కోరిక” - అని వేడుకున్నాడు.

సజల నయనాలతో గురువు జేబులోని కాగితాన్ని తీసి ముక్కలు ముక్కలు చేశాడు. ఆ ముక్కల్ని సరోవరంలో పారవేశాడు. మహాసింగ్ తృప్తిగా గురువు పాదాలకు తనను తాను అర్పించుకున్నాడు.

గురూజీ ఆ సరోవరాన్ని “ముక్షసర్” అని పిలిచాడు. ఆనాటినుండి నేటివరకు ప్రతి సంక్రాంతి రోజున ప్రజలు ఆ సరోవరంలో లక్షల సంఖ్యలో స్నానాలు చేస్తారు. 41మంది ఒకేసారి దేశం కోసం, గురువు కోసం ప్రాణాలర్పించారని ప్రతి ఒక్కరూ వారిని స్మరిస్తూ ధన్యులు అవుతారు.

★★★

మహత్తర ఆదర్శానికి అంకితమైన వ్యక్తిని ఏ శక్తి అడ్డుకోలేదు.

తత్వ చింతన

మార్గాలు అనేకం - గమ్యం ఒక్కటే

భోగాన్నీ, ఆదర్శాన్నీ మేళవించేది ధర్మం

సృష్టిలోని అతిశ్రేష్ఠమైన ప్రాణి మనిషి. అయితే, సృష్టికర్త అతడిలో తీవ్రమైన ఇచ్చాశక్తిని నింపాడు; అతడికి రెండు దారులు ఏర్పరచాడు. తలచుకుంటే అతడు నీచ ప్రవృత్తిని స్వీకరించి, పశువులా బ్రతకవచ్చు. లేదా - ఉత్కృష్టతను ఎన్నుకొని, దేవతలతో పోల్చదగిన అతిశ్రేష్ఠమైన జీవితాన్ని గడపవచ్చు. ఈ రెండింటిలో ఏ మార్గాన్ని అయినా అనుసరించే స్వేచ్ఛ అతడికి ఉంది.

కనుక-వివేకశీలతయే మనిషికి పరమ ధర్మం. ఈ గుణం ఆధారంగానే అతడు మంచి చెడుల మధ్య గల తేడాను గుర్తించి, శ్రేష్ఠత్వ మార్గంలో, ఉన్నత మార్గంలో పురోగమించగలుగుతాడు. మనిషి తన వివేకం ఆధారంగానే జీవితంలోని రహస్యాలను తెలుసుకుంటాడు.

శరీరమే సర్వస్వమని అతడు భావించడు. అతడు ఆత్మ ఉన్నదని కూడ నమ్ముతాడు. శరీరం విషయ సుఖాల కోసం లభించింది. కానీ, ఆత్మ ఆదర్శాన్నే స్వీకరిస్తుంది. భోగ అనుభవాన్నీ, ఆదర్శాన్నీ సమన్వయపరచడమే ధర్మం యొక్క లక్ష్యం. వివేకం యొక్క పరిపక్వత అదే. అనగా - సదాచరణతో కూడిన ఆదర్శవాద వ్యక్తిత్వం ధర్మానికి మరో పేరు.

సిద్ధాంతాలలో పోలిక, కర్మకాండలలో తేడా

మనిషి జీవితాన్ని దేవతల జీవితంతో సమానంగా చేయడానికై ధర్మ నిపుణులూ, మహామనీషులూ కొన్ని సిద్ధాంతాలనూ, దర్శనాలనూ రూపొందించారు. వ్యక్తిత్వం శరవేగంతో శ్రేష్ఠత్వంవైపు పురోగమించేందుకు తగిన మార్గాన్ని వారు నిర్దేశించారు. ప్రతి సమాజంలో ఇలాంటి మహామనీషులు జన్మిస్తూ వచ్చారు. వారు మానవాళి కోసం దాదాపు ఒకే విధమైన

సిద్ధాంతాలను ప్రవచించారు. వాటిలో పాక్షికంగా ఉన్న తేడాలు కర్మకాండకు సంబంధించినవి మాత్రమే. వివిధ పరిస్థితులు ఆధారంగా, వివిధ సామాజిక వ్యవస్థలు ఆధారంగా ఆ కర్మకాండలు నిర్ణయమైనాయి. అందరి ప్రధాన ఆశయం ఒక్కటే.

నేడు ప్రపంచంలో ప్రధానమైన మతాలు పదకొండు ఉన్నాయి. అవి-జపానులోని సింటో మతం, చైనాలోని తావో మతం, చైనాలోనిదే కన్ఫ్యూషియస్ మతం, హిందూస్థానంలోని వైదిక బౌద్ధ జైన సిక్కు మతాలు, పార్సీ మతం, యూదు మతం, క్రైస్తవ మతం, ఇస్లాం మతం. వాస్తవానికి ఒకే ధర్మ సందేశాన్ని వివిధ రూపాలలో బోధపరచే ప్రయత్నాలు ఇవన్నీ.

ఇవన్నీ మతాలు, స్వయంగా ధర్మములు కావు. ఎందుకంటే- ధర్మం మౌలికంగా వ్యక్తి యొక్క మనుష్యత్వంలో, అతడి వివేకశీలతలో ఇమిడి ఉంది. ధర్మం అంటే సరైన అర్థం- కర్తవ్యనిష్ఠ. ఉత్కృష్టమైన ఆలోచన, ఆదర్శ కర్తవ్యం. వివిధ మతాలు ఈ సిద్ధాంతాలనే వివిధ రూపాలలో, వివిధ రీతులలో బలపరుస్తున్నాయి.

షింటో మతం

పవిత్రత ధర్మానికి ముఖ్య లక్షణమని షింటో మతం చెబుతోంది. నిశ్చలత్వం పవిత్రతకు ప్రధానమైన అంశమనీ, పరమేశ్వర ప్రాప్తికి రాజమార్గమనీ ఆ మతం వివరిస్తోంది. ఆ మతంలో నిర్ణయించబడిన రోజువారీ ప్రార్థనలోని భావం ఇలా ఉంది- “ఓ భగవంతుడా! మా కళ్లు అపవిత్ర వస్తువులను చూచినప్పటికీ, హృదయంలో అపవిత్ర భావనలు ఉదయించకూడదు. మా చెవులు అపవిత్ర విషయాలను విన్నప్పటికీ, మా చిత్తం అపవిత్ర విషయాలను అనుభూతి పొందకూడదు.” మనో నిగ్రహానికి ధ్యానాన్నీ, పవిత్రతకు

అవాంఛనీయమైన పరిస్థితి నుండి బయటపడడానికి చేసే విజ్ఞాపన - ప్రార్థన.

మంత్రోచ్ఛారణనూ షింట్లో మతం తన పూజా పద్ధతిలో నిర్దేశించింది.

తావో మతం

పవిత్రత, వినయం, సంతృప్తి, కరుణ, భూతదయ, నిజమైన జ్ఞానం, ఆత్మసంయమనం- అనేవి పరమేశ్వర ప్రాప్తికి ముఖ్య సాధనాలని తావో మతం చెబుతోంది. వీటికోసం ఉపకరించే ప్రక్రియలు ధ్యానం, ప్రాణాయామం అని చెబుతోంది. తావో మతం ప్రజలకు ఇచ్చే సందేశం ఇలా ఉంది-“నా వద్ద మూడు వస్తువులు ఉన్నాయి. నేను వాటిని దృఢంగా పదిలపరచుకుంటూ ఉంటాను. ఆ వస్తువులు - సౌమ్యత(దయాగుణం), మితవ్యయం, సమ్రత”.

కన్ఫ్యూషియన్ మతం

కన్ఫ్యూషియన్ చైనాలో జన్మించిన ప్రఖ్యాత మత ప్రచారకుడు, సిద్ధ పురుషుడు. మానవ జీవనాన్ని పరమ ఉత్కృష్టంగా చేయడానికి ఆయన తన దర్శనంలో ప్రాధాన్యం ఇచ్చారు. ఆయన తరచు ఇలా చెప్పేవారు-“మానవునికి ఎలా సేవ చేయాలో నీకు తెలియనవుడు, దేవతలకు సేవ గురించి నీవు ఎలా ప్రశ్నిస్తావు?” వ్యక్తిగతమైన ఔన్నత్యం జీవిత లక్ష్యం కాదు; అది సామాజిక ఔన్నత్యం యొక్క ఫలం - అన్నది ఆయన మానవాళికి ఇచ్చిన ఒకే ఒక సందేశం. నీవు బయటికి బయలుదేరినపుడు ప్రతి వ్యక్తినీ నీ అతిథిగా పరిగణించి కలుసుకో; అదే సంపూర్ణమైన మతం - అని ఆయన ఉపదేశించారు. ఆయన ఇచ్చిన సందేశామృతం ఇది - సదాచారం పట్ల నిష్ఠ, సౌందర్యం పట్ల అనురాగం హృదయంలో ఉండాలి; మనిషి హృదయం అద్దంలా ఉండాలి; ఆ అద్దం మీద అన్ని వస్తువుల ప్రతిబింబాలూ పడినా, దానికి వాటి మురికి అంటదు.

వేదాంత దర్శనం

వేదాంత దర్శనం ఈ సిద్ధాంతాన్ని ప్రవచిస్తోంది - ‘మౌలికంగా జగత్తు అంతా ఒక్కటే. ఈ ఏకత్వాన్ని దర్శించిన వ్యక్తి దృష్టిలో స్వార్థానికీ, పరమార్థానికీ మధ్య తేడా మిగులదు. అందరినీ తనలో, తనను అందరిలో చూడడం- అనేది ఈ దివ్యదృష్టికి పరిపక్వత. ‘ఆత్మవత్ సర్వభూతేషు’ వసుద్ధైవ కుటుంబకమ్’-అనే అంతర్ నాదం అతడి హృదయంలో ధ్వనిస్తూ ఉంటుంది. అతడు వ్యష్టి(వ్యక్తి) నుండి సమష్టి(సమాజం) వైపు పురోగమిస్తాడు. అందరి కళ్యాణంలో తన కళ్యాణాన్ని గుర్తిస్తాడు. కనుకనే వేద ఋషులు ఇలా ఆకాంక్షించారు.

సర్వే భవంతు సుఖినః సర్వే సంతు నిరామయాః ।

సర్వే భద్రాణి పశ్యంతు మా కశ్చిత్ దుఃఖమాప్నుయాత్ ॥

బౌద్ధ మతం

బుద్ధ భగవానుడు తన జీవితాన్ని ఉదాహరణగా చూపుతూ - పవిత్రమూ, శ్రేష్ఠమూ అయిన జీవితాన్ని గడపవలసిందిగా ప్రజలకు ప్రేరణ ఇచ్చారు. దుఃఖాన్ని తొలగించడానికై తృప్తను సర్వసమగ్రంగా వదులుకోవాలని ఆయన సందేశం ఇచ్చారు. రాగం వంటి అగ్నిలేదు; ద్వేషం వంటి గ్రహం లేదు; మోహం వంటి వల లేదు; తృప్త వంటి దాటలేనిది లేదు - అని ఆయన బోధించారు. కనుక, బుద్ధుడు సదాచరణకే ప్రాధాన్యం ఇచ్చారు. ఆయన ఇలా ఉపదేశించారు-“ధర్మ గ్రంథాలెన్నింటినైనా చదవవచ్చు; కాని, పొరపాటు వల్ల మనిషి వాటి ప్రకారం ఆచరణ జరపకపోతే, అతడు ఇతరుల ఆవులను లెక్కపెట్టే గొల్లవాడు అవుతాడు; అతడు శ్రమణత్వాన్ని, బ్రాహ్మణత్వాన్ని, పొందలేడు”.

జైన మతం

జైన మత సిద్ధాంతం ప్రధానంగా ఇలా చెబుతోంది - ఒక పని సఫలం కావాలంటే మూడు విషయాలు అవసరం అవుతాయి. శ్రద్ధ, జ్ఞానం, సమ్యక్ శీలం అని జైన శాస్త్రాలు

జీవిత గానానికి కన్నీరు పల్లవి, చిరునవ్వు అనుపల్లవి - డా॥ఎస్.రాధాకృష్ణన్.

వీటిని పేర్కొన్నాయి.

సిక్కుమతం

గురునానక్ దేవ్ సిక్కు మతం అనే ఋషి పరంపరను ప్రారంభించారు. గురు గోవిందసింగ్ జీ దానిని ప్రగతిశీలంగా మలచారు. జాతికోసం, మానవాళి కోసం ఆహుతి కావలసిందిగా, బలిదానం కావలసిందిగా గురుగోవిందసింగ్ జీ ఆనాటి జాతీయ పరిస్థితుల దృష్ట్యా తమ అనుయాయులకు బోధించారు. ప్రతి సిక్కు మతస్థుడూ 'మాలా, భాలా'(జపమాల, బల్లెం) వెంట ఉంచుకోవలసిందిగా, దుర్మార్గాన్ని సదా ప్రతిఘటిస్తూ ఉండవలసిందిగా ఆయన-తన సంప్రదాయాన్ని ముందుకు తీసుకువెళ్లడానికై- ప్రతి సిక్కుకూ సందేశాన్ని ఇచ్చారు.

పార్సీ మతం

పార్సీ మతాన్ని స్థాపించినవారు జోరాస్టర్. ఆయన ఉపదేశించిన మత విధానంలోని ముఖ్య అంశాలు-హుమత్ అనగా ఉన్నత ఆలోచన, హుఖ్ అనగా ఉత్తమ కార్యం. పరమేశ్వరునికి సాక్షిగా, ప్రేరణ దాతగా ఆయన అగ్నిని స్వీకరించారు. అగ్నివలె తీక్షణంగా, ప్రకాశవంతంగా, ఊర్ధ్వగామి(ఎగువకు వెళ్లేవాడు)గా, పరోపకార ప్రవృత్తి కలిగినవాడుగా ఉండవలసిందని ఆయన ప్రేరణ ఇచ్చారు.

యూదు మతం

యూదు మతంలోని మూల సిద్ధాంతాలు పరమేశ్వరుని ఏకత్వం, పరమేశ్వరుని పవిత్రత, పరమేశ్వరుని నిరాకారత్వం. ప్రపంచంలో రెండు ప్రధాన మతాలు - క్రైస్తవం, ఇస్లాము- ఈ మతం నుండి ఉద్భవించాయి.

క్రైస్తవ మతం

ప్రేమయే దైవమని క్రైస్తవ మతం చెబుతోంది. ప్రేమయే పూజ-ఆరాధన. దాని పరిపక్వతను ప్రతి క్రైస్తవుడూ తన ప్రార్థనలో ఇలా చెబుతాడు-“పరమాత్మా! నాకు నా దారి చూపు.

నా గురించిన జ్ఞానాన్ని ప్రసాదించు. సత్య మార్గంలో నన్ను నడిపించు. నా ముక్తికి ప్రభువువు నీవే. నా జ్ఞాన నేత్రాన్ని తెరువు. ఆ నేత్రం వల్ల నేను ప్రేమమయమూ, ఆశ్చర్యజనకమూ అయిన నీ క్రియలను అర్థం చేసుకోగలుగుతాను”. క్రైస్తవ మతానికి మూలాధారం స్వయంగా ఏను క్రీస్తే. ఆయన మానవత్వం కోసం, ఆదర్శం కోసం తనను తాను బలిదానం చేసుకున్నారు.

ఇస్లాం మతం

ఇస్లాం మత సంస్థాపకుడు హజరత్ మహమ్మద్. సదాచారిగా, కర్తవ్యపరాయణుడుగా తయారు కావలసిందిగా ప్రతి ముస్లింకూ ఆయన ఉపదేశ మిచ్చారు. ప్రతి మనిషీ అల్లా యొక్క కుటుంబ సభ్యుడని ఆయన ప్రకటించారు. “నసుదైవ కుటుంబకమ్” అనే భావనను పోలిన భావన ఇది. కనుకనే ఆయన ఇలా ప్రవచించారు-“రా! నీవూ మేమూ కలసి మన ఇద్దరికీ అంగీకారయోగ్యమైన విషయాలపై మిత్రత్వంతో పనిచేద్దాం.”

ఈ వాస్తవాలు ఆధారంగా పరిశీలించినపుడు మతం యొక్క మౌలిక దర్శనంలో తేడా ఏదీ లేదని స్పష్టమవుతోంది. నేడు మత విశ్వాసాల పేరిట జరగుతున్న సంఘర్షణ, కలహాలు అజ్ఞానం వల్ల జనించిన చర్యలే. జనం తమ మతాలను గురించి, మత ప్రవర్తకులను గురించి ఏకరువు పెడతున్నారు. కాని, వారి ఆదర్శాలను, దర్శనాన్ని జీవితాలలో ఆచరణలో పెట్టలేకపోతున్నారు. దురదృష్టకరమైన విషయం ఇది. జీవితంలో ఉత్కృష్టతనూ, శీలంలో ఆదర్శవాదాన్నీ, వ్యవహారణలో శిష్టాచారాన్ని సమన్వయపరచుకోగలిగే - మతం యొక్క వాస్తవికత వెలికివస్తుంది. విభేదాలు లేని ఏకత్వం ఆ రూపంలో కానవస్తుంది. సంఘర్షణ కాక - అంతటా ప్రేమ, సహకారం, ఉదారత, సమర్పణల సామ్రాజ్యం విస్తరిస్తుంది.

★★★

తన వృత్తిని పవిత్రంగా పరిగణించే వ్యక్తి క్షణకాలమైనా సోమరిగా ఉండజాలడు.

ధారావాహిక : పతంజలి యోగదర్శనం - 2

సత్య సాధనలో సమగ్రత

ధర్మ శాస్త్రాలలో సత్యానికి ప్రథమ స్థానం లభించింది. దీని మహిమ గురించి ఎంతో గొప్పగా చెప్పబడింది. సత్యవ్రత పాలన అన్ని వ్రతములకు తలమానికము వంటిది. ఈ ఒక్క వ్రతము చేపట్టిన వారికి మరి యే ఇతర వ్రతాలతో పని లేదు. అందుచేత ధర్మం యొక్క మూలం సత్యమని గుర్తించబడింది. అసత్యం, అధర్మం పర్యాయపదములుగా చెప్పబడినవి.

సత్య శోధనకు కొత్త కోణం

సత్యమునకు స్థూల అర్థం సత్యం పలుకుటగా తెలియజేయబడుతుంది. కానీ, వస్తుతః సత్యం యొక్క అర్థం “యథార్థం”తో ముడిపడి ఉంటుంది. ఏది యథార్థమో అది సత్యం. ఇది కేవలం వాక్కువలన మాత్రమే పూర్తికాదు. వాక్కుద్వారా ఆచరణలోకి వచ్చేది దాని చిన్న అంశ మాత్రమే. సత్యం శుద్ధతకు సంబంధించిన విషయం. తన విశ్వాసాలను, ప్రవృత్తులను సత్యం యొక్క యథార్థతకు అనురూపంగా తయారుచేసుకొనుట దాని ఉద్దేశ్యం. ఇది ఒక తాత్విక ప్రక్రియ. ఇందులో పరంపరాగతంగా వస్తున్న వాటిని పరిశీలించి యథార్థత లోతులకు వెళ్లవలసి ఉంటుంది. ఇది చాలా కఠినమైన కార్యం. ఎందుకంటే - మనం సమాజ వాతావరణానికి అనురూపంగా మనసును మలచుకుంటాము. అట్లాగే ఆచరిస్తూ ఉంటాము. అంతే కాని మనం దేనినైతే విశ్వసించామో, అంగీకరించామో అది వాస్తవమా కాదా? దాని పరిణామం అట్లాగే ఉంటుందా ఉండదా? మన ఊహ సరియైనదేనా? అనే అన్వేషణ అవసరమని అనుకోము, తెలుసుకోము.

సత్యము యొక్క పూర్ణస్వరూపమును తెలుసుకొని ఆచరణలో పెట్టుటకు సత్య పరిశోధనను కొత్త కోణం నుండి సాధన చేయవలసి ఉంటుంది. కారణమేమిటంటే మన జీవిత గుణకర్మ - స్వభావ - చింతన - సౌశీల్యతల అన్ని భాగాలు భ్రాంతుల, అవాస్తవికతల మీద ఆధారపడి ఉన్నవి. వాటిలో యథార్థత తక్కువ, పరంపరాగతంగా వస్తున్న అంధ విశ్వాసాలు అధికం. దీనికి కారణం అనాది కాలం నుండి మనిషి పరిమితమైన బుద్ధిబలంతోనే పని సాగించుకొనవలసి రావటం. మనసు చక్కగా పని చేస్తుంది. కాని

వాస్తవికత-అవాస్తవికతల వర్గీకరణ, విశ్లేషణ చేయగల బుద్ధివికాసం కొంతవరకు మాత్రమే వృద్ధి చెందింది. అందుచేత మనిషి ప్రపంచంలో కనపడుతున్న దానిని, దానికి సంబంధించినంతవరకు అదే రూపంలో ఊహించుకొని లెక్కలు కట్టాడు. గందరగోళాలతో కలసిఉన్న సంఘటనలన్నీ దేవతల లేదా దానవుల ప్రేరితమైనవని నమ్ముసాగాడు. అగ్ని, వాయువు, మేఘాలు, వర్షాలు, సూర్యుడు, చంద్రుడు, నక్షత్రాలు, తుఫానులు మొదలైన వాటిని, వాటి నడకలో మార్పు లేదా వేగం, ఉధృతం కనపడినట్లయితే వాటిని శక్తివంతమైన వ్యక్తిత్వం గలవానిగా లెక్కవేశాడు. జనన - మరణాల అసాధారణ సంఘటనలను దేవత వరంగానో, శాపంగానో అంచనా వేశాడు. ఆ రోజుల్లో మనుషుల మనసుమీద దేవ - దానవుల ఊహా సామ్రాజ్యమే బలంగా అల్లుకుపోయి ఉన్నది. అందువలన వారి కోపాన్ని శాంతింపచేసి దుర్బటనలను నివారించే పనులు, లేదా వారిని ప్రసన్నులను చేసుకొని నుఖాలను పెంచుకునే కళ ఆవిష్కరింపబడింది. పూజలు - అనుష్ఠానాలు మొదలైన అనేకానేక విధి - విధానాలు ఈ ఆధారం మీద ఏర్పడ్డాయి. ఇప్పుడు విజ్ఞానం, బుద్ధివాద వికాసం కొత్త విలువలను ఆవిష్కరించ సాగాయి. ప్రకృతి పరమైన ఈ బీభత్సాలు, అగ్ని పర్వతాల ప్రేలుడు, భూకంపాలు దేవతల ఆక్రోశానికి సంబంధించిన సూచనా క్రియలు కావని, ప్రకృతి పరమైన ఒక అతి సాధారణమైన ఉపక్రమాలని చెప్పసాగాయి. ఈ పరిస్థితిలో మనిషిలో తరతరాలుగా పాతుకుపోయి ఉన్న దైవవాదం -పూజావిధానాల ఆధారం కదిలిపోయింది. కొద్దిమంది సనాతన ఛాందసవాదులను మినహాయిస్తే - ఎక్కువ శాతం ప్రజలు ఆ నమ్మకాలను ఉపేక్షించసాగారు. ఈ మార్పుతో సత్యం మీద పడి ఉన్న ఒక తెర తొలగిపోయినట్లయింది.

ప్రతి రంగంలో భ్రమలు

అటువంటి అనేకానేక భ్రాంతులు జీవితంలో ప్రతి రంగంలో చోటుచేసుకున్నాయి. అవి ఎంత లోతుగా ప్రవేశించాయంటే- దీర్ఘకాలం నుండి వాటిని నమ్ముతూ ఉండడం వలన తాము నమ్మినవి, అంగీకరించినవన్నీ సత్యప్రమాణంగానే భావిస్తారు. ఈ సత్యపరిపాలనను మనం యథార్థమని - ధర్మమని

ఉపాధ్యాయుడే విద్యార్థులకు నిజమైన పాఠ్యగ్రంథం.

గట్టిగా నమ్ముతాము. దానితో ఈ ఆచారాలు, ఆనవాయితీలు శిలాశాసనాలయ్యాయి. వాటిలో అవాంఛనీయమైనవిగా రుజువైన వాటిని వదిలిపెట్టాలన్నా సాధ్యం కాదు. ఎందుకంటే తరాలనుండి అలవాటైనందున స్వభావికంగా మనిషిలో ఒక భాగంగా అవి కలసిపోయాయి. వాటిని వదిలించుకోవడం మానసిక అవరోధమే కాక చుట్టూ ఉన్న జనుల అవరోధం కూడా ఎదురౌతుంది. అటువంటి దశలో విశ్వాసాలలో, విలువలలో, ఆచరణలో అసత్యమే అధికారం చెలాయిస్తున్నది. ఈ చీకటి ఆచ్ఛాదన నుండి ధైర్యంగా బయట పడటం జరిగితే, కేవలం ఆలోచనలలోనే కాక వ్యవహారములలో, సామాజిక విలువలలో విప్లవాత్మక పరివర్తన తేవడానికి ప్రయత్నిస్తాము.

జీవితం యొక్క విలువ, స్వరూపం, ఉద్దేశ్యం, ఉపయోగముల గురించి మాత్రం మనం ఎక్కడ తెలుసుకోగలిగాము? శరీరమే సమస్తమని నమ్మి దాని కోరికలు, కాంక్షలు తీర్చడానికి తల్లక్రిండు లవుతుంటాము. ఈ భ్రాంతి ఎంత బలమైనదంటే అప్తజనులు దీనిని “మాయ” అనే బంధనాలలో బంధించబడేదని, అశాశ్వతమైనదని నిరూపించి వదిలిపెట్టమని జాగృత పరచినా కూడా, దాని విలువ, స్థానం యధాతథంగానే ఉంటున్నాయి. ఈ జంజాటంలో చిక్కబడి ఉండడమే ఆనందకరమని భావిస్తూ జీవితం గడుపుతుంటారు. కాలం గడిచిపోయాక, కళ్లు తెరుచుకున్నాక, నిషాదిగిపోయాక - ఎంత పెద్ద భ్రమలో మునిగి ఉన్నదీ తెలిసిపెట్టుంది. అసత్యమనే గానుగలో నలిగి పిప్పి అయిపోయాక దేనిని సదుపయోగ పరుచుకుంటే అత్యకల్యాణం, లోకకల్యాణమనే రెండు ప్రయోజనాలు సాధించగలడో ఆ ఆవకాశము చేజారిపోయిందని తెలుస్తుంది.

మనిషి స్వభావంలో లోభం, మోహం, అహం ప్రదర్శించే వ్యసనం ఎంత బలంగా జొరబడిందంటే- వాటిని తృప్తిపరచడం కోసం క్రిందామీదా పడుతూ అతడు కాలమంతా గడుపుతుంటాడు. సోమరితనం, పొరపాట్లు, దుబారా ఖర్చులు, ఆవేశం వంటి చెడ్డ అలవాట్లు ఆచరణకు అంగాలు అయినాయి. వాటి మూలాలను అడుగడుగునా ఎదురుదెబ్బలు తగులుతూనే ఉంటాయి. అయినా తన్నుతాను ఏ రూపంలో మలుచుకోబోతున్నాడు? జీవితయాత్రకు దేనిని లక్ష్యం చేసుకున్నాడు? అన్న వాస్తవికతను గుర్తించటానికి ప్రయత్నించడు. ఆ విధంగా వ్యక్తిత్వపు రేఖాచిత్రం మొత్తం అవాస్తవికతలతో కప్పబడి ఉంటుంది.

వివేకమే గీటురాయి

నిజానికి ఈ భ్రాంతుల జంజాటం సామాన్యమైనది కాదు. అందులో వ్యక్తి, సమాజం తప్పుడు రూపంలో చూడబడుతాయి. స్త్రీ-పురుషుల మధ్య చూపే వివక్ష, కులాలు ఆధారంగా నడుస్తున్న హెచ్చు తగ్గులు, మాంసాహారం, మత్తుపదార్థాల సేవనం, ఆడంబరంగా చేసే ఖర్చుతో కూడిన వివాహాలు, యాచకవృత్తి వంటి అవినీతి పనులను వివేచించి, వివేకమనే గీటురాయి మీద పరీక్షకు పెడితే - వీటి అసలురంగు బయటపడుతుంది. వాటివలన కలిగే హానికూడా తేలికగానే తెలిసిపోతుంది. అయినా కూడా ఇవన్నీ అదేరకంగా సాగిపోతూనే ఉంటాయి. ప్రతివారూ మాటలలో గొప్పగొప్ప ఉదాహరణ లిస్తూ వాటిని విరోధిస్తారు. కాని, ఆచరణలో మాత్రం మార్పు కనపడదు. ఇది అసత్యం యొక్క చిరకాల చింతనల అభ్యాస ఫలితం. శతాబ్దాల తరబడి మన నర నరాల్లో ఇంకిపోయి ఉన్న దాని స్వరూప స్వభావం. ఆహార-విహారములలో అవాంఛనీయత దీనికి ప్రత్యక్ష ఉదాహరణ. వాస్తవికత నుండి దూరంగా మనల్ని మనం ఏ అసత్యమనే ముసుగు వేసుకొని ఉన్నామో, అందులోనే ఉండిపోవడానికి ఎంతగా అలవాటు పడ్డామో దీపం పురుగులను చూస్తే తెలుస్తుంది. దీపాగ్నికి ఆహుతి అవుతున్నా తమ అలవాటును అవి మానుకోలేవు.

సత్య ఆచరణ ముఖ్యం

సత్యం పలుకుట గొప్ప విషయం. యధార్థమును ఏ రూపంలో తెలుసుకున్నామో అదే రూపంలో ప్రకటించుట, వెల్లడి చేయుట వలన మనసు తేలికపడుతుంది. అంతర్ ద్వంద్వములు మొలకెత్తవు. ప్రామాణికత వృద్ధిచెందుతుంది. గౌరవాదరణలు, సహకారం లభిస్తాయి. అయితే సత్యభాషణ యొక్క గౌరవాన్ని పొందుతూ అంతమాత్రానికే సంతృప్తిపడిపోకూడదు. మనిషి స్వభావంలో, సమాజపు నడకలో ఎంత అసత్యం కలిసి ఉన్నదో శోధించి, దానిని కూడా వదిలిపెట్టే-వదిలిపెట్టించే ప్రయత్నం జరగాలి. సత్యం యొక్క సమగ్ర సాధన, దానిని వాక్కు పరకే పరిమితం చేయకపోవడం ద్వారా సాధ్యపడుతుంది. ఆలోచనలో, వాక్కులో, చర్యలలో సత్యంను ఆచరణలో పెట్టినప్పుడు దానికి పూర్తి న్యాయం జరిగినట్లే లెక్క.

★★★

పువ్వులలోని సువాసనా, మనిషిలోని ప్రతిభా ఎంత దాచినా దాగవు.

సాధన విజ్ఞానం

ఇహపర సుఖ సాధకం తపస్సు

ప్రఖ్యాత ఆయుర్వేద గ్రంథం “మాధవ నిదానమ్”ను రచించిన మాధవాచార్యులు తన సాధన కాలంలో బృందావనంలో ఉండి, పూర్తి తన్మయతతో గాయత్రీ మహాపురశ్చరణలో నిమగ్నమైనారు. వారు అలా 11 సంవత్సరాలు సాధనను కొనసాగించారు. కానీ, సిద్ధి లభించలేదు. ఈ వైఫల్యంవల్ల ఆయన నిరాశ చెందారు. సాధనను నిలిపివేసి, ఆయన కాశీ వెళ్లిపోయారు.

కాశీలో గంగ ఒడ్డున ఆయన దుఃఖిస్తూ కూర్చున్నారు. ఒక అహోర కాపాలికుడు ఆ దారిలో వెళుతున్నాడు. అతడు ఆగి, ఆ దుఃఖానికి కారణం ఏమిటని ఆయనను అడిగాడు. మాధవాచార్యులు తన బాధను వివరించారు. తనకు ఖైరప సిద్ధి ప్రక్రియ తెలుసనీ, సంవత్సరంపాటు ఆ ప్రక్రియను అమలు చేస్తే సిద్ధి ఖాయంగా లభిస్తుందనీ ఆ కాపాలికుడు చెప్పాడు. మాధవాచార్యులు ఆ ప్రక్రియను అమలుచేయడానికి అంగీకరించారు. మణికర్ణికా ఘట్టం సృశానంలో సాధన ప్రారంభించారు. ఎన్నెన్నో పరీక్షలకు తట్టుకుని, ఆయన సంవత్సర సాధన పూర్తి చేశారు. ఖైరవుడు ప్రత్యక్షమై, వరం కోరుకోమన్నాడు.

మాధవాచార్యులు కళ్ళు తెరిచి, నలువైపులా కలయజూచారు. మాట్లాడిన వ్యక్తి కనిపించలేదు. ఆయన ఇలా అన్నారు - “నీవు నిజంగా ఖైరవుడవు అయితే నా ఎదుట సాక్షాత్కరించు; అప్పుడు వరం అడుగుతాను.” సమాధానం ఇలా వినబడింది - “మీరు గాయత్రీ ఉపాసకులు. మీ ముఖ మండలంపై బ్రహ్మ తేజస్సు వెలిగిపోతోంది. కనుక నేను మీ ఎదుట నిలువలేను. కోరుకోదలచింది ఇలాగే కోరుకోండి.”

మాధవాచార్యులు ఇలా అన్నారు - “నా ముఖంపై ఇంతటి తేజస్సు ఉన్నదని చెబుతున్నావు. మరి నా సాధన ఎందుకు విఫలమయింది? నీ సమాధానమే నాకు వరం అవుతుంది”.

ఖైరవుడు అందుకు అంగీకరించాడు. మాధవాచార్యుని

గత 11 జన్మల ధృశ్యాలను ఆయనకు చూపాడు. వాటిలో పాప కృత్యాలు అనేకం ఉన్నాయి. ఖైరవుడు ఇలా అన్నాడు-“నీ 11జన్మల పాపాలూ నీ 11 సంవత్సరాల గాయత్రీ పురశ్చరణవల్ల నశించాయి. ఇప్పుడు తిరిగి సాధన ప్రారంభించు. సఫలత లభిస్తుంది”.

మాధవాచార్యులు బృందావనం తిరిగివెళ్లి, 12వ పురశ్చరణ ప్రారంభించారు. ఆ సాధన పూర్తి కాగానే, ఇష్టదేవత ఆయనకు ప్రత్యక్షం అయింది. ఆ దేవత అనుగ్రహం వల్ల ఆయన “మాధవ నిదానమ్” అనే గ్రంథాన్ని రచించి, మానవాళికి మేలు చేశారు. తన జీవన లక్ష్యాన్ని సాధించారు.

సంచితమైన దుష్కర్మయే సాధనయొక్క సిద్ధికి ముఖ్యమైన ఆటంకమని ఈ గాథ తెలుపుతోంది.

సంచితమైన అశుభాలను తొలగించడానికీ, శుభాలు త్వరగా ఫలించడానికీ మార్గం తపశ్చర్య. తపం అంటే వేడి. వేడి రెండు పనులు చేస్తుంది - నశింపజేయడం, శక్తి సామర్థ్యాలను ఎన్నో రెట్లు పెంచడం.

ధాతువులను బట్టిలో కాల్చడం వల్ల వాటిలోని వికృతులు నశించిపోతాయి. చెత్తా చెదారాలను మండించడం వల్ల వాటి దుర్గంధం తొలగిపోతుంది. వేడినీళ్లలో ఉతికితే, బట్టల మురికి పోతుంది. నీటిని వేడిచేసి ఆవిరిగా మార్చితే, ఆ ఆవిరి రైలుబండిని నడుపుతుంది. పెట్రోలును మండించడం ద్వారా కార్లనూ, నౌకలనూ నడుపుతున్నారు. విద్యుత్తు అగ్నికి మరో రూపం. అణు విచ్ఛిత్తి ద్వారా తయారయే అణుశక్తి కూడా అగ్నియే. శరీరాన్ని జీవింపజేయడంలో, అవయవాలను కదిలించడంలో జఠరాగ్ని పనిచేస్తుంది. సూర్యునినుంచి ఎలుక వరకు అంతటా అగ్ని యొక్క సామ్రాజ్యమే వ్యాపించి ఉంది.

అగ్నికి మరో పేరు ‘తపం’. ఆధ్యాత్మిక రంగంలో దాన్ని ఉత్పత్తి చేసే పద్ధతి పేరు ‘తపం’. తపస్వియే ఓజస్విగా, తేజస్విగా, మనస్విగా ఉంటాడు.

తప్పుచేసి సిగ్గుపడనివాణ్ణి సంస్కరించడం ఎవరివల్లా కాదు.

సాధనలోని ప్రముఖ భాగం తపశ్చర్య. తపస్సువల్ల సంచితమైన (ప్రోగుపడిన) కషాయ కల్మషాలు తొలగిపోతాయి; సుసంస్కారాలు ఫలించే అవకాశం లభిస్తుంది. ప్రగతికి ముఖ్య ఆటంకం అశుభకరమైన ప్రారబ్ధం. దాన్ని తొలగించే ప్రక్రియ ప్రాయశ్చిత్తం. ఈ ప్రాయశ్చిత్తం తప సాధనకు ప్రథమ లక్ష్యం.

ప్రార్ధన, పూజల సాధనతోపాటు తపశ్చర్యను జోడిస్తే - అవి మరింతగా ఫలిస్తాయి.

లౌకిక జీవితంలో కూడ ఈ సిద్ధాంతం అమలు జరుగుతుంది. రక్త వికారం వంటి రోగాల చికిత్సలో వైద్యుడు మొదట కడుపును శుభ్రపరచి, ఆ తర్వాత రక్తాన్ని శుద్ధిచేసే మందులు వాడతాడు. పేరుకున్న మలాన్ని తొలగించే ప్రక్రియలకు కాయకల్ప చికిత్సలో ప్రాధాన్యం ఇస్తారు. వమనం, విరోచనం, స్వేదనం (చెమట పట్టించడం) వంటి ప్రక్రియల ద్వారా క్షాళన జరుపుతారు.

దోష దుర్గుణాలు మిగిలి ఉన్నంత వరకు శాశ్వత ప్రగతి సాధ్యపడదు. కషాయ కల్మషాలతో, దోష దుర్గుణాలతో పోరాడే విధానమే తప సాధన. ఆత్మ క్షాళన ద్వారా పాత్రతను

పెంచుకోవడానికే తపస్సు జరుపుతాము.

పక్షి గుండెలోని వేడిని పొంది, గ్రుడ్లు పక్షి అవుతుంది. చెట్లు పుష్పించి ఫలించడానికి వేడి అత్యవసరం.

జపానికి సమానాంతరమైన పదం తపం. జప తపాలను కలిపి ప్రస్తావించడం పరిపాటి.

బ్రహ్మవర్చస్ ఉద్యమంలో తప సాధనకు ప్రాముఖ్యం ఉంది. 'వర్చస్' అనే పదం తపస్సుకు పర్యాయ పదం. ఉపాసనతో పాటు చిన్నా పెద్దా తప సాధనలను జోడిస్తూ ఉంటారు. దీనికి పునాదిరాయి చాంద్రాయణ వ్రతం. పేరుకున్న కుసంస్కారాల క్షాళనకూ, నిద్రిస్తున్న దివ్య శక్తుల జాగరణకూ శరీరాన్నీ, మనస్సునూ అనుకూలం చేస్తుంది ఈ వ్రతం.

గంగ అవతరణ కోసం భగీరథుడు చాలాకాలం గంగను ఆరాధించాడు. శివుణ్ణి గురించి తపస్సు చేశాడు. ఉపాసనతో తపస్సు కలసినపుడే ఆయన వ్రతం ఫలించింది.

తపస్సు ద్వారా లౌకికమైన సాఫల్యాలను కూడ పొందవచ్చు.

★★★

తండ్రి నేర్పిన పాఠం

ఒక ఆంగ్లేయ సైనికుడు గుర్రం మీద స్వారీ చేస్తూ వెళ్తున్నాడు. త్రోవలో సైనికుడి కుచ్చు టోపీ చూచి బాలురు కొందరు సలామ్ సలామ్ అంటూ అరవసాగారు. రాజుకు కూడా ఉత్సాహం కలిగింది. అతడు కూడా సలామ్ అనేశాడు. ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని మొగల్లు అనే ప్రాంతంలో నివసించే వెంకట్రామ రాజు రాజుకు తండ్రిగారు. ఆయన ఆ సమయంలో రాజు వెంట ఉన్నాడు. ఒక ఆంగ్లేయ సైనికుడికి రాజు సలామ్ చేయడం చూసేసరికి ఆయన కళ్ళు క్రోధంతో ఎర్రబడ్డాయి. రాజు చెంపమీద ఆయన పటపట రెండు దబ్బలు వేశాడు. క్రోధ స్వరంతో ఆ తండ్రి ఇలా చెప్పాడు - 'మూర్ఖుడా, ఒక విదేశీయుడి ముందు తల వంచడానికి నీకు సిగ్గు లేదా? నీ వంశం ఏమిటి? సంస్కృతి ఏమిటి! జాగ్రత్త! మళ్ళీ ఎప్పుడన్నా ఇలాంటి పని చేశావంటే ప్రాణాలు తీస్తాను'. ఏడుస్తూ రాజు చెప్పాడు, 'లేదు తండ్రి; మళ్ళీ ఎప్పుడూ ఇలాంటి పని చేయను'. రాజు తన తండ్రి కిచ్చిన మాటను ఆజ్ఞాన్మాతం పాటించాడు. ఆంగ్లేయులను దేశం నుండి పారద్రోలేందుకై చివరి క్షణం వరకు ఆయన పోరాడుతూనే ఉన్నాడు. బ్రిటీష్ మేజర్ గుడాల్ తుపాకీ గుళ్ళకు గురిఅయి తన మాతృభూమి ఒడిలో శాశ్వతంగా నిద్రపోయాడు. ఆయన బలిదానాన్ని గురించి మహాత్మా గాంధీ ఇలా అన్నారు - 'అల్లారి సీతా రామరాజు ధైర్య సాహసాలు సర్వదా మనకు ఆదర్శప్రాయమైనవి'.

మనిషేకాని - మానవత్వానికి చావు లేదు.

హోలీ పండుగ వ్యాసం

సామాజిక సామరస్యానికి సాధనం: హోలీ

పండుగలు ఒక జాతిలోని జీవశక్తికి కొలబద్ధలు. జాతి స్వభావం, జీవన దర్శనం పండుగల ద్వారా వెలికివస్తాయి, ఉబికివస్తాయి. సత్యం, శివం, సుందరం అనే విరాట్ లక్షణాలను, అలౌకిక లక్షణాలను పుణికిపుచ్చుకున్న మన సనాతన సంస్కృతిలో పండుగలు అంతర్భాగాలు. ఇవి మన సంస్కృతిలోని విజిగీష ప్రవృత్తినీ, మొక్కవోని ఉత్సాహాన్ని, శాశ్వత జీవన దర్శనాన్ని వ్యక్తపరుస్తూ వస్తున్నాయి. మన పండుగలలో హోలీ ఆనందోత్సాహాలకూ, హర్షోల్లాసాలకూ ప్రతీకగా నిలుస్తోంది.

వేద ఋషుల తప సాధననూ, సూక్ష్మ దృష్టినీ ప్రతిబింబించే పర్వం హోలీ. వ్యక్తినీ, సమాజాన్నీ, జాతినీ, మానవాళినీ మహోల్లాసంలో, మహానందంలో ముంచెత్తే పండుగ ఇది. ఆరోగ్యకరమూ, గ్రంథులు లేనిదీ అయిన వ్యక్తిగత జీవితం, సమత, ఏకత, సోదరత్వాలతో కూడిన సామాజిక వ్యవస్థ, నవ్వుతూ త్రుళ్లుతూ ఉండే ప్రజా జీవితం - ఇవీ హోలీ పండుగ జరపడంలోని ముఖ్య ఆశయాలు.

మోడుగపూల రంగుతో హోలీ

ఋతుచక్రంలోని వైజ్ఞానికత కూడ ఈ పండుగలో ఇమిడి ఉంది. చలికాలం పూర్తి కావడానికీ, వేసవి ప్రారంభం కావడానికీ మధ్యకాలంలో సంధి వేళలో హోలీ పండుగ జరుపుకుంటాము. ఈ సమయంలో ఋతువు మారడంవల్ల మశూచి వ్యాపించే ప్రమాదం ఉంది. దానినుండి రక్షించడానికై ప్రాచీన కాలంలో మోడుగ పువ్వుల రంగును ఒకరిపై మరొకరు చల్లుకునే ఆచారం ఆరంభించబడింది. యజ్ఞం చేసేటప్పుడు హవన సామగ్రిలో ఈ పువ్వులను హెచ్చుగా వాడేవారు.

అందువల్ల వాతావరణంలోని సూక్ష్మక్రిములు నశించేవి.

సామూహిక పారిశుద్ధ్య పర్వం

మన పూర్వీకులు హోలీ పండుగను సామూహిక పారిశుద్ధ్య పర్వంగా కూడా జరిపేవారు. దీపావళి పండుగకు ఇళ్లకు వెళ్ల వేయించేవారు. అలాగే-హోలీ పండుగనాడు గ్రామంలో, పేటలో పారిశుద్ధ్యం కోసం సామూహిక కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించేవారు. వసంత ఋతువులో చెట్ల ఆకులు నలువైపులా రాలి ఉంటాయి. ఆకులు రాలే కాలం కారణంగా చెత్తా చెదారం చేరి ఉంటుంది. హోలీ రోజున పీటన్నింటినీ తొలగించి, భూమిని శుభ్రపరిచేవారు.

సామాజిక సామరస్యానికి సాధనం

ప్రాచీన కాలం నుండి ప్రేమ భావాన్ని పెంచే పండుగగా ఉంది హోలీ. సంవత్సరం అంతటిలో వ్యక్తుల మధ్య అభిప్రాయ భేదాలు వచ్చి, అవి కక్షలకూ, కార్యణ్యాలకూ దారితీసి ఉంటే వాటన్నింటినీ విస్మరించి, ప్రేమతో కౌగిలించుకుని, పాత పొరపాట్లను క్షమించి, తిరిగి మిత్రులుగా, సహచరులుగా మారే పర్వదినం హోలీ. సమాజంలోని వివిధ వర్ణాల, కులాల ప్రజలు భేదభావాలన్నింటినీ వదులుకుని హోలీ ఉత్సవపు ఉల్లాసంలో కలసిపోయేవారు. ఇలా ఈ పండుగ సామాజిక సామరస్యానికి చక్కని అవకాశంగా పరిణమించేది.

యజ్ఞ సంస్కృతిలో అంతర్భాగం

వ్యవసాయ ప్రధానమైన దేశం మనది. క్రొత్త పంట చేతికివచ్చే ఉల్లాసం కూడ ఈ పండుగలో ఇమిడి ఉంది. సామూహిక యజ్ఞంలో క్రొత్త అన్నాన్ని యజ్ఞం చేసి, ఆ తర్వాతనే

అహం నుండి జనించే అంధకారం మామూలు చీకటికన్న దట్టమైనది.

దాన్ని ఉపయోగించే పద్ధతి ఏర్పరచబడింది. ఈ విధంగా యజ్ఞ సంస్కృతిలోని ఉదాత్త ప్రేరణ ఈ పండుగలో అంతర్భాగం అయింది.

హోలికా దహనం

పౌరాణిక కాలంలో సత్యాగ్రహి అయిన భక్త ప్రహ్లాదుని ఆహ్వానంపై నరసింహమూర్తి అవతరించి, హోలికా రాక్షసిని దహనం చేసిన గాథ కూడ హోలీని ప్రేరణ ఇచ్చే పండుగగా చేస్తోంది. ధర్మయుక్తమైన కామాన్ని మోక్షం వైపు అనగా పూర్ణత్వం వైపు మళ్లించి, హర్షామోదాలతో ఉల్లాసంగా జీవించాలనే సందేశం ఈ పండుగలో ఇమిడి ఉంది.

ఈ విధంగా ఈ పర్వం సత్యం, శివం, సుందరం అనే ఋషుల భావనతో నిండి ఉంది. సౌందర్యం పరిధిలోని ఆకర్షణ. మంగళకరమైన శివత్వం మధ్యలో ఉంది. సత్యం ప్రారంభంలో ఉంది. ఈ సత్యాన్ని బాహ్య ప్రకృతిలో ఋషులు “ఋతం”గా దర్శించారు. ప్రకృతిలోని సహజ స్వాభావిక వసంతమయ ఉల్లాసంలో తేలుతూన్న మానవ చేతనకు ఉన్నత దిశను ఇవ్వడానికై వారు హోలీ పర్వాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. ఈ పండుగలో వ్యక్తిలోని శక్తిని గ్రంథిముక్తం చేస్తారు. అతడి లోలోపలి ముడులు విడివడతాయి. ఇందువల్ల అతడు ఉచ్చ స్థాయికి చేరుకుంటాడు. భేద భావాలన్నింటినీ మరచి ఆనంద ఉల్లాసాలలో సమాజమంతా మనిగితేలే పరిణామం కూడ ఈ పర్వం వల్ల చేకూరుతుంది. సౌందర్యమయం అయిన సనాతన సంస్కృతి ఈ పండుగలో పరిపూర్ణంగా ప్రతిబింబిస్తోంది.

పెరుగుతున్న వికృతులు

కానీ-ఋషి చేతనకు ప్రతీక అయిన ఈ పర్వం దురవస్థ పాలు అవుతోంది. నేడు మోదుగు పువ్వుల రంగుకు బదులు

విదేశీ కృత్రిమ రంగులు వాడుతున్నారు. ప్రమాదకర పదార్థాలను వాడుతున్నారు. ఇష్టపడని వాళ్లమీద కూడ ఈ రంగులూ, రంగునీళ్లూ జల్లడానికి నేటి యువకులు కొందరు ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఇది తగాదాలకూ, హింసకూ దారితీస్తోంది. స్వచ్ఛత కోసం ఏర్పడిన పండుగ మురికిని వెదజల్లే పండుగగా మారిపోతోంది. ప్రేమను పెంచడానికి బదులు వేర్పాటుకు దారితీస్తోంది. హర్షోల్లాసాలకు బదులు అశ్లీలత చోటు చేసుకుంటోంది. ఇలా ఈ పండుగ ఉద్దేశ్యమే దెబ్బతింటోంది.

ప్రజ్ఞా పరిజనుల పాత్ర

ఈ వికృతులను తొలగించడానికై ప్రజ్ఞా పరిజనులూ, సృజన సైనికులూ ముందుకు రావాలి.

వారు బజార్లలోని అశ్లీల చిత్రాలనూ, పోస్టర్లనూ, సాహిత్యాన్నీ భస్మం చేయాలి. తమలోని వాసన అనే అసురుణ్ణి కూడ తప అగ్నిలో, యోగ అగ్నిలో భస్మం చేయాలి. వ్రతం, ఉపవాసం, స్వాధ్యాయం, జపం, ధ్యానములతో ఈ కార్యాన్ని సాధించాలి.

బయట పేటను శుద్ధి చేయడంతో పాటు, వారు తమ శరీరాలనూ, మనస్సులనూ క్షాళన చేసుకోవాలి.

హోలీలోని పవిత్ర యజ్ఞాగ్నిలో తన దుర్గుణాలనూ, దురలవాట్లనూ దగ్ధం చేసే సాహసాన్ని ప్రతి వ్యక్తీ చూపగలగాలి. సత్యాగ్రహి అయిన భక్త ప్రహ్లాదుని వలె సన్మార్గంలో నడవడానికి నడుం బిగించాలి. అప్పుడే నరసింహ రూపంలో మహాశక్తి అవతరిస్తుంది. ఆ శక్తి వ్యక్తిగత జీవితాన్నీ, సామూహిక జీవనాన్నీ హింసామయం, అశాంతిమయం చేసే అసుర ప్రభావాన్ని నిర్మూలిస్తుంది. ఉజ్వల భవిష్యత్తు పట్ల ఆశను మేలుకొలిపే వాతావరణం అప్పుడే నిర్మాణం అవుతుంది.

★★★

మాట ఇవ్వడానికి తొందరపడకు. ఇచ్చిన మాటను నిలబెట్టుకోవడానికి తొందరపడు.

యువశక్తి జాగరణ

జీవించే కళ

జీవితం ప్రాణులకు ఈశ్వరు డిచ్చిన గొప్ప వరం. ఈ ప్రపంచానికి రెండు రూపా లున్నాయి. ఒకటి జడం, రెండు చైతన్యం. ఈ చైతన్య స్వరూపాన్ని జీవనం అంటారు. జీవితంలో సుఖ - దుఃఖాలనేవి వ్యక్తుల దృష్టికోణం మీద ఆధారపడి ఉంటాయి. ఒకే పరిస్థితిలో ఒక ప్రాణి సుఖంగా ఉంటే, మరో ప్రాణి దుఃఖంగా ఉండడం చూడవచ్చు. జీవించే కళ తెలియకపోవడం దుఃఖానికి, జీవించే కళలో నైపుణ్యం సుఖానికి కారణ మవుతాయి. కాబట్టి అందరికీ జీవించే కళ తెలియడం అవసరం.

మనిషి పరిస్థితులకు దాసుడు కాదు - అధికారి

అఖిల విశ్వ గాయత్రీ పరివార్ సంచాలకులు పండిత శ్రీరామశర్మ ఆచార్య గారు “జీవించే కళ” అన్న పుస్తకంలో మానవుల సుఖ దుఃఖాలకు కారణం వారి పరిస్థితులు కాక మానసిక స్థితులు అని వ్రాశారు. మానసిక స్థితిని సరిచేసుకుంటూ వస్తే పరిస్థితులు వాటంతట అవే మారుతుంటాయి. దృష్టి ఎలా ఉంటే సృష్టి అలా ఉంటుంది. ఆలోచనా విధానం భావాత్మకంగా ఉంటే సర్వత్రా స్వర్గమే కనిపిస్తుంది. నకారాత్మకంగా ఆలోచిస్తే నరకమే కనబడుతుంది. వికటించిన పరిస్థితులలో కూడ విజయం సాధించేవారిని, సంపద ఉండి కూడా ఏడుస్తూ, దుఃఖిస్తూ ఉండేవారిని చూస్తూంటాము. సాహసం, ప్రతిభ, వివేకం, నమ్రత, శ్రమ, సదాశయంలాంటి సద్గుణాల శక్తితో వ్యక్తి పరిస్థితులను మార్చుకోగలుగుతాడు. భూమిమీద స్వర్గాన్ని అవతరింపజేయ గలుగుతాడు.

జీవించే కళను నేర్చుకోండి

ఏ పరిశ్రమనైనా నడపాలంటే ముందు దాన్ని గురించిన విషయాలన్నిటినీ తెలుసుకోవాలి. సరియైన రీతిలో ఎలా నడపాలో తెలుసుండాలి. వ్యవసాయం, వ్యాపారం, యంత్రాలు - ఏవైనా సరే పనిచేయాలంటే, ముందుగా వాటి గురించి క్షుణ్ణంగా తెలుసుకున్న తరువాతే విజయం సిద్ధిస్తుంది. జీవితం కూడా ఒక పెద్ద కర్మాగారం. ఏ మిల్లు యజమానికైనా చురుకైన దృష్టితో

వ్యవస్థ గురించి పూర్తిగా తెలుసుకున్నప్పుడే సమస్యలన్నింటికీ సమాధానం లభిస్తుంది. మానవ జీవితంలో లెఖులేనన్ని సమస్యలు ప్రతి నిమిషం ఎదురవుతూ ఉంటాయి. జీవించే కళ తెలియకపోవడం వల్ల వాటికి సమాధానం లభించదు. ఈ కారణంగానే సమస్యలు ఎదుర్కోవడంలో విఫలం చెందడం, లేదా వాటిని ఎదుర్కోలేక ఆత్మహత్యలు చేసుకోవడం, ఒత్తిడికి లోనుకావడం, ఆవేశానికి లోనుకావడం, అధిక రక్తపోటు, వెర్రి లాంటి విపరీతాలను మనం ఈనాడు చూస్తున్నాము. వ్యక్తులు చింతాగ్రస్తులు కావడం చూస్తున్నాము. కనుక జీవించే కళకూడా రావాలి.

ప్రాచీన కాలంలో ఇన్ని సాధనాలు ఉండేవి కావు. శాస్త్ర విజ్ఞానం ఇంతగా అభివృద్ధి చెందలేదు. అయినా మానవుడు మానవీయ గుణాలతో, సద్భావనలతో, సంస్కారవంతమైన దృష్టికోణంతో సుఖంగా, సంపన్నంగా దీర్ఘ జీవనాన్ని గడిపేవాడు. కాని ఈనాడు అధిక శాతం జనాభా దుఃఖాలను, బాధలను అనుభవించడం చూస్తున్నాము. దీనికి కారణం ఒకటే. మనిషి వద్ద జీవించే కళ లేకపోవడమే.

ఎలా జీవించాలి?

ఋషులు జీవితాన్ని ఒక సంగ్రామంగా పిలిచారు. ఈ జీవన సంగ్రామంలో నైపుణ్యంగల వీరయోధులు మాత్రమే విజయం సాధించగలుగుతారు. ఈ ప్రపంచంలో వెలుగు - నీడలు రెండూ ఉంటాయి. పువ్వులూ - ముళ్ళూ రెండూ ఉంటాయి. సుఖం - దుఃఖం రెండూ ఉంటాయి. జీవితమూ ఉంది - మృత్యువూ ఉంది. గెలుపు - ఓటమి, రాత్రి - పగలు జంటల్లా ఎగుడు దిగుడులు రావడం సహజం. సంఘర్షణతో కూడిన జీవనమే రాటుదేలుతుంది. మునిగిపోతానని భయపడేవాడు ఈత నేర్చుకోలేడు. మహాపురుషులందరి జీవితాల్లో సంఘర్షణ, కష్టాలు అనేకం వచ్చాయి. వారు వాటితో నవ్వుతూ పోరాడారు. ఏడ్చేవారి చేతులను, కల్పనలలో విహరించే సోమరిపోతుల చేతులను విజయం ఏనాడూ తాకదు. కనుక సాహసం, ధైర్యం, వివేకం

అంతరాయాలు కలుగుతూన్నకొలది సంకల్పాన్ని దృఢతరం చేయాలి - రమణ మహర్షి

లాంటి సద్గుణాలను అవలంబిస్తేనే జీవితం సుఖమయమవుతుంది.

జీవితాన్ని సమున్నతంగా, సుఖమయంగా చేసుకోవడానికి ఈ క్రింది సూత్రాలను గుర్తుంచుకోవాలి.

1. సలహా తీసుకో - సన్మానించు. ప్రతి కార్యంలో ఇతరుల సలహాలు తీసుకుంటే, వారు సహకారులుగా తయారవుతారు.
2. సుఖాన్ని పంచు - దుఃఖాన్ని పంచుకో. సానుభూతితో ఇతరుల దుఃఖాలలో భాగంపంచుకునే వ్యక్తులు ఎప్పుడూ సుఖంగా ఉంటారు. ఎందుకంటే - వారికి ఎప్పుడైనా కష్టాలు, దుఃఖాలు ఎదురైతే వారందరూ సహాయం చేస్తుంటారు.
3. సుఖాన్ని పంచేవాళ్ళు ఇతరులకు సులభంగా మిత్రులవుతారు. ఎందుకంటే వారు తమ సుఖాలను ఒంటరిగా అనుభవించక తమ ఇరుగుపొరుగు వారిని, మిత్రులను కూడ భాగస్వాములుగా చేస్తారు. నిజానికి పంచడంలో ఉన్న సుఖం లాక్ష్మీవడంలో లేదు. ఇది ఒక శాశ్వత సత్యం. కనుక పంచటం నేర్చుకోవాలి.
4. బాధ్యత, నిజాయితీ, పరాక్రమం, వివేకం - ఇవన్నీ పాటించే వారు ఎల్లప్పుడూ సుఖంగా ఉంటారు.
5. ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా శ్రమించాలి. దీని వల్ల అనవసర చింతన నుండి విముక్తి లభిస్తుంది. ఈశ్వరుని మీద, స్వశక్తిమీద నమ్మకం ఉన్నవారు చింతించరు. ప్రసన్నంగా ఉంటారు. ఆరోగ్యంగా కూడా ఉంటారు. శారీరకంగా, మానసికంగా ఆరోగ్యంగా ఉన్నవారి జీవితం ఎప్పుడూ సుఖంగా, సమున్నతంగా ఉంటుంది.
6. సుఖ జీవనానికి నియమిత దినచర్య అవసరం. సంయమనమే జీవితం అన్న సిద్ధాంతాన్ని ఆచరించేవారు ఎల్లప్పుడూ సుఖంగా ఉంటారు.
7. శ్రమశీలురుగా, అధ్యయనశీలురుగా, వినయశీలురుగా, మృదుభాషులుగా, సేవానిరతులుగా, వ్యవహార నిపుణులుగా, చరిత్రకారులుగా తయారవాలి.
8. జీవితం ఒక ఆట. ఆటగాడుగా జీవించడం నేర్చుకో.
9. మనసును వశంలో ఉంచుకోవాలి. కోరికల మీద నియంత్రణ ఉండాలి. సహచర భావంతో జీవించాలి.
10. సాదా జీవనం - ఉన్నత ఆలోచన అనే సిద్ధాంతాన్ని అలవరుచుకోవాలి. మహాత్మా గాంధీ, వినోబా భావే,

లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి, పండిత మదనమోహన మాలవ్యా లాంటి మహాపురుషులు ఈ సిద్ధాంతాన్ని తమ జీవితంలో ఆచరించారు.

11. మహాపురుషుల, అవతారపురుషుల, దేశభక్తుల గాథలను చదవండి.
12. స్వాధ్యాయం, సంయమనం, సేవ, సాధనలను జీవితంలో ఆచరించండి.
13. ఉజ్జ్వల భవిష్యత్తును ఆశావహంగా చేసుకోండి.
14. వర్తమానాన్ని సుందరంగా చేసుకోండి. భూతకాలాన్ని ప్రేరణగా తీసుకోండి, భవిష్యత్తును గురించి అందమైన కలలు కనండి.
15. చెడు సహవాసాలకు దూరంగా ఉండండి. అశ్లీల చిత్రాలు, పాటలు, కథలు, సంఘటనలు వినరాదు, చూడరాదు.
16. నవ్వుతూ ఉండండి. తక్కువ మాట్లాడండి. గంభీరంగా ఉండండి. ఇతరుల మాటలను ధైర్యంగా వినండి. ఇతరుల గురించి వ్యంగ్యంగా, కటువుగా మాట్లాడ కూడదు. ఎవరినీ అవమానించవద్దు. నిన్ను నీవు పొగుడుకోవద్దు.
17. మాట్లాడేటప్పుడు ఉమ్మి వేయకూడదు. తుమ్ము, ఆవలింత వచ్చినపుడు నోటిమీద చెయ్యిగాని, రుమాలుగాని ఉంచుకోవాలి. మాట్లాడేటప్పుడు చేతులు ఊపడం, వినేవారిని తాకడం, పగలబడి నవ్వడం, కళ్ళు భుజాలు ఎగరవేయడం, గుండీలు విప్పడం, వేళ్ళను చీకడం, నిలబడి తినడం, తిట్టడం లాంటి అలవాట్లు వదలివేయాలి.
18. శ్రమశీలురు, పరోపకారులు, ఈశ్వర భక్తులు ఎప్పుడూ సుఖంగా ఉంటారు. తన జీవితాన్ని ప్రామాణికంగా, అనుకరణీయంగా తయారు చేసుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తేనే వ్యక్తి సుఖమయమైన జీవితాన్ని గడపగలుగుతాడు.
19. హృదయంలో మానవత్వ గుణాలను ధారణ చేసి, దైవత్వాన్ని అంగీకరించేవారే భూమి మీద స్వర్గాన్ని అవతరింప జేయగలుగుతారు. తమ జీవన వనంలో సద్గుణాల సుమాలను వికసింపజేయగలుగుతారు. సర్వత్రా తమ సుగంధాన్ని వెదజల్లుతూ ఆరోగ్యకర శరీరాన్ని, స్వచ్ఛమైన మనసును, సభ్య సమాజాన్నీ రచింపగలుగుతారు.

★★★

‘నేను’, ‘నాది’ - అనుకోవడంతోనే ప్రారంభమవుతాయి కష్టాలు.

ధారావాహిక : గాయత్రీ మహావిజ్ఞానం - 19

ధ్యానం - 1

ఏ వస్తువు యొక్క స్థాపన యైనను మనోక్షేత్రమందు జరుగును. దానికి ఆధారమైన మానసిక ప్రక్రియను ధ్యాన మంటారు. మానసిక క్షేత్రమందు స్థాపితమైన వస్తువులు మన ఆకర్షణల యొక్క ప్రధాన కేంద్రములు అవుతున్నాయి. ఆ ఆకర్షణల వైపు మన్నిస్తున్న యొక్క అధికాంశ శక్తులు లాగబడుతున్నాయి. అందువలన ఒక స్థానము మీద వాని కేంద్రీకరణ జరుగుతున్నది. అయస్కాంతము తన నలువైపులా చెల్లాచెదరుగా పడియున్న లోహ కణములను ఆకర్షించి తనవద్ద ప్రోగు చేసుకుంటుంది. ఈ విధంగానే ధ్యానం ద్వారా మనసును అన్ని వైపుల నుండి ఆకర్షించి ఒక కేంద్ర బిందువుపై ఏకాగ్రము చేయాలి. చెల్లాచెదరైన చిత్తవృత్తులన్నీ ఒకచోట గుమిగూడతాయి. ఏ ఆదర్శమైనా, లక్ష్యమైనా నిర్ధారణ చేయబడటానికి దానియందు తన్మయం కావడాన్ని ధ్యానమని పిలుస్తారు. మనుష్యుడు ఏ విధంగా ధ్యానం చేస్తే ఆ విధంగా తయారవుతాడు. అచ్చులో తడి మట్టిని వేసి నొక్కితే దాని ఆకృతికి మట్టి మారిపోతుంది. కీటక భృంగముల యొక్క ఉదాహరణ సుప్రసిద్ధము. భృంగము కీటకమును పట్టుకొనివచ్చి దాని చుట్టూ తిరుగుతుంది ఝంకారము చేస్తూ. కీటకము భ్రమర ఝంకార ధ్వనికి ఆకర్షింపబడి తన్మయత్వంతో వింటుంది. భృంగము యొక్క రూపమునందు, చేష్టల యందు కీటకమునకు ఏకాగ్ర భావం కలుగుతుంది.

కీటకము యొక్క మనస్సు భృంగమయం కావడం వలన దాని శరీరం కూడా భృంగము యొక్క ఆకృతినే ధరించడం జరుగుతుంది. దాని రక్తము, మాంసము, నాడులు, చర్మము అన్నీ మనస్సుతో సహా పరివర్తన చెంది కొంతకాలమునకు కీటకము శారీరికంగా, మానసికంగా భ్రమరంగా పరివర్తన చెందుతుంది. ఈ విధంగా ధ్యానశక్తి ద్వారా సాధకునకు సర్వతోముఖ కాయకల్పము జరుగుతుంది.

సాధారణ ధ్యానము వల్ల మనుష్యుని శరీరము పరివర్తన చెందదు. అందులకై విశిష్ట రూపమున కరిన సాధనలను చేయవలసి ఉంటుంది. అయినను మానసిక కాయకల్పము చేయుట యందు ప్రతి మనుజుడు ధ్యాన సాధనల వలన పరిపూర్ణమైన లాభమును పొందగలడు. సాధకుడు ఇష్ట దేవతను ఎన్నుకొనవలె. ఇష్ట దేవతను ఎన్నుకొనుట యనిన అర్థము జీవితము యొక్క ప్రధాన లక్ష్యమును సుస్థిరముచేసికొనుట. ఇష్టదేవతోపాసన యన అర్థము ఆ లక్ష్యమందు తన మానసిక చైతన్యమును తన్మయము చేయుట. ఈ విధమైన తన్మయత్వం యొక్క పరిణామము మనస్సులో చెల్లాచెదరుగా ఉన్న శక్తులను ఒకే బిందువుపై ఏకత్రిత మొనర్చుట. ఒకే స్థానమునందు ఏకాగ్రతను సాధించుట వలన ఆ దిశయందు సర్వ మానసిక శక్తులు లగ్నమగును. అందువలన సాధకుని గుణము, స్వభావము, ఆలోచనలు, ఉపాయము మొదలైనవి అద్భుత రీతిని పెంపొందుతాయి. అభీష్ట లక్ష్యమును అనతి కాలముననే చేరగలుగుతాడు. దీనిని ఇష్ట సిద్ధి అంటారు.

ధ్యాన సాధకుని కొరకు ఆదర్శవంతమైన దివ్యరూపధారులైన దేవతల రూపమును గుర్తించి, వానియందు మానసిక తన్మయత్వమును స్థాపన మొనరించుట యోగ విధానము. ప్రీతీయనునది స్వజాతీయుల యందు మాత్రమే కలుగుతుంది. అందువలన దివ్యరూపధారులగు దేవతలను ఇష్ట దేవతలుగా గ్రహించి, వానియందు తన్మయములగుట యను గూఢమైన రహస్య మనో వైజ్ఞానిక ఆధారమును స్థాపిత మొనరించుట అవసరము. ఆదర్శమునకు ప్రతీక లక్ష్మి. బుద్ధికి ప్రతీక సరస్వతి. ధార్మిక సంపదకు, భౌతిక విజ్ఞానమునకు పార్వతి ప్రతీక. గౌరి, పద్మ, శచి, మేధ, సావిత్రీ, విజయ, జయ, దేవసేన, స్వధ, స్వాహా, మాత, లోకమాత, హృష్టి, పుష్టి, తుష్టి, ఆత్మదేవి యను షోడశ మాతృకలు ప్రసిద్ధలు. శైలపుత్రి, బ్రహ్మచారిణి,

జ్ఞానం పాండిత్యం కాదు; దాన్ని సద్వినియోగపరచే కళ.

చంద్రఘంట, కూష్మాండ, స్కంధమాత, కాత్యాయని, కాళరాత్రి, మహాగౌరి, సిద్ధిదాత్రి అను నవదుర్గలు తమ తమ వైశిష్ట్యమును బట్టి చెప్పబడినారు.

ఆవశ్యకత ననుసరించి ఇష్టదేవతలను విభిన్న గుణములు గలవారినిగా తెలుసుకోవటం జరుగుతుంది. ఒకే మహాశక్తిని వివిధ ప్రయోజనములు కొరకు కాళి, తార, షోడశి, భువనేశ్వరి, చిన్నమస్త, త్రిపుర, భైరవి, భగళ, మాతంగి, కమల, ఇంద్రాణి, వైష్ణవి, బ్రహ్మణి, కౌమారి, మహేశ్వరి, భైరవి ఆదిగాల వివిధ రూపములలో ఉపాసన చేయుట కద్దు. ఒకే మహా గాయత్రికి (హ్రీం, శ్రీం, క్లీం, (సరస్వతి, లక్ష్మి, కాళీ) అను మూడు రూపములలో ఆరాధన జరుగుతున్నది. ఈ మూడు రూపముల యందును అనేక భేదములున్నవి. కొందరు సాధకులు మాతృశక్తి కన్న, పితృశక్తిని మిన్నగా భావిస్తారు. అట్టి దివ్య తత్వములే గణేశుడు, నారసింహుడు, భైరవుడు, శివుడు, విష్ణువు.

ఇందు ఎవరును భ్రమ పడవలసిన ఆవశ్యకత లేదు. అనేక దేవతలకు స్వతంత్రమైన ఆధారం ఏదీ లేదు. మనుష్యుడు తన రుచి, ఇచ్చ, ఆవశ్యకతల ననుసరించి ఈ ఈశ్వరీయ శక్తులను పొందుట కొరకు, తమ దిశకు ఆకర్షించుకొనుట కొరకు, ఇచ్చిన లక్ష్యమును ఎన్నుకొని అందు తన్మయుడగుటకు మనోవైజ్ఞానిక ఉపాసనా పద్ధతి ద్వారా ఆ శక్తులను తనలో విస్తృతముగా ధారణ యొనర్చును. ఇష్ట దేవత పూజన మందలి రహస్య మిదియే.

ధ్యానమునకు అంగములు ఐదు. 1. స్థితి, 2. సంస్థితి, 3. విగతి, 4. ప్రగతి, 5. సస్థిత.

1. స్థితి

స్థితి యొక్క తాత్పర్యము ఉపాసనచేయు సమయమందు సాధకుని స్థితి. మందిరమున, నదీ తటమున, ఏకాంతమున, శ్మశానమందు, స్నాన మొనరించి, స్నానముచేయకనే, పద్మాసనములో, సిద్ధాసనములో, ముఖమునే దిశకు త్రిప్పి, ఏ ముద్రయందు, ఏ సమయమున, ఏ ప్రకారము ధ్యానము

చేయవలె? దీనికి సంబంధించిన వ్యవస్థను స్థితియని పిలుస్తారు.

2. సంస్థితి

సంస్థితి యనిన యర్థము ఇష్టదేవత యొక్క రూప నిర్ధారణ. ఉపాస్య దేవత యొక్క ముఖాకృతి, ఆకారము, ముద్ర, వస్త్రములు, భూషణములు, వాహనము, స్థానము, భావము - వీనిని నిశ్చిత మొనరించుట సంస్థితి యనబడును.

3. విగతి

విగతి యన గుణావళి. ఇష్టదేవత యందున్న విశేషములు. శక్తులు, సామర్థ్యము, పరంపర ఇట్టి గుణావళిని తెలిసికొనుట విగతి.

4. ప్రగతి

ప్రగతి యన ఉపాసనా కాలమందు సాధకుని మనస్సు నందు గల భావనలు. దాస్యము, గురువు, బంధువు, మిత్రుడు, మాత, పిత, పతి, పుత్రుడు, సేవకుడు మొదలగు భావములతో ఇష్టదేవతను తెలియుట, అందు స్థిరత్వము నొందుట. ఆ భావమును ప్రగాఢ మొనర్చుటకై ఇష్టదేవతను వివిధ శబ్దములు, మరియు చేష్టల ద్వారా ఉపస్థిత మొనర్చుట ప్రగతి యనబడును.

5. సంస్థిత

సంస్థిత యనిన సాధకుడు సాధ్యము, ఉపాసకుడు ఉపాస్యదేవత ఏకమైపోవుట. ఇరువురి యందును బేధ ముండదు. భ్రమర కీట న్యాయమున తన్మయత్వము కల్గుట, దైవత్వము స్థానమున అద్వైత ముదయించుట. ఉపాస్య ఉపాసకుల కభేదము. నేనే స్వయముగ ఇష్టదేవత వైతిని. నేను ఇష్టదేవత యందు సంపూర్ణముగా లీనమైతిని - ఇట్టి అనుభూతులు కలుగుట. అగ్నియందు పడిన ఎండుపుల్లలు ఎర్రగా కాలినటుల తన స్థితియందు అనుభవము కలుగుట సంస్థిత.

★★★

క్షమించడం ఉత్తమం; మరచిపోవడం ఉత్తమోత్తమం.

ధారావాహిక : సమాజానికి వెన్నెముక వానప్రస్థం-12

వానప్రస్థ పునరుద్ధరణ ఒక యుగావసరం

త్యాగ బలిదానాలతోనే సంస్థల ప్రగతి

దేశంలో ఆధ్యాత్మిక సంస్థలకు కొడువ లేదు. ఆ సంస్థలన్నీ సదాశయాలతో కూడిన ప్రణాళికలను ముద్రిస్తూ ఉంటాయి. అయితే, ఇలాంటి పెక్కు సంస్థల నిర్మాణం వ్యక్తిగతమైన కీర్తి కాంక్షను నెరవేర్చుకోవడానికే జరుగుతుంది. అలా సంపాదించిన గౌరవాదరాలు ఆధారంగా పరోక్షంగా ఆర్థిక ప్రయోజనాలను, ఇతర ప్రయోజనాలనూ పొందుతూ ఉంటారు. అయితే, కొన్ని సంస్థలు సదాశయాలతో నిర్మాణం అవుతున్నాయి. వాటి వెనుక వ్యక్తిగతమైన పేరు ప్రతిష్ఠలు కాక పరమార్థ భావనలు పనిచేస్తున్నాయి. అవి పెరగవలసిందే. కానీ, అవి మఘలో పుట్టి పుబ్బలో అంతరిస్తూ ఉండడం దురదృష్టకరం.

మిషన్ (సంస్థ) ఉన్నప్పటికీ మిషనరీలు, అంకిత భావంతో పనిచేసే కార్యకర్తలు, లేకపోవడం ఇందుకు కారణం. సంస్థలు ప్రధానం కావు; విత్తనాలవలె నశించిపోయి, సంస్థలనే మహావృక్షాలను నిర్మించే వ్యక్తిత్వాలు ప్రధానమైనవి. త్యాగ, బలిదానాలనే ఎరువూ, నీరూ లేనిదే సంస్థ వికసించడం అసాధ్యం. అలాంటి వ్యక్తిత్వాలు లేకపోతే - సంస్థలు లెటర్పాడ్లు, రిజిస్టర్లు, బోర్డుల వరకే పరిమితం అయిపోతాయి.

ఈ సందర్భంలో క్రైస్తవ మిషనరీల ఉదాహరణ గమనించదగ్గది. వారు సాధారణంగా విద్యావంతులుగా, ప్రతిభావంతులుగా ఉంటారు. వారు కోరుకుంటే సుఖ సౌకర్యాలతో నిండిన పరిస్థితులను నిర్మాణం చేసుకోగలుగుతారు. కానీ, ఉన్నత భావనల ప్రేరణవల్ల వారు కష్టసాధ్యమైన జీవితాన్ని ఎన్నుకుంటారు. వెనుకబడిన ప్రజల మధ్య, సాధన సంపత్తి లేని స్థలాలలో సేవా సాధనలో నిమగ్నులు అవుతారు. లక్షమంది క్రైస్తవ మిషనరీలు ప్రపంచమంతటా తమ మతాన్ని ప్రచారం చేస్తున్నారు. హిందూ మతం మత ఆడంబరాలకు చేసే ఖర్చుకన్న వారు చేసే ఖర్చు తక్కువే.

మన దేశంలో 80 లక్షలమంది సాధువులు ఉన్నారు. వీరు భావనాశీలురు అయి ఉంటే - దేశంలోని 7 లక్షల గ్రామాలకు కాయకల్ప చికిత్స జరిగి ఉండేది; విశ్వంలో హిందూమతం యొక్క గౌరవ గరిమ ఇనుమడించి ఉండేది; దేశంలోని ఒక్క బాలుడు సైతం ఇతర మతాలలోనికి మారేవాడు కాదు; భారతీయ తత్వదర్శనం ప్రపంచంయొక్క ఆధ్యాత్మిక దాహాన్ని తీర్చి ఉండేది.

ప్రభుత్వం కూడ ఒక సంస్థయే. ప్రభుత్వ ఉద్యోగులలో మిషనరీ భావన ఉండి ఉంటే - ప్రభుత్వం ద్వారా ఎన్నెన్నో ప్రజా సంక్షేమ పథకాలు అమలుజరిగి ఉండేవి. దురదృష్టమేమంటే - ధార్మిక, సామాజిక, విద్యా రంగాలలో, ఇతర రంగాలలో సహృదయతతో కూడిన సేవసాధన జరపాలనే ఆంతరికమైన తపన ఎక్కడా కానరావడం లేదు.

కనుక - ఆంతరికమైన ప్రేరణతో, ఆత్మను పరమాత్మ వద్దకు చేర్చాలనే ఆకాంక్షతో సేవా రంగంలోనికి ప్రవేశించి, పరమేశ్వర ఆరాధనగా పరిగణించి దానిని అతిపవిత్రమైన మనస్సుతో కృషిచేసే మిషనరీలను నిర్మాణం చేయడం మొట్టమొదటి అవసరం అవుతోంది. త్యాగ, బలిదానాలను యోగ సాధనగా, తపశ్చర్యగా పరిగణించే వ్యక్తులు మాత్రమే విశ్వమానవసేవ చేయగలుగుతారు. మహత్తరమైన ఈ అవసరాన్ని తీర్చడానికే వానప్రస్థ సంప్రదాయం నిర్మించబడింది. ఆ సంప్రదాయాన్ని పునరుద్ధరించగలిగితే - శృశానంలా ఉన్న మన ప్రజాహిత రంగం నందనవనంగా మారుతుంది.

విశ్వవ్యాప్తంగా మానవుల దురవస్థను గమనించి వేదన పొందేవారు, వికృతులపట్ల నిజమైన ఏవగింపు కలిగినవారు, నవయుగ అవతరణలో నమ్మకం ఉన్నవారు వానప్రస్థ సంప్రదాయ పునర్నిర్మాణాన్ని తమ పవిత్ర కర్తవ్యంగా పరిగణించాలి. అనుభవజ్ఞులూ, భావనాశీలురూ, యోగ్యులూ, కార్యదీక్ష కలిగినవారూ, జీతాలు అడగనివారూ అయిన

చుక్క చుక్క నీరు కలిస్తే ఏరై పారు - చేయి చేయి కలిపితే ఊరే మారు.

ప్రజాసేవకుల విశాలమైన సేవ మరోవిధంగా నిర్మాణం కాదు.

కానీ, లోభ మోహాలనుండి బయటపడడం, సౌకర్యాలతో కూడిన పరిస్థితులను వదులుకోవడం, కష్టసాధ్యమైన కార్య వద్దతిని అవలంబించడం దాదాపు అసాధ్యం అయిపోతోంది. కుటుంబ బాధ్యతలు తీరినవారికి విశ్రాంతి తీసుకోవడం తప్ప మరో ఆలోచన తట్టడమే లేదు. ఆధ్యాత్మిక విషయాల ప్రస్తావన వస్తే - నామజపం, పురాణ శ్రవణం వంటి తేలికపాటి పనులతో వారు కాలక్షేపం చేస్తారు.

కనుక - మన క్షేత్రంలో వానప్రస్థంలో ప్రవేశించదగిన పరిస్థితిలో ఉన్న వ్యక్తులతో సంపర్కాన్ని పెంచుకోవాలి. వారిచేత ఒక్కొక్క అడుగు వేయించాలి. పరమార్థ పరాయణులుగా మారే ఉత్సాహాన్నీ, ఉత్తేజాన్నీ వారిలో నింపాలి. తమకు ఇంకా మిగిలి ఉన్న బాధ్యతలను కుటుంబంలోని బాధ్యతాయుతులైన ఇతర వ్యక్తులకు అప్పగించి, నిశ్చింతగా ముందడుగు వేసేలా వయసు మళ్లిన వ్యక్తులకు నచ్చజెప్పాలి. ఇందుకోసం వారినే కాక, వారి పెద్ద కొడుకులనూ, తమ్ముళ్లనూ కూడ సిద్ధం చేయాలి. మంచి మిత్రులూ, బంధువులూ కూడ ఇలాంటి సహకారాన్ని అందించవచ్చు. ఆ ఇంటి ఆదాయం ఖర్చులకు సరిపోతే, ఈ పని మరింత సులభం అవుతుంది.

కూడబెట్టిన డబ్బును పిల్లలు స్వావలంబులు అయేంతవరకు ఖర్చు చేయడం వల్ల ఈ పని జరిగితే - అలాంటి పథకం కూడ అభినందించదగ్గదే. అయితే, కొడుకులూ, మనుమలూ కూర్చుని తినడానికి ఆస్థిని వారసత్వంగా ఇవ్వడం నిరర్థకమైన పని. వారిని స్వావలంబులుగా జీవించనివ్వాలి. వారి చదువులూ, పెళ్లిళ్లూ పూర్తయేవరకు కూడబెట్టిన డబ్బును పూర్తిగా ఖర్చుచేయడం మంచిది. ఇందువల్ల పిల్లలు స్వావలంబులు మాత్రమే కాక గుణవంతులు కూడ అవుతారు. దీనితోపాటు - తాను పారమార్థిక జీవనం గడపడం తేలిక అవుతుంది. ఈ విధంగా సలహా ఇచ్చి, తగిన వ్యక్తులను వానప్రస్థ స్వీకారానికై ప్రోత్సహించాలి.

మనం కూడ ఈ స్థాయిలో సన్నద్ధం కావాలి. తగు సమయం వచ్చే వరకు ఆయా బాధ్యతలను ఎలా నిర్వహించాలో

ముందుగా పథకం మనసులో మెదలుతూ ఉంటే - సమయం వచ్చినప్పుడు ఏదో ఒక దారి దొరకనే దొరుకుతుంది. ఇలా తమ భవిష్య పథకాన్ని ముందుగానే ఇతరులకు చెప్పడం వల్ల చాలా ప్రయోజనం కలుగుతుంది. ఆ మార్గంలో పయనించడానికి ఇతరులకు ప్రోత్సాహం లభిస్తుంది.

భార్యను కుటుంబ వ్యవహారాలను చూడడానికి వదిలిపెట్టవచ్చు. మధ్యమధ్య ఇంటికి వచ్చేందుకు పూర్తి అవకాశం ఉంటుంది. ఆ స్థితిలో భార్యకు అభ్యంతరం ఉండదు. తమ అల్ప సౌకర్యం కోసం తమ శ్రేయస్సుకూ, తమ భర్తల శ్రేయస్సుకూ, సమాజ శ్రేయస్సుకూ అడ్డూతగలడం ఆలోచనాపరులైన మహిళలకు ఇష్టం ఉండదు. వానప్రస్థం అంటే సన్యాసం కాదు. మోహగ్రస్తులైన మహిళలకు ఈ విషయం నచ్చజెప్పవచ్చు. ఇంటి పనులకన్న సమాజ కార్యాలకు హెచ్చు సమయం ఇవ్వడమే ఈ చర్య వెనుకగల ఉద్దేశ్యమని వారికి వివరించవచ్చు.

కుటుంబం గురించి నిశ్చింతగా ఉన్న వ్యక్తులు దూర స్థలాలకు పరివ్రాజకులుగా వెళ్లవచ్చు. కుటుంబ బాధ్యతలు ఇంకా మిగిలి ఉన్న వ్యక్తులు కుటుంబ వ్యవహారాలను చూచుకుంటూనే ప్రతిరోజూ నాలుగు గంటలపాటు, అంతకన్నా హెచ్చు సమయం తమ స్థలంలో సమాజ సేవకు వినియోగించవచ్చు, అలాంటి వ్యక్తులు ఇల్లు వదలవలసిన అవసరం లేదు. జరుగుబాటుకు తగు వ్యవస్థ ఉన్నప్పుడు - కుటుంబ సభ్యులు వ్యామోహంతో ఈ పుణ్య ప్రతానికి అవరోధాలు కలిగించకూడదు. భార్యలను సంపాదించేవారుగా, స్వావలంబులుగా, కుటుంబ నిర్వహణలో ప్రవీణులుగా, అనుభవజ్ఞులుగా చేస్తే - పని మరింత సులభం అవుతుంది.

కాగా - భార్యతోపాటుకూడా వానప్రస్థాన్ని నిర్వహించవచ్చు. భార్యలో మొదటినుండి సేవానిరతినీ, యోగ్యతనూ పెంపొందించినప్పుడే ఇది సాధ్యపడుతుంది.

ఇలా వానప్రస్థాన్ని స్వీకరించడానికి అడ్డువచ్చేవి మనిషిలోని సంకుచితత్వం, స్వార్థం, నర నరాలలో జీర్ణించిపోయిన వ్యామోహం మాత్రమే. మన దేశంలో సేవా

చెట్టుంటే క్షేమం - లేకుంటే క్షామం.

ధర్మం యొక్క ప్రాముఖ్యం ఎవరికీ తెలియడం లేదు. మహాఅయితే - నివృత్తి కోసం, మనశ్శాంతి కోసం ఏదో ఒక ఆశ్రమంలో గది నిర్మాణం చేసి, జనం జీవితంలోని చివరి రోజులు వెళ్లదీస్తూ ఉంటారు. దేవ దర్శనంతో, పురాణ శ్రవణంతో కాలక్షేపం చేస్తూ ఉంటారు. కొందరు చతురులు తమ ఆస్తిని పిల్లలకు పంచివేసి, ఏ ఆశ్రమంలోనో ఉచితంగా భోజనం చేస్తూ, పరోక్షంగా తమ కుటుంబానికి సాయపడతారు. ముసలి వ్యక్తులు కుటుంబ సభ్యుల నుండి సేవ పొందే ఆచరణయోగ్యమైన మార్గం వదిలి, తమ బరువును ఆశ్రమాలమీద వేస్తే - అది ప్రజాసేవ ఎలా అవుతుంది? **కనీసం 10-15 సంవత్సరాలపాటు పనిచేసే సామర్థ్యం శరీరంలో, మనస్సులో ఉన్న వయస్సులోనే వ్యక్తి వానప్రస్థం తీసుకోవాలి.**

పై వాస్తవాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని, మనం తగు వ్యక్తులను వానప్రస్థ స్వీకారానికై ప్రోత్సహించాలి. ప్రారంభిక శిక్షణకోసమై వారిని శాంతికుంజ్కు పంపాలి.

50 సంవత్సరాలు దాటినవారు వానప్రస్థానికి తగిన వ్యక్తులుగా పరిగణించబడతారు - అప్పటికి వారి కుటుంబ బాధ్యతలు చాలవరకు తీరిపోతాయి కనుక. ఇలాంటి ఇబ్బంది లేనివారికి వయస్సుతో నిమిత్తం లేదు. చావు ఎప్పుడయినా రావచ్చు. విత్తేషణ, పుత్రేషణ, లోకేషణలకు అతీతంగా మనఃస్థితి ఉంటే - 50 సంవత్సరాలలోపు వయస్సులోనే వానప్రస్థం తీసుకోవచ్చు. సంపదపట్ల, విషయ వాసనలపట్ల, కీర్తిపట్ల వ్యామోహం నశిస్తే, కుటుంబ బాధ్యతల బరువు లేకపోతే - ఏ వయస్సు అయినా వానప్రస్థానికి తగినదే అవుతుంది.

★★★

నలుబది ముత్యాలు

గురుగోవిందసింగ్, ఆయన అనుయాయులు ఆనందపూర్ కోటలో ఉన్నారు. మొగలు సైన్యాలు కోటను ముట్టడించాయి. బయట నుండి ఆహారపదార్థాలేవీ లోనికి రావటంలేదు. కోట లోపల ఆహార సామాగ్రి ఎన్ని రోజులు వస్తుంది? చివరకు చెట్ల ఆకులు, చెట్ల బెరడు తిని యుద్ధం చేయవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది.

కొందరు శిష్యులు కోట విడిచి వెళ్ళిపోయేందుకు సిద్ధమైనారు. వారు ఈ కష్టాలను సహించలేకపోయారు. గురుగోవిందసింగ్ ఇలా చెప్పారు - 'మంచిది. వెళ్ళదలుచుకున్నవారు వెళ్ళండి. కాని వారు నాకు శిష్యులు కారు, నేను వారికి గురువును కాదు. ఇలా వ్రాసి ఇచ్చి వెళ్ళండి.' కష్టాలను సహించే శక్తి లేని కొందరు శిష్యులు అదేవిధంగా వ్రాసి ఇచ్చారు. వారు కోట వదలి వెళ్ళిపోయారు. వారు తమ తమ ఇళ్ళకు వెళ్ళారు. వారి భార్యలకు సంగతి యావత్తూ తెలిసిపోయింది. భార్యలు భర్తలను గట్టిగా చివాట్లు పెట్టారు.

తత్ఫలితంగా వారిలో కొందరు మళ్ళీ గురువు దగ్గరికి వెళ్ళి యుద్ధం చేసేందుకు సిద్ధమైనారు. ఆ సమయంలో గురుగోవిందసింగ్ ఆనందపూర్ చమకార్ కోటల నుండి బయలుదేరి ముక్తసర్ ప్రాంతంలో తిరుగుతున్నారు. మొగలు సైన్యం వారిని వెంటాడుతోంది.

ఈ శిష్యులు ముక్తసర్ అనే చోటికి వెళ్ళి మొగలు సైన్యంతో ఢీకొన్నారు. యుద్ధం చేస్తూ మరణించారు. గురుగోవింద సింగుకు ఇది తెలిసింది. ఆయన యుద్ధం జరిగిన చోటికి వచ్చారు. నలుబది మంది శిష్యులు పరాక్రమంతో పోరాడి రణరంగంలో పడి ఉన్నారు. వారిలో ఒక శిష్యుడు ఇంకా జీవించే ఉన్నాడు. అతడు మూలుగుతున్నాడు. గురుదేవుడు అతనిని ఆప్యాయతతో పలకరించి ఆశీర్వదించాడు. అంతిమ కోరిక ఏమిటని అడిగాడు. అతడు చేతులు జోడించి ఇలా అన్నాడు - 'గురుదేవ్, మేము సంతకం చేసి మిమ్మల్ని వదలి వెళ్తున్నాం అని వ్రాసి ఇచ్చిన కాగితాన్ని చించిపారవేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.'

గురుదేవులు అతని చివరి కోరికను మన్నించి అలాగే చేశాడు. ఆ నలుబది మందికి ముక్తి లభించేటట్లు ఆశీర్వదించాడు. అప్పుడే ఆ శిష్యుడు ప్రాణాలు వదలిపెట్టాడు. ఆ నలుబది వీరపురుషులు అప్పటి నుండి నలుబది ముత్యములు అని పిలువబడ్డారు.

మనవెంట వచ్చేది సంసారం కాదు - సంస్కారం.

ధారావాహిక: నా స్మృతిపథంలో గురుదేవులు - 9

కటైనాహర్షలో పంచకుండీయ యజ్ఞం

ఒకరోజున గురుదేవులు మాతాజీతో కలిసి హాయిగా నిద్రించాను.

తపోభూమికి వచ్చారు. ఇక్కడి శిబిరం వ్యవహారం మాతాజీ చూసుకుంటారు. కటైనాహర్షలో శ్రీదేవి గాయత్రీ పరివార్ కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తుంటారు. ఆమె పంచకుండీ యజ్ఞాన్ని తలపెట్టారు. అక్కడకు వెళ్లమని గురుదేవులు ఆజ్ఞాపించారు. ఇక్కడ నుండి బస్సులో 'షికోహాబాద్' వెళ్లాలి. అక్కడనుండి 10-12 మైళ్ల దూరంలో 'కటైనాహర్ష' ఉంది. అక్కడకు వెళ్లాలి అన్నారు. గురుజీ ఉండగా నాకు ఎలాంటి భయం, సందేహం ఉండవలసిన అవసరం లేదు - అని బయలుదేరాను. 'షికోహాబాద్' వెళ్లను. అక్కడి రిక్షావాళ్లు కటైనాహర్షకు తీసికొనివెళ్లడానికి 20 రూపాయలు అడిగారు. 20 రూపాయలంటే ఆ రోజుల్లో చాలా ఎక్కువ. అంత ఇవ్వనన్నాను. అక్కడ ఒక వ్యక్తి నిలబడి ఉన్నాడు. ఆయనను అడిగాను - 'కటైనాహర్ష ఎక్కడ, ఎలా వెళ్లాలి' అని. కాలవ ఒడ్డుమీద నుండి వెళ్లాలి అని చెప్పాడు. రేకుపెట్టె, పరుపుచుట్ట తీసికొని నడక ప్రారంభించాను. ఆ ఊరు చేరాను. శ్రీదేవి ఆ ఊరి బయట తన పొలంలో ఒక గుడి కట్టుకొని అక్కడే ఉంటుంది. అక్కడకు వెళ్లడం కష్టం కాలేదు. గురుదేవుల లేఖ తీసుకొని ఆమె దగ్గరకు వెళ్లను. ఆమె నా సామాను హాలులో ఒక ప్రక్క పెట్టింది. మంచం వాల్చి కూర్చోమని కోరింది. ఆమె క్రింద కూర్చుండి పోయింది. "అయ్యా, ఇది రాకూర్ల గ్రామం. పంచకుండీయ యజ్ఞం చేయాలని సంకల్పించాను. వారు అభ్యంతరపెడుతున్నారు. అడవారు చేయరాదని, పండితులు మాత్రమే చేయాలని చెబుతున్నారు. గ్రామంలోని వారందరూ వద్దంటున్నారు. యజ్ఞం చేయడం ఎలా?"-అన్నారు. తర్వాత మాట్లాడదామని చెప్పి, దగ్గరలోని బావి దగ్గరకు స్నానానికి వెళ్లను. నాకు కూడా భోజనం తయారుచేయమని చెప్పాను. రాట్టె, పప్పులతో పసందైన భోజనం చేశాను. ఆ మంచం మీద

నిద్ర లేచిన తర్వాత శ్రీదేవితో, 'మనం యజ్ఞం చేద్దాం. ఎవ్వరూ రాకపోయినా, అన్నా చెల్లెలుగా మనమే చేద్దాం'-అన్నాను. ఆమె నెమ్మదిగా, 'ఇక్కడ ఏర్పాట్లు ఏమీ లేవు. యజ్ఞశాల లేదు. యజ్ఞం చేయడం ఎలా?'-అని అడిగింది. శ్రీదేవి ఇంటిముందు ఒకపెద్ద చెట్టు ఉంది.

'మనం ఆ చెట్టు క్రింద 5 గుంటలు త్రవ్వదాం. ఇటుకలు ఏర్పాటు చేయి' - అన్నాను ఇంటి వెనుక ఉన్న ఇటుకలు అక్కడికి తెచ్చి 5 యజ్ఞకుండాలు తయారుచేశాము. మరుసటిరోజు ఉదయం బావి దగ్గరకు స్నానానికి వెళ్లను. చుట్టూ అరణ్యం, కొన్ని పొలాలు ఉన్నాయి. బావి దగ్గరే స్నానం చేశాను. సంధ్యా వందనం చేసి ఇంటికి వచ్చాను. శ్రీదేవి ఒక గ్లాసుతో పాలు ఇచ్చింది. పాలు మన ఆవు పాలే అని చెప్పింది. ఆ పాలు నన్ను సేదదీర్చాయి. అక్కడకు శ్రీదేవి తండ్రి వచ్చారు. ఆయనకు పాదాభివందనం చేశాను. ఆయన ఆశీర్వదించారు. ఆయన నాతో 'నాకు ఒకే కుమార్తె. ఆమె వితంతువు అయింది. రాత్రిం బవళ్లు గాయత్రీ మంత్రం జపిస్తుంది. గ్రామంలోకి వెళ్తుంది గాని, అక్కడ ఈమె మాట ఎవరూ వినరు. ఇప్పుడు ఆమె యజ్ఞం చేయ తలపెట్టింది. కాని గ్రామస్థులు ఎవరూ సహకరించడంలేదు' - అన్నారు. నేను, 'నాన్నగారూ, నెహ్రూగారికి కూడా ఒకే కుమార్తె. ఈ రోజుల్లో ఆమె పేరు ప్రఖ్యాతులు తెచ్చుకుంది. మీ కుమార్తె కూడా మీకు గౌరవం చేకూర్చుతుంది. నేనూ మీ కుమారుడినే. సోదరీ, సోదరులము కలిసి యజ్ఞం చేస్తాము'. వారన్నారు - 'ఇది రాకూర్ల గ్రామం. వారు పోట్లాడతారు'. 'నాన్నగారూ! మీ ఆశీర్వాదాలు చాలు. అంతా సవ్యంగా జరుగుతుంది' - అని శ్రీదేవి సహాయంతో యజ్ఞకుండాలు తయారుచేశాము. రంగులు వేశాము.

అలవాట్లు మొదట్లో సాలెగూళ్లు, ఆ తర్వాత ఇనుప గొలుసులు.

రంగవల్లికలతో ఆ ప్రదేశం శోభాయమానంగా తయారైంది. యజ్ఞశాల అదే. గ్రామ ప్రజలకు తెలిసింది. చూడటానికి వచ్చారు. అక్కడి పురోహితుడు వచ్చి అభ్యంతరం తెల్పాడు. ఒక స్త్రీ యజ్ఞం చేయడానికి వీలులేదని చెప్పాడు. ఇది ఘోరకలి అన్నాడు. గ్రామస్తులు కూడ అభ్యంతరం తెల్పారు. శ్రీదేవితో భయపడవద్దని చెప్పాను. 'మన గురుదేవులు మనతోనే ఉంటారు. వారిపై పూర్తి నమ్మకం ఉంచు. ఇది చక్కని యజ్ఞం అవుతుంది'-అన్నాను. శ్రీదేవిని కూర్చోవడానికి ఒక బల్ల తెమ్మన్నాను. అదే వ్యాసపీఠం. దాన్ని చెట్టుక్రింద ఉంచాము. ఆమె దేవాలయంలో కీర్తనలు పాడేటప్పుడు ఉపయోగించే మైకు తెచ్చింది. ఇది 5 కుండీల యజ్ఞం కనుక కనీసం 5గురు మనుషులు కావాలి. 5 కుండీల దగ్గర వారు కూర్చుంటారు. అయిదు చాపలు తెచ్చి అయిదు కుండీల వద్ద పరచాము. శ్రీదేవి, ఆమె తండ్రి, నౌకరుతో కలిపి ముగ్గురైనారు. మరో ఇద్దరు కావాలి. శ్రీదేవికి ఇద్దరు మిత్రులు ఉన్నారు. వారిని తయారుచేస్తే మొత్తం అయిదుగురు పూర్తవుతారు. ఉదయానికల్లా అయిదుగురూ తయారుగా ఉన్నారు. వారు అయిదు కుండీల వద్దా కూర్చున్నారు. వ్యాసపీఠంపై ఒక దుప్పటి పరచాము. రొట్టెలు, బియ్యం, ఒక దండా తయారుగా ఉన్నాయి. అప్పుడు శ్రీదేవితో 'నేను వ్యాసపీఠంపై కూర్చుంటాను. నన్ను ఆశీర్వదించమని మీ నాన్నగారికి చెప్పు' - అన్నాను. ఆమె తండ్రి నా నుదుట తిలకం దిద్ది, మెడలో దండ వేశారు. యజ్ఞం ప్రారంభం అయింది. చుట్టూ జనం చూస్తూ ఉన్నారు. అంతా క్రమపద్ధతిలో జరుగుతోంది. ఆ పద్ధతి చుట్టూ ఉన్నవారిని ఆశ్చర్యపరుస్తూ, ఆకర్షిస్తూ ఉంది. గాయత్రీ మాతకు ప్రార్థననూ, యజ్ఞ భగవానునికి ప్రార్థననూ వారంతా శ్రద్ధగా ఆలకించారు. గ్రామంలోని ఇతరులకు కూడా యజ్ఞం చాలా బాగా జరుగుతూ ఉందని తెలిసింది.

రెండో రోజున ఊరి జనమంతా చూడటానికి వచ్చారు. ఆ రోజు కూడా కార్యక్రమం ఒక క్రమ పద్ధతిలో జరిగింది. అందరినీ ఆకర్షించింది. ప్రక్క గ్రామవాసులకు ఈ వార్త

తెలిసింది. తర్వాత రోజున జనం తండోపతండాలుగా వచ్చారు. అందరూ యజ్ఞకుండం ముందు కూర్చోవడానికి సిద్ధపడ్డారు. సాయంత్రం నాలుగుగంటల దాకా ఆహుతులు ఇప్పిస్తూ అందరినీ తృప్తిపరచాము. నాలుగో రోజున దాదాపు రోజంతా యజ్ఞం జరిగింది. ప్రక్క గ్రామాలవారు కూడా యజ్ఞంలో పాలుపంచుకున్నారు. అయిదో రోజున పూర్ణాహుతి. సుమారు 250 మంది యజ్ఞంలో పాల్గొన్నారు. యజ్ఞ సందర్భంగా దక్షిణ ఇవ్వాలనీ, గురూజీకి డబ్బుతో పనిలేదనీ, అందరూ తలా ఒక చెడు అలవాటునూ గురూజీకి సమర్పించాలనీ, ఒక మంచి అలవాటు స్వీకరించాలనీ కోరాను. యజ్ఞాన్ని వ్యతిరేకించినవారు కూడా శ్రీదేవిని అభినందించారు. ఇంతటి మహత్తర కార్యక్రమాన్ని చేపట్టి గ్రామంలో మంచి విప్లవం సృష్టించిందని పొగిడారు. అంతా సవ్యంగా జరిగిందని ఆనందించారు.

ఇక నేను మధురకు బయలుదేరాను. చుట్టుప్రక్కల గ్రామ ప్రజలందరూ గుమిగూడారు వీడ్కోలు చెప్పడానికి. ఆ దృశ్యం చూడవలసిందేగాని చెప్పనలవి కాదు. ఒక ఊరేగింపు బయలుదేరదీశారు. ప్రతి ఇంటి వద్దా నాకు దండలు వేశారు. వీడ్కోలు సందర్భంగా 2100 రూపాయలు గురుదక్షిణగా ఇచ్చారు. 'షికాహాబాద్' వరకూ అంతా వచ్చారు. అక్కడి దాకా అందరం నడిచిరావడమే నాకిష్టమని చెప్పాను. మనస్సులో గురుదేవులను, మాతాజీని స్మరించాను. వారివల్లే ఈ కార్యక్రమం పూర్తయిందని శిరస్సు వంచి వారికి నమస్కరించాను. ఇటువంటి గురువు నాకు లభించడం నా అదృష్టంగా భావించాను. నాకు భయమన్నది లేకుండా చేసారు గురూజీ. వారు ఎల్లప్పుడూ నాతోనే ఉంటున్నారు. మధుర చేరిన తర్వాత, కటైనాహర్షలో జరిగినదంతా గురూజీకి వివరించాను. గురుదేవులు నాతో, 'నీవు వచ్చిన తర్వాత ఇక నా కార్యక్రమం చక్కగా పురోగమిస్తుంది' - అన్నారు. ఇప్పుడు శ్రీదేవి శాంతికుంజ్లో స్థిరనివాసం ఏర్పరచుకొని, గాయత్రీ పరివార్ కార్యక్రమాలను శ్రద్ధగా నడుపుతున్నారు.

డబ్బు మాట్లాడుతుంటే, సత్యం మౌనం వహిస్తుంది.

ధారావాహిక : దివ్యజీవన దర్శనం-38

వ్రతక్షణ పథంబో - 2

బృందావనంలో ఇంద్రోత్సవానికి సన్నాహాలు జరుగుతున్నాయి. ఈసారి శ్రీకృష్ణుడిని ఉత్సవానికి యజమానిగా చేయాలని గర్గాచార్యుడు నందునితో చెప్పారు. ఆ విషయాన్ని స్వయంగా శ్రీకృష్ణునికి చెప్పవలసిందని నందుడు ఆయనను కోరాడు. గర్గాచార్యుడు శ్రీకృష్ణునికి దాన్ని తెలిపారు. అందుకు శ్రీ కృష్ణుని సమాధానం విచిత్రంగా ఉంది. ఇలాంటి సమాధానం వస్తుందని గర్గాచార్యుడు ఊహించలేదు. 'మీరు ఆదేశిస్తే నేను కాదనను కాని - ఇంద్రోత్సవం నాకు నచ్చదు'

- అని శ్రీకృష్ణుడు అన్నాడు. గర్గాచార్యుడు ఆశ్చర్యపోయాడు. 'ఎందువల్ల? ఈ ఉత్సవం ప్రాచీన కాలం నుండి జరపబడుతోంది. నీ అభ్యంతరం ఏమిటి?' - అని ఆయన అడిగారు.

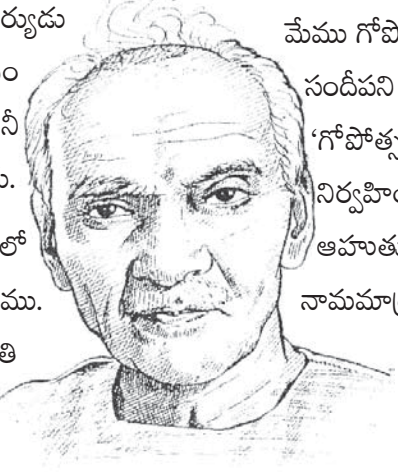
శ్రీ కృష్ణుడు ఇలా అన్నాడు - 'యజ్ఞంలో మనం ఎంతో సామాగ్రిని అగ్నికి సమర్పిస్తాము. నేయి, పాలు, తేనె, అన్నం భారీ యెత్తున ఆహుతి ఇస్తాము. ఎందువల్ల? మనం ఇంద్రునికి భయపడడంవల్ల. అతడిని ఆరాధించకపోతే అతడు కోపగిస్తాడని. భయంతో జరిపేది ఉత్సవం కాజాలదని నా అంతరాత్మ చెప్పతోంది, ఇది బెదిరింపునకు లొంగడం. ఉత్సవం ఆనందంకోసం జరుగుతుంది. భయంవల్ల ఆనందం కలుగదు, పిరికితనం కలుగుతుంది.'

'మరి నీకు కావలసింది ఏమిటి?' - అని గర్గాచార్యుడు అడిగారు. ఆ ప్రశ్న వస్తుందని తాను ముందుగానే ఊహించినట్లు, దానికి సమాధానం తనవద్ద తయారుగా ఉన్నట్లు - శ్రీ కృష్ణుడు ఇలా అన్నాడు - 'ప్రేమనూ, ఉల్లాసాన్నీ మేలుకొలిపే ఉత్సవం నాకు నచ్చుతుంది. మన గోపాలుర, గోపికల గౌరవార్థం ఉత్సవం జరిపితే ఎంతో బాగుంటుంది.

పాలు, వెన్న, నేయి ఇచ్చే ఆవుల కోసం ఉత్సవం జరపాలి. చెట్లు మనకు నీడ ఇస్తాయి. పళ్లెం, పువ్వులూ, వంటచెరకు ఇస్తాయి. అడవులలోనేకాక, ఇళ్లలోకూడ మనకు ఆశ్రయం ఇస్తాయి. వాటికోసం ఉత్సవం జరపాలి.'

శ్రీ కృష్ణుని భావాన్ని గ్రహించి, ఆచార్యుడు చిరునవ్వుతో ఇలా అన్నారు - 'ఆరాధన చేయకపోతే ఇంద్రుడు కోపగిస్తాడు.' శ్రీ కృష్ణుడు ఇలా జవాబిచ్చాడు - 'అతడి కోపానికి మనం భయపడకూడదు. మీరు అనుమతి ఇస్తే, మేము గోపోత్సవం జరుపుతాము.' అక్కడికి వచ్చిన సందీపని ముని ఈ అభిప్రాయాన్ని సమర్థించాడు. 'గోపోత్సవం జరిపి, గోవర్ధన పూజ నిర్వహించాలి. యజ్ఞం చేయాలి. అందులో ఆహుతులు ఇవ్వాలి. అయితే అవి నామమాత్రంగా ఉండాలి. ఇంద్ర ఉత్సవం కోసం మణుగులకొలది నేయి, పాలు, అన్నం మున్నగువాటిని సేకరించారు. వాటిని గోపబాలురకు కేటాయించాలి. యజ్ఞంలో కేవలం ప్రతీకాత్మకంగా ఆహుతులు వేయాలి' - అని ఆయన హితవు పలికారు.

గోవర్ధన పూజ క్రొత్త సంప్రదాయానికి శ్రీకారం. ప్రజ భూమిలోని కొందరు దీన్ని వ్యతిరేకించారు. అయితే హెచ్చుమంది శ్రీ కృష్ణునివైపు ఉన్నారు. గోపబాలకులు ఉత్సవం జరుపుతున్నారు. పాత సంప్రదాయాన్ని సమర్థించే బహుకొద్దిమంది ఇంద్రపూజ జరుపుకున్నారు. ఆ రోజు అర్ధరాత్రి వేళ ప్రకృతి ప్రకోపించింది. కారు మబ్బులు దిగి వచ్చాయి. ఆకాశాన్ని పూర్తిగా ఆవరించాయి. ఉరుములు, మెరుపులు కొనసాగాయి. జడివాన ప్రారంభమయింది. అది

పట్టుబట్ట కట్టడం చాలదు. ధర్మంకోసం పట్టుపట్టి నిలబడాలి.

కుంభవృష్టి అయింది. నందుడు ఇలా అన్నాడు - 'కృష్ణుడు పుట్టినప్పుడు కూడా ఇంతటి కుండపోత వాన కురియ లేదు.'

గోపబాలకుల క్షోభ

ఈ ఆపదకు కారణం శ్రీ కృష్ణుడేనని కొందరు అన్నారు. అతడి మాట విని ఇంద్ర పూజను వదులుకున్నందుకు తమను తాము నిందించుకున్నారు. నందుని ముఖంపై ఆందోళన కనిపించింది. అయితే, ఆయన మనస్సులో తన కుమారునిపై కోపం లేదు. తమ నాయకుడు ఏదో పరిష్కారం చూపుతాడనీ, ఆపద తప్పిపోతుందనీ శ్రీ కృష్ణుని సహచరులైన గోపబాలురు నమ్ముతున్నారు. జనం తమ ఎడ్లబండ్లను వదిలి, గుమిగూడసాగారు; శ్రీ కృష్ణుని సమీపంలో ప్రోగయినారు. తెల్లవారేసరికి, వాన నీళ్ళతో పరిసరాలు నిండిపోయాయి. మేఘాలు ఇంకా వర్షిస్తూనే ఉన్నాయి. ఇంద్రునికి నైనికులై ప్రజవాసులను శిక్షించడానికై కమ్ముకుని వస్తున్నట్లున్నాయి ఆ మేఘాలు.

నలువైపులా జల ప్రళయపు దృశ్యం పరచుకుని ఉంది. అయినా, శ్రీ కృష్ణుని ముఖంలో ఎలాంటి చింతా లేదు. ఆయన తన నలువైపులా పరిశీలించి, ఆలోచిస్తున్నాడు. ఆయన దృష్టి తరచు గోవర్ధన పర్వతంమీద ప్రసరిస్తోంది. వర్షంవల్ల ఆ పర్వతంలో అక్కడక్కడ పగుళ్లు ఏర్పడ్డాయి. మామూలు రోజులలో ఆ పర్వతంమీదకు వెళ్ళినప్పుడు శ్రీ కృష్ణుడు ఈ పగుళ్ళను పరిశీలనగా చూచేవాడు. వాటిలో దాగికొన్న వృక్తి వచ్చేపోయేవారికి కనబడదు. అతడికి వారి అడుగుల సవ్వడి వినబడుతుంది. ఆ పగుళ్ళపై దృష్టి నిలపగానే, శ్రీ కృష్ణుని పెదవులపై చిరునవ్వు విరిసింది. 'నా వెంట రండి' - అని తన సహచరులైన గోపబాలురను పిలచి, ఆయన ఆ పర్వతంవైపు నడక సాగించాడు.

ఉత్సాహవంతులూ, బలిష్ఠులూ అయిన తన సహచరులు వెంటరాగా, శ్రీ కృష్ణుడు వారికి నాయకత్వం

వహిస్తూ ముందుకు సాగిపోయాడు. ఇంద్రుడు మనపై దాడి చేశాడు; మనం దాన్ని ఎదుర్కోవాలి - అని ఆయన వారికి చెబుతున్నాడు. ఆయనా, బలరాముడూ కలసి ఒక శిలాఖండాన్ని తొలగించారు. ఆ రాయి ఒక గుహ ద్వారాన్ని కప్పిఉంది. రాతిని తొలగించగానే, గుహ విస్తీర్ణం కానవచ్చింది. ముందుగా పిల్లలూ, స్త్రీలూ గుహలోకి వెళ్ళాలని శ్రీ కృష్ణుడు చెప్పాడు. వారిని గుహలోకి పంపిన తర్వాత, కృష్ణ బలరాములు గోపబాలురతో కలసి పర్వతమంతటా కలయదిరిగారు. గోపబాలుర సహాయంతో అక్కడక్కడ ఉన్న శిలాఖండాలను తొలగించారు. వాటి క్రింద ఉన్న గుహలను పరిశీలించారు. రాళ్లనూ, కంకర రాళ్లనూ, గుహలలో వ్యాపించి ఉన్న ఇసుకనూ తొలగించి, మనుషులు కొంతసేపు అక్కడ ఆగడానికి వీలు కల్పించారు. పర్వతం మధ్యభాగంలో ఒక పెద్ద గుహ ఉంది. శ్రీ కృష్ణునికి దాని గురించి తెలుసు. గుహకు దారి ఒక పెద్ద బండరాయితో మూయబడి ఉంది. బలవంతులూ, యువకులూ ఎగిరి గుహలోపలికి వెళ్లగలుగుతారు. ఇతరులు వెళ్లలేరు. ఆ బండరాయిని తొలగించడానికి శ్రీకృష్ణుడూ, ఆయన సహచరులూ ప్రయత్నించసాగారు. ఇతరులు వారికి సహాయాన్ని అందించడంలో నిమగ్నులు అయినారు....

ఈ దృశ్యం నిరంతరంగా సాగుతోంది. తాను మేలుకొనిఉన్నానని శ్రీరామ్ కు తెలుసు. అయితే, ఆయన చేతన గతంలోనికి యాత్ర జరుపుతోంది. ద్వాపర యుగంలో కురుస్తూన్న అదే వర్షం. అదే గోవర్ధన పర్వతం. ఆ కృష్ణ, బలరాములే. శ్రీరామ్ కు వర్తమానమూ స్పష్టంగా తెలుస్తోంది. వేలాదిమంది గోపబాలురు గోవర్ధన పర్వతంమీద ఇంద్రుని కోపంతో సంఘర్షిస్తున్నారు. అకస్మాత్తుగా తుపాను వేగం పెరిగింది. మేఘం ముక్కలైనట్లు భయంకరమైన గర్జన వినిపించింది. మెరుపుతీగలు మెరుస్తున్నాయి. ఆ భయంకర గర్జనవల్ల పర్వతమంతా ఊగిపోయింది. జనం భయభ్రాంతులు అయినారు. ప్రాణాలకు నీళ్లు వదులుకున్నారు. ఋషుల ద్వారా,

గడచిన ప్రతి రోజులో మనం నేర్చుకున్నది ఉండాలి - రవీంద్రనాథ్ టాగూర్.

మునులద్వారా తాము విన్న వజ్రాయుధ ప్రయోగ సంఘటన వారికి గుర్తుకు వచ్చింది.

ఈలోగా ఒక అద్భుతం జరిగింది. బండరాయిని తొలగించడానికి శ్రీ కృష్ణుడూ, ఆయన సహచరులూ చేస్తూన్న ప్రయత్నం సఫలమయింది. ఆ బండరాయి రెండు ముక్కలయింది. ఆ ముక్కలు క్రిందికి దొర్లుతున్నాయి. గోపబాలురు సమయానికి అడ్డుకోకపోతే, అవి జనం తలలమీద పడేవి. ఆ శిలాఖండాలను మెల్లగా జారనిచ్చారు. గుహ మార్గం తెరచుకుంది. దాని వెనుక ఒక పెద్ద భూఖండం కదిలింది. పెద్ద శబ్దంతో క్రిందికి జారింది. గోవర్ధన పర్వతం పైకి లేచినట్లు గోపబాలురకు అనిపించింది. ఆ భూఖండం విరిగి క్రిందకు పడిపోవడం వల్ల గుహయొక్క వైశాల్యం బాగా పెరిగింది. జనం విశ్రాంతిగా అందులో నిలబడేటంతగా పెరిగింది. శ్రీ కృష్ణుడు సైగ చేశాడు. గోపబాలకులు హర్షనాదాలతో గుహలో ప్రవేశించసాగారు. అక్కడక్కడ చిన్నచిన్న గుహలలో దాగికొన్న జనంకూడ వాటినుండి వెలికి వచ్చి, ఈ పెద్ద గుహలో నిలచారు. వారి చింతలన్నీ క్షణాలలో దూరమైనాయి; కర్పూరంలా కరిగిపోయాయి.

ప్రజల మనస్సులు మామూలు పరిస్థితికి చేరాయి. బయట మేఘాలు గర్జిస్తూనే ఉన్నాయి, వర్షిస్తూనే ఉన్నాయి. అయినా ప్రజ వాసులు ఏమాత్రం భయపడలేదు. ఉన్నత శిఖరంపై నిలబడి వరదలో ఉన్న నదిని చూస్తూన్నట్లు - ఏమాత్రం చలించకుండా వారు ఇంద్రుని కోపాన్ని చూస్తున్నారు. శ్రీ కృష్ణుడు వారిని రక్షించాడు. గడచిన రోజు అర్ధరాత్రి వరకు మహోల్లాసం కలిగించిన ఉత్సవ వాతావరణం గుహలోపల వ్యాపించింది. ఇంద్రుని కోపం విరుచుకుపడిన తీరు ఆ పరమోల్లాసంవల్ల గోపబాలురకు ఒక కలగా మిగిలిపోయింది. గోవర్ధన పర్వతంపై ప్రారంభమైన కొత్త ఉత్సవం ఆ రోజంతా కొనసాగింది.

ఈ గోవర్ధన ఉద్ధరణ సంఘటనను శ్రీరామ్ సాక్షిగానే కాక కర్తగాకూడ అనుభూతి పొందారు. ఉత్సవం ఊపందుకున్నది. శ్రీరామ్ జాగృత స్థితిలోకి వచ్చారు. ఆయన ఇలా ఆలోచించసాగారు - భయంవల్ల, ప్రలోభంవల్ల కర్మకాండ ఎందుకు జరపాలి? కర్మకాండను ఉల్లాసంగా జరుపుకోవాలి; పరమేశ్వరుని అనుగ్రహానికి కృతజ్ఞత తెలుపుతూ జరుపుకోవాలి. జీవితంలో సుఖ సమృద్ధులను నింపే అనుగ్రహాలకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ జరుపుకోవాలి.

ఉదయం కాలకృత్యాలను ముగించుకున్న తర్వాత, శ్రీరామ్ ఆలోచన ఈ దిశలో సాగింది. ఉదయం 9 గంటలు అయింది. ఈ అనుభూతి నేపథ్యంలో ఆయన స్వరాజ్య ఉద్యమాన్ని సమీక్షించసాగారు. తన గదిలో కూర్చొని ఆయన ఇలా ఆలోచిస్తూ ఉండగా - పండిత గయా ప్రసాద్ నుండి కబురు వచ్చింది. పండితజీ మిమ్మల్ని భోజనానికి పిలిచారు - అని ఆయన శిష్యుడు వచ్చి శ్రీరామ్ తో చెప్పాడు.

గతరాత్రి పొందిన అనుభవం నుండి శ్రీరామ్ వెలికివచ్చారు. పండితజీ ఆహ్వానం ఆయనను ఈ జగత్తుతో కలిపింది. ఆయన ఆ ఆహ్వానాన్ని స్వీకరించారు. మరోమారు పర్వతంవైపు బయలుదేరారు. నిన్నటి ప్రదక్షిణలో చూచిన శిలలను ఆయన పరీక్షించారు.

ప్రదక్షిణ మార్గంలో ఆయనకు కుంటివాడైన ఒక వృద్ధుడు కనిపించాడు. అతడు ఆనందంతో, ఉత్సాహంతో భజన చేస్తున్నాడు. ఒక రాతికి ఆనించి ఉన్న ఊతకర్రలను చూచి చూచి, అతడు మరింతగా ఆవేశపడుతున్నాడు. ఊతకర్రల ముందు భజన చేస్తూన్న ఆ కుంటివాడు శ్రీరామ్ కు ఒక చిక్కుముడిలా కనిపించాడు. ఇలాంటి భజన ఏ సాధనా మార్గంలోనిది - అని అడగాలని ఆయనకు అనిపించింది. ఆ వృద్ధుని తన్మయత్వం చూచి - అడిగే సాహసం చేయలేదు. అతడి భజనను ఆయన మౌనంగా చూస్తూ ఉండిపోయారు.

★★★

మనిషి కోరవలసింది దీర్ఘ జీవనాన్నికాక - దివ్య జీవనాన్ని.

నావారితో నా మాట : నాలుగేండ్లలో శతజయంతి-1

2011-12 : కలయగుంలో సత్యయుగానికి ప్రకారం

2011 జనవరి 18 వసంత పంచమి నుండి 2012 జనవరి 28 వసంత పంచమి వరకు మనం పరమపూజ్య గురుదేవుల శతజయంతి ఉత్సవాలు జరుపుతున్నాం. అందుకు వ్యవధి నాలుగు సంవత్సరాలే ఉంది. ఈలోగా ఎంతో పని జరగాలి. యుగ పరివర్తనకు పర్యాయపదం అయిన ఆ యుగ పురుషుని జీవన దర్శనాన్ని విశ్వ మానసానికి తెలియచెప్పాలి. యుగపరివర్తన రూపురేఖలు అప్పటికి ప్రజలకు కానవచ్చేలా కృషి జరగాలి. గతంలో జరగనిది జరగాలి. సాఫల్యాల విరాట్ ప్రదర్శన జరగాలి. జన మానసాన్ని తట్టి లేపాలి.

మహాపురుషుల శరీరాలు కాలక్రమంలో నశించిపోతాయి. అది సృష్టి క్రమం. అయితే వారు తమ సూక్ష్మ కారణ చేతనలద్వారా వేల, లక్షల సంవత్సరాలవరకు నిలచి ఉంటారు.

గురుదేవుల ప్రచండ ఇచ్చాశక్తి

ఒక మహాపురుషుడు 1911 సెప్టెంబరు 20న అవతరించారు. 1926 జనవరి 18 వసంత పంచమినాడు సూక్ష్మ శరీరాన్ని ధరించిన తమ గురుసత్తా సాక్షాత్కారంద్వారా తమను తాము తెలుసుకున్నారు. తమ అవతార స్వరూపాన్నీ, తమ పూర్వ జన్మల పాత్రలను గుర్తించారు. 15 సంవత్సరాల వయస్సు నుండి 43 సంవత్సరాల వయస్సు వరకు తమ యౌవనం మొత్తాన్ని కఠోర తప సాధనలో, విస్తృతమైన దేశ పర్యటనలో, స్వరాజ్య ఉద్యమంలో పాల్గొనడంలో, ఒక సంస్థను నిర్మాణం చేయడానికై వెలిగించిన అఖండ దీపాన్నీ, ఆ దీపపు వెలుగుతో వెలిగిన 'అఖండ జ్యోతి' పత్రికనూ నిర్వహించడంలో వినియోగించారు. ప్రబలమైన ఇచ్చాశక్తి కలిగిన మహాపురుషులు మాత్రమే ఇదంతా చేయగలిగి ఉండేవారు. వారు ఏకాకిగా యాత్రను ప్రారంభించారు. అయితే, వారికి తోడుగా వారి అదృశ్య మార్గదర్శక గురుసత్తా బలం ఉంది. సహధర్మచారిణి శక్తిస్వరూపిణి మాతాజీ ఉన్నారు. క్రమంగా కుటుంబం నిర్మాణం అయింది. గాయత్రీ తపోభూమి నిర్మాణమయింది. గాయత్రీ మహావిజ్ఞాన్ రచన జరిగింది.

వేలాదిగా గ్రంథాల రచన సాగింది. 1958లో వాజపేయ యజ్ఞం స్థాయిలో 1008 కుండముల మహాయజ్ఞం మధురలో జరిగింది.

ఈ మహాయజ్ఞాన్ని 'యుగ నిర్మాణ యోజన' ఆరంభానికీ, గాయత్రీ పరివార్ ఆవిర్భావానికీ ప్రతీకగా పరిగణించవచ్చు. గాయత్రీమయ సాధనా ప్రధాన జీవనం, యజ్ఞీయ దర్శనాన్ని జీవితంలో అనుష్ఠించడం - వీటి ద్వారా లక్షలాది వ్యక్తులు - ఆర్తులు, అర్థార్థులు, జిజ్ఞాసువులు, జ్ఞానులు భక్తులు - వారితో ముడిపడసాగారు. 1971లో యుగఋషి శాంతికుంజ్ విచ్చేశారు. అంతకుముందు సంవత్సరంపాటు హిమాలయాలలో కఠోర తపస్సు చేశారు. ఆ తర్వాతి ఇరవై సంవత్సరాలూ చరిత్రాత్మక రికార్డులు సృష్టించిన సంవత్సరాలు. అంతకుముందు 60 సంవత్సరాలలో జరగని పని ఈ 20 సంవత్సరాలలో జరిగింది. మత్స్యావతారంవలె మిషన్ విరాట్ రూపాన్ని ధరించింది.

పూజ్యవరుల సూక్ష్మీకరణ స్థాయి గుహ్య సావిత్రి సాధన - దేవాత్మ భారత్ యొక్క కుండలినీ జాగరణ - ఈ కాలఖండంలోనే జరిగింది. దీపయజ్ఞ ప్రక్రియ ఈ కాలఖండంలోనే ప్రారంభమయింది. ప్రజ్ఞా పురాణం, క్రాంతిధర్మ (విప్లవ చేతన) సాహిత్యముల రచన ఈ కాలంలోనే జరిగింది. యుగ పరివర్తన యొక్క శంకుస్థాపనకు శాంతికుంజ్ సాక్షిగా నిలచింది.

విరాట్ రూపాన్ని ధరించిన మిషన్

1990 గాయత్రీ జయంతి (జూన్ 2)న ఆ మాత అనుంగు పుత్రుడు స్థూల శరీర బంధనాలనుండి విముక్తి పొందారు. ఆ తర్వాత - గత 17 సంవత్సరాలలో అందిన సాఫల్యాలను పంట కోసుకునే ప్రక్రియగా పరిగణించవచ్చు. దేవ సంస్కృతి దిగ్విజయ మహోద్యమం మహోద్ధృతంగా సాగింది. మిషన్ దేశ విదేశాలలో కోన కోనలకు వ్యాపించింది; విరాట్ రూపం ధరించింది. మహాపూర్ణాహుతులు రెండూ (1995లో ఆవల్ ఫేడాలో, 2000లో హరిద్వార్ లో) 33 అశ్వవేధ మహాయజ్ఞాలూ ఇందుకు సాక్షులు.

ప్రభుత్వం వెంటపడేవారే కాని, ప్రభువు వెంటపడేవారు కానరావడం లేదు.

అసలు పనికి తరుణం ఇప్పుడు వచ్చింది. మనమంతా ఈ నాలుగు సంవత్సరాలలో విశిష్టమైన పనిచేసి చూపితే - శతాబ్ది పురుషుని అసంఖ్యాక దానాలకు మనం భాగస్వాములం అవుతాము; యుగ పరివర్తన ప్రక్రియలో ఒక మహత్తర పాత్రను నిర్వహించిన బాధ్యతాయుతులైన సాధకులుగా పిలువబడే గౌరవం మనకు లభిస్తుంది.

ఇందుకోసం ఏది ఎలా చేయాలో పూజ్యవరులే చెప్పతారు. వారి ప్రాణ చేతన ఈ లేఖని ద్వారా వ్యక్తం అవుతుంది.

కలియుగంలో సత్యయుగం

1911-2011 కాలఖండంలో రెండు శతాబ్దులు కలిసి ఉన్నాయి. యుగాన్ని కదిపి కుదిపివేసిన స్వామి వివేకానందుల వాణి, శ్రీ అరవిందుల తపోమయ జీవనం, మౌనంలో సాగిన వారి లేఖని, గోఖలే ప్రేరణతో ఒక బారిష్టరు మహాత్మ గాంధీగా మారడం, వినోబా, అమరవీరుడు భగత్ సింగ్, సుభాష్ చంద్ర బోస్, రవీంద్ర కవీంద్రుడు, రమణ మహర్షి - అందరికీ సాక్షిగా నిలచింది ఈ కాలఖండం. ఈ కాలంలోనే - స్వరాజ్య సమరం జరిగింది. రెండు ప్రపంచ యుద్ధాలు జరిగాయి. ప్రకృతి ప్రకోపాలు సంభవించాయి. అయితే - 1901 నుండి 2011 వరకు గల కాలఖండం నిర్మాణాత్మక ఉద్యమాలకూ, వైజ్ఞానిక ఆవిష్కరణలకూ, ఎందరో మహామానవుల అవతరణకూ, సృజనను ప్రతిబింబించే సంస్థల ఆవిర్భావానికీ నెలవైన సమయం.

ఈ కాలఖండం మొత్తంలో ఎంతటి సృజన జరిగిందంటే - ఇప్పుడు 2011-2012 సంవత్సరం రావడంతోపాటు కలియుగంలో సత్యయుగ (కృతయుగ) అవతరణకు అవకాశాలు సాకారం అవుతున్నాయి.

పంచవర్ష యోజన

ఈ నేపథ్యంలో - మనం అత్యధిక ప్రాధాన్యం ఇవ్వవలసిన అంశాలు ప్రస్తావించబడుతున్నాయి. వచ్చే నాలుగు సంవత్సరాలలో, శతజయంతి సంవత్సరంలో మన కార్యాచరణ ప్రణాళికలోని ముఖ్యాంశాలు ఇవి.

మహిళా జాగరణ

మొదటిది మహిళా జాగరణ. ఈ శతాబ్దం మహిళా జాగరణ శతాబ్దం. అనేక శతాబ్దాలుగా మహిళ అణచివేయబడతూ వచ్చింది. కరుణకు ప్రతిరూపం, మాతృత్వానికి మహాప్రతీక, సృజన ధైర్యములకు దేవత - మహిళా శక్తి. ఈ మహిళా శక్తి పిండదశలోనే నాశనం చేయబడుతోంది. ఇందుకు కారణాలు సమాజంలో వ్యాపించి ఉన్న పురుషాహంకారం, ఆడజన్మతో జోడించబడిన శాపగ్రస్త పరిస్థితులు. విద్యాలోపం వల్ల, సమాచార లోపంవల్ల మూఢ విశ్వాసాలు జనించి ఉంటాయనీ, విద్యావ్యాప్తి జరిగే కొలదీ ప్రజలు మేలుకుంటారనీ, ఆ నమ్మకాలు నశిస్తాయనీ భావించబడుతోంది. కానీ, గర్భస్థ ఆడశిశువుల హత్య చదువుకున్న వర్గాలలో జరుగుతోంది. చదువుకున్న డాక్టర్లు డబ్బు కక్కుర్తితో వీటిని జరుపుతున్నారు. కన్యాధనం పేరిట కట్నం ఇవ్వడంవల్ల, ఆడపిల్ల ఇతరుల సొత్తు అనే నమ్మకంవల్ల - తమకు నచ్చిన విధంగా శిశువు లింగాన్ని ఎంపిక చేస్తున్నారు. అయితే - నేడు ఎందరో కొడుకులు తమ తల్లి దండ్రులను నిస్సహాయంగా వదిలివేసి విదేశాలలో స్థిరపడుతున్నారు, మన దేశంలోనే మంచి పరిస్థితులలో జీవిస్తున్నారు. ఈ రంగంలో గురువరుల వ్యధను మన వ్యధతో కలుపుకుని 'మహిళా జాగరణ ఉద్యమం'లో మూడు పనులను చేపట్టవలసి ఉంది - బ్రాణహత్యా నిషేధంకోసం దేశవ్యాప్త ఉద్యమం, ఆదర్శ వివాహాల నిర్వహణ, మహిళలకు నాయకత్వాన్ని ఇవ్వడం. ఇందుకై ఒక కార్యాచరణ ప్రణాళికను రూపొందించవలసి ఉంది.

యువశక్తి జాగరణ

రెండవది యువశక్తి జాగరణ. మన దేశం నేడు అన్ని దేశాలకన్న యువతరం హెచ్చుగా ఉన్న దేశం. యువతరానికి బలమైన మార్గదర్శనం ఇచ్చి, వారిని యుగ నిర్మాణ సేనలో చేర్చి, దాని శక్తిని సద్వినియోగపరచడానికి తగిన సమయం ఇది. స్వరాజ్య సమర సమయంలో ఒక మహోద్యమం ఉద్వేగితం ఉప్పొంగింది. ఎందరో యువజనులు తమ ఉద్యోగ వ్యాపారాలను త్యజించి దేశం కోసం బలివేదికను అధిరోపించారు. ఇప్పుడు అంతకు 50 రెట్లు తీవ్రమైన మహోద్యమాన్ని నిర్మాణం చేయాలి. నేడు దేశంలో

గాయత్రి అనగా సామూహిక వివేకశీలత.

సుమారు 60కోట్ల మంది యువజనులు ఉన్నారు. వారిలో పదిశాతం అయినా భావ విప్లవ ఉద్యమంలో చేరే స్థితిలో ఉంటే - మనం వారికి మార్గదర్శనం చేయగలుగుతాము. జాతి నిర్మాణంలో వారిని భాగస్వాములను చేయగలుగుతాము. అప్పుడు వారు సృజనకు పునాదిరాళ్లు కాగలుగుతారు.

యువజనులలో అపరిమితమైన శక్తి ప్రవహిస్తుంది. ప్రతిభ శిఖర స్థాయిలో ఉంటుంది. ఆత్మలో పరమాత్మ శక్తి యొక్క తేజస్సు ఉంటుంది. వారిలో బలిదానం చేసే సాహసం ఉంటుంది. నేడు వారు గాలికి తిరుగుతున్నారు. రాజకీయాలకు పావులు అవుతున్నారు. వ్యసనాలకు బానిసలు అవుతున్నారు. దేవ సంస్కృతి విశ్వవిద్యాలయానికి చెందిన మేలుకొన్న ప్రాణశక్తి కలిగిన విద్యార్థినీ విద్యార్థులు మాధ్యమంగా - దేశమంతటా వ్యాపించి ఉన్న యువత మండలల ద్వారా, భారతీయ సంస్కృతి జ్ఞానపరీక్ష అగ్రేసరుల ద్వారా, సంస్కృతి మండలల సభ్యుల ద్వారా మనం యువజనులకు మన ఆశయాలను పరిచయం చేయాలి. వారిని ఈ ఆధ్యాత్మిక-సామాజిక ఉద్యమాలలో చేర్చాలి.

ఈ యువశక్తి చెల్లాచెదరై ఉంది. నిరుద్యోగం వల్ల వీరిలో పలువురి తేజస్సు నశించిపోతోంది. గ్రామీణ అభివృద్ధి, గో విజ్ఞానం, ఎగ్రో-ఫారెస్ట్రీ (వ్యవసాయ, అడవుల పెంపకం), వన మూలికలతో ఔషధాల తయారీ, కుటీర పరిశ్రమలు మున్నగు వాటిద్వారా వీరికి ప్రత్యామ్నాయ ఉపాధి కల్పించవచ్చు. తద్వారా వీరిని తమ కాళ్లపై నిలబడేలా చేయవచ్చు. ఆర్థికంగా నిశ్చింత ఏర్పడితే, యువతీ యువకులు పూర్తి ఏకాగ్రతతో భావ విప్లవ ఉద్యమంలో పాల్గొనగలుగుతారు. పెళ్లి చేసుకున్నప్పటికీ 2012 వరకు బాధ్యతలను పెంచుకోవద్దనీ, సాధ్యమైనంతవరకు సంయమనాన్ని పాటించవలసిందనీ, జాతి నవనిర్మాణానికి రూపొందించబడిన బహుముఖ యోజన కోసం తమ శక్తిని వినియోగించవలసిందనీ వీరికి సూచించబడుతుంది.

అసాధ్యమని అనిపించే ఈ పని సులభమవుతున్నట్లు కనిపిస్తే - అందులో ఆశ్చర్యమేదీ ఉండదు. ఎందుకంటే - యువతరం, సంవేదనలకు ప్రతీక అయిన మహిళాశక్తి మనకు తోడవుతుంది.

★★★

నామదేవుని ఏకాత్మ భావన

నామదేవుడు ఉన్నత స్థాయికి చెందిన భక్తుడు, సిద్ధపురుషుడు, మహాత్ముడు. ఆయన విఠల్దేవునికి శరణాగతి చెందిన భక్త శ్రేష్ఠుడు. ఒకనాడు నామదేవుడు భోజనానికి కూర్చున్నాడు. ఆయన రోజూ ఎవరో ఒకరికి భోజనం పెట్టి కాని భుజించేవాడు కాదు. కాని, ఆ రోజున ఆ సమయానికి ఎవ్వరూ భోజనానికి రాలేదు. నామదేవుడు ఆలోచిస్తూ కూర్చున్నాడు. ఇంతలో ఒక కుక్క అక్కడికి వచ్చింది. దానిని చూచి నామదేవుడు పరమానందభరితు డయినాడు. ఆయన కన్నులలో కోటి కాంతులు వెలిగాయి. ఆయన అన్నాడు, 'నిజంగా తమరు ఎవరో మహాత్ములు. ఆ ప్రభువు తమను నా వద్దకు పంపాడు. తమరు విచ్చేసినందుకు నేను ధన్యుణ్ణి.' ఆయన లేచాడు. ఆ కుక్క ముందు పళ్ళెంలో రొట్టె పెట్టాడు. వెనుకకు వెళ్ళి మరలా వచ్చాడు. చూస్తే ఆ కుక్క రొట్టెను నోట కరుచుకుని పరుగెత్తుతోంది. నామదేవుడు ఇలా కేకవేశాడు - 'అరే భగవాన్, ఏమిటి తమరు ఇలా చేశారు! ఇది ఎందురొట్టె. దానికి నెయ్యి రాయలేదు. దానిని తమరు తినడం కష్టం. అగండి మహాసుభావా. నేను దానికి నేయి రాస్తాను. అతిథికి ఇట్టి భోజనం పెడితే నాకు పాపం తగులుతుంది.' నేతి గిన్నె తీసుకొని ఆయన ఆ కుక్క వెంట పరుగెత్తాడు. కుక్కముందు, నామదేవుడు వెనుక. వారు పరుగు పందెంలో ఉన్నారా అనిపించింది. నామదేవుడు అరుస్తున్నాడు, 'మహారాజ్, తమకు బాగా ఆకలివేసినట్లుగా ఉంది. క్షమించండి. నేయి తేవడం కొంచెం ఆలస్యమయింది.' చివరకు నామదేవుడు కుక్క దగ్గరకు రానే వచ్చాడు. తటాలున కుక్కనోట్లోనుండి రొట్టెను లాక్కుని నేయి రాచి దాని నోటికి అందించి, ఇలా అన్నాడు - 'స్వామీ, ఇప్పుడు తినండి. రొట్టె రుచిగా ఉంటుంది. ఎందురొట్టె కాదిది'. కుక్క రొట్టెను తినేసింది. నామదేవుని మనస్సు కుదుటపడింది. ఆయన ఇంటికి వెళ్ళాడు. అప్పుడు ఆయన పొందిన ఆనందం, అద్భుతం, దివ్యం - వర్ణనాతీతం. అంతటా ఆత్మను సాక్షాత్కరింపజేసుకున్న సమదర్శనుడు నామదేవుడు. ఆయన ప్రసిద్ధ భారతీయ భక్తాగ్రేసరుడు.

గ్రుడ్డి నమ్మకం వెనుక వివేకం, ఆలోచన ఉండవు.

శాంతికుంజ్ సమాచారం

గాయత్రీ పరివార్ కృషికి ఛత్తీస్ గఢ్ ముఖ్యమంత్రి అభినందన

నక్కలైట్ల హింసాకాండ వల్ల అనాథలు అయిన పిల్లల విద్యకూ, పునరావాసానికీ తగు వ్యవస్థ చేస్తూన్నందుకు ఛత్తీస్ గఢ్ ముఖ్యమంత్రి డాక్టర్ రమణ్ సింగ్ గాయత్రీ పరివార్ ను అభినందించారు. డాక్టర్ ప్రణవ్ పండ్యాజీ ఛత్తీస్ గఢ్ పర్యటన సందర్భంగా రాయపూర్ లోని సమతా కాలనీ శక్తిపీఠంలో జరిగిన సభలో ఆయన పాల్గొన్నారు. గాయత్రీ పరివార్ యొక్క ఆదర్శ గ్రామ యోజనను ఛత్తీస్ గఢ్ లో అమలు చేయవచ్చని ఆయన అన్నారు. ఛత్తీస్ గఢ్ లో గ్రామగ్రామాన వ్యాపించి ఉన్న శక్తివంతులైన గాయత్రీ పరివార్ కార్యకర్తలు సమాజంలో ఆధ్యాత్మిక, భావనాత్మక పరివర్తనను సులభంగా తీసుకురాగలుగుతారని ఆయన పేర్కొన్నారు. ఆ సందర్భంగా ఆయన ప్రాంత ప్రజల తరపున డాక్టర్ ప్రణవ్ పండ్యాజీకి స్వాగతం చెప్పారు. ఆ పర్యటన సందర్భంగా డాక్టర్ ప్రణవ్ పండ్యాజీ రాజనంద్ గావ్ లోని కంచన్ బాగ్ లో 'మా భగవతి వాత్సల్య మందిర్' కు భూమిపూజ జరిపారు. అక్కడ 25వేల చదరపు అడుగుల స్థలంలో కోటీ పదిలక్షల రూపాయల ఖర్చుతో ఒక విశాల భవనం నిర్మాణం అవుతోంది. ఛత్తీస్ గఢ్ లో నక్కలైట్ల హింసాకాండ వల్ల అనాథలయిన పిల్లలకు ఆశ్రయం ఇచ్చి, వారిని సమాజసేవకులుగా తీర్చిదిద్దే పథకం అక్కడ అమలు జరుగుతుంది. గాయత్రీ పరివార్ ఇటీవల అలాంటి 31 మంది పిల్లలను దత్తత తీసుకున్నది. డాక్టర్ ప్రణవ్ పండ్యాజీ శక్తి పీఠంలో అనాథ వనవాసీ పిల్లలకు ఆశీస్సులు ఇచ్చారు.

దేవసంస్కృతి విశ్వవిద్యాలయ

యోగాచార్యుల చైనా పర్యటన

దేవసంస్కృతి విశ్వవిద్యాలయ యోగ విభాగం ప్రొఫెసర్లు డా॥సురేశ్ వర్ణవాల్, శ్రీశైలేంద్ర కుమార్ దుబేలు

2006 డిసెంబర్ లో వారంరోజుల పాటు చైనాలో పర్యటించారు. చైనాలో యోగశిక్షణ ఇచ్చే శిఖరాగ్ర సంస్థ బీజింగ్ మొజి ఆపూ హెల్త్ అండ్ స్పోర్ట్స్ సంస్థ ఆహ్వానంపై వారు చైనా వెళ్లారు. ఈ సంస్థకు ఒక్క బీజింగ్ లోనే 25 శాఖలు ఉన్నాయి.

చాన్ రూ యోగ సంస్థ అయిదవ వార్షికోత్సవం సందర్భంగా జరిగిన పోటీలకు ఈ ప్రొఫెసర్లు న్యాయనిర్ణేతలుగా వ్యవహరించారు. నెల రోజుల, మూడు నెలల యోగ శిక్షణ కోర్సుల పాఠ్య ప్రణాళికలను రూపొందించడంలో ఈ ప్రొఫెసర్లు ఆ సంస్థ కులపతికి సహకారం అందించారు. సంస్థ ప్రొఫెసర్ల గృహాలలో పంచదేవ చిత్రాలను, యుగ సాహిత్యాన్నీ స్థాపన చేశారు.

“బీజింగ్ స్పోర్ట్స్ బ్రాడ్ కాస్టింగ్”, “చైనా రేడియో ఇంటర్నేషనల్”లు ఈ ప్రొఫెసర్లను ఇంటర్వ్యూ చేశాయి. ఆ ఇంటర్వ్యూలలో వారు యోగాన్ని జీవించే కళగా, వ్యక్తిత్వ వికాస విద్యగా అభివర్ణించారు.

చెన్నై గాయత్రీ చేతనా కేంద్రానికి

శ్రీమతి కస్తూరి అమ్మ స్థల దానం

చెన్నైలో గాయత్రీ చేతనా కేంద్రం నిర్మాణానికై శ్రీమతి కస్తూరి అమ్మ పల్లవరం అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయం సమీపంలోని పదివేల చదరపు అడుగుల స్థలాన్ని వేదమాత గాయత్రీ ట్రస్టు, శాంతికుంజ్ కి దానం ఇచ్చారు. ఇటీవల చెన్నైలో జరిగిన గోష్టిలో ఆమె ఆ దానాన్ని ప్రకటించి, ఆ తర్వాత ఆ స్థలాన్ని ట్రస్టుపేర రిజిస్టరు చేశారు. గోష్టిలో డాక్టర్ బ్రిజ్ మోహన్ గౌడ్, శ్రీ ఉమేశ్ శర్మ పాల్గొన్నారు.

★★★

ప్రతి తీయదనం వెనుక ఒక చేదు నిజం, ప్రతి చెడు వెనుక ఒక మంచి దాగి ఉంటాయి.

వార్తలు

రాష్ట్రంలో 24 కుండముల గాయత్రీ యజ్ఞాలు

కురవి

ఖమ్మం జిల్లాలోని కురవి పుణ్యక్షేత్రంలో జనవరి 28న 24 కుండముల గాయత్రీ యజ్ఞం జరిగింది. శ్రీ పరమానంద ద్వివేది, డాక్టర్ తుమ్మూరి, శ్రీ హీర్సింగ్ రాజపురోహిత్ యజ్ఞాన్ని నిర్వహించారు. ఖమ్మం, ఇల్లందుల కార్యకర్తలు సహకరించారు.

కమలాపూర్

వరంగల్ జిల్లా కమలాపూర్లోని పేపర్మిల్లులో వనవాసీ కళ్యాణ పరిషత్, గాయత్రీ పరివార్ల ఆధ్వర్యంలో 2006 డిసెంబర్ 3న 24 కుండముల గాయత్రీ యజ్ఞం జరిగింది. శ్రీవెంకట నారాయణ యజ్ఞాన్ని నిర్వహించారు. శ్రీయుతులు వెంకటేష్, శివానంద్లు సహకరించారు. 1200 మంది పాల్గొన్నారు.

హైదరాబాదు ఎర్రగడ్డ

హైదరాబాదు ఎర్రగడ్డలోని శాంతినికేతన్ కాలేజీలో ప్రిన్సిపాల్ శ్రీమతి అంబా రామస్వామి ఆధ్వర్యంలో 2006 డిసెంబరు 30న 24 కుండముల గాయత్రీ యజ్ఞం జరిగింది. 500మంది విద్యార్థినులు పాల్గొని, గురుదీక్ష తీసుకున్నారు. శ్రీ అశ్వినీ సుబ్బారావు, శ్రీమతులు బి.మహేశ్వరి, బి. అనసూయమ్మ, శ్రీయుతులు సత్యనారాయణ, వెంకట నారాయణ యజ్ఞ సంచాలన చేశారు.

విశాఖలోని సాగర్ నగర్ లో

నవకుండీయ గాయత్రీ యజ్ఞం

2006 డిసెంబరు 1న విశాఖ పట్టణంలోని సాగర్ నగర్ లో నవకుండీయ గాయత్రీ యజ్ఞం జరిగింది. 200మంది పాల్గొన్నారు. డిసెంబరు 17న స్టీల్ ప్లాంటు సెక్టర్ 6లో

పంచకుండీయ గాయత్రీ యజ్ఞం జరిగింది. 100మంది పాల్గొన్నారు. డిసెంబరు 24న అక్కయ్య పాలెంలో, 30న ప్రజ్ఞామండలి కార్యాలయంలో పంచకుండీయ గాయత్రీ యజ్ఞాలు జరిగాయి.

మార్కాపురంలో నవకుండీయ గాయత్రీ యజ్ఞం

జనవరి 7న మార్కాపురంలో నవకుండీయ గాయత్రీ యజ్ఞం జరుగింది. శ్రీ డి.వి.ఆర్.మూర్తి ప్రసంగించారు. 500మంది పాల్గొన్నారు. జనవరి 23న చీరాల కార్యాలయంలో పంచకుండీయ గాయత్రీ యజ్ఞం జరిగింది. 100మంది పాల్గొన్నారు.

★★★

మార్చి, ఏప్రిల్ నెలలలో పర్వతినాలు

మార్చి :

3. చంద్ర గ్రహణం
4. షోలీ
19. సూర్య గ్రహణం
20. సర్వజిత్ ఉగాది
27. శ్రీరామనవమి
31. మహావీర జయంతి

ఏప్రిల్ :

2. హనుమజ్జయంతి
14. అంబేద్కర్ జయంతి
15. మహావీర జయంతి
20. పరశురామ జయంతి
22. శంకరాచార్య జయంతి
23. రామానుజాచార్య జయంతి
- విద్యారణ్యస్వామి జయంతి
30. సృసింహ జయంతి

ఉదారమూ, గంభీరమూ, వివేకవంతమూ అయిన మనఃప్రవృత్తిని పెంచుకోవడమే ఆధ్యాత్మిక వికాసం.

గాయత్రీ చేతనా కేంద్ర ప్రథమ వార్షికోత్సవం

హైదరాబాదులో వైభవంగా 51 కుండముల గాయత్రీ మహాయజ్ఞం

హైదరాబాదులోని గాయత్రీ మాత ఆలయం, చేతనా కేంద్రం ప్రథమ వార్షికోత్సవం ఫిబ్రవరి 10,11 తేదీలలో ఆనందోల్లాసాలతో అత్యంత వైభవంగా జరిగింది. నగర ప్రముఖులు పలువురు ఉత్సవంలో పాల్గొన్నారు. వేలాది ప్రజలు భక్తితో, ఉత్సాహంతో ఉత్సవంలో పాల్గొని, మహత్తర ప్రేరణను పొందారు. ఉత్సవ స్థలం ప్రజలతో క్రిక్కిరిసిపోయింది.

10వ తేదీ సాయంత్రం భరత్ నగర్ ఆలయం నుండి 108 కలశాలతో కలశయాత్ర శోభాయమానంగా జరిగింది. యజ్ఞ స్థలంలో కలశయాత్రలో పాల్గొన్నవారికి భవ్య స్వాగతం లభించింది. శ్రీయుతులు హీరోసింగ్ రాజపురోహిత్, టి.ఎల్లారావు కలశయాత్రకు ఆధ్వర్యం వహించారు.

11వతేదీ ఉదయం జరిగిన 51 కుండముల గాయత్రీ మహాయజ్ఞంలో వేలాదిగా ప్రజలు పాల్గొన్నారు. కూకట్ పల్లి పురపాలక సంఘం మాజీ చైర్మన్ శ్రీ సి. హెచ్. హనుమంతరావు, డాక్టర్ తుమ్మూరి జ్యోతి ప్రజ్వలన చేసి యజ్ఞాన్ని ప్రారంభించారు. శాంతికుంజ్ పరిష్కరణ ప్రతినిధి శ్రీ సందీప్ ప్రారంభోపన్యాసం చేశారు. భూతయజ్ఞం, పితృ యజ్ఞం, జ్ఞాన యజ్ఞం, దేవ యజ్ఞముల ప్రయోజనాన్ని ఆసక్తికరంగా వివరించారు.

శ్రీయుతులు పరమానంద ద్వివేది, ఉత్తమ్ గయక్వాడ్, ఫూల్ సింగ్, డి.వి.ఆర్.మూర్తి, హీరోసింగ్ రాజపురోహిత్ యజ్ఞాన్ని సంచాలన చేశారు.

దుండిగల్ ఎయిర్ ఫోర్స్ అకాడమీ కర్నల్ శ్రీ మహేశ్ నారాయణ్ దంపతులు, శ్రీమారెళ్ల విశ్వనాథ్, శ్రీమతి మారెళ్ల విజయ, శ్రీమతి భారతి ఖండేల్ వాల్, శ్రీ సురేష్ ఖండేల్ వాల్, శ్రీ రాధేశ్యామ్ ద్వాలియా, శ్రీమతి సుమన్ ద్వాలియా, జస్ రాజ్ చౌదరి దంపతులు, శ్రీమల్లేష్ గుప్త, శ్రీ టి.ఎల్లారావు, శ్రీమతి అంబా రామస్వామి, పెద్ది మల్లికార్జున రావు దంపతులు, శ్రీ టి.పి.శ్రీనివాస్, శ్రీమతి అనురాధ, శ్రీ టి.వి.రాజేష్, డాక్టర్

టి.నీలవేణి, శ్రీ టి.పి.రత్నం, శ్రీమతి టి.సత్యవతి యజ్ఞవేదికపై వద్ద ప్రత్యేక పూజలు జరిపారు.

యజ్ఞంలో శ్రీయుతులు జె.జగద్ దాస్ దంపతులు, లక్ష్మీకాంత శుక్ల, ఎస్.ప్రేమ్ కుమార్, ఆకారం రామచంద్రప్ప, జుగల్ కిశోర్ దాస్, ఎమ్.హెచ్.ప్రసాద్, జి.ఎస్.శివానంద్, ఆర్.వి.నరసింగ రావు, డా॥జి.సంపత్ కుమార్, పి. సుబ్బారాయ శాస్త్రి, శ్రీమతి పి.హైమవతి వానప్రస్థ ఆశ్రమాన్ని స్వీకరించి, గురుదేవుల ఉద్యమానికై సమయదానం ఇవ్వడానికి ముందుకు వచ్చారు. వానప్రస్థ విశిష్టతను గురించి, అవసరాన్ని గురించి శ్రీ అశ్వినీ సుబ్బారావు చేసిన ప్రసంగం ప్రజలను విశేషంగా ఆకట్టుకున్నది. లక్షమంది వానప్రస్థులు ఉద్యమిస్తే, ప్రభుత్వం చేత మద్యపాన నిషేధం చేయించడం కష్టంకాదని ఆయన అన్నారు.

యజ్ఞం సందర్భంగా సామూహిక గాయత్రీ మంత్ర దీక్ష ఇవ్వబడింది. శ్రీమతి అనసూయమ్మ అన్నప్రాశన, జన్మదిన సంస్కారాలు జరిపారు.

నాటి సాయంత్రం ప్రజ్ఞా పురాణంలోని గృహస్థాశ్రమ కథలను శ్రీ అశ్వినీ సుబ్బారావు రసవత్తరంగా వినిపించారు. సందర్భోచితములైన ఉదాహరణలతో, జీవిత వాస్తవాల వర్ణనలతో నిండిన ఆ కథామృతం ప్రజలను విశేషంగా ఆకర్షించింది. కథకూ కథకూ మధ్య శ్రీయుతులు ఉత్తమ్ గయక్వాడ్, ఫూల్ సింగ్, వెంకటనారాయణ, శ్రీమతి అనసూయమ్మ వాద్య సహకారంతో పాడిన పాటలు ప్రజలను మంత్రముగ్ధులను చేశాయి.

అనంతరం దీపయజ్ఞం జరిగింది.

ఇలా గాయత్రీ చేతనా కేంద్ర ప్రథమ వార్షికోత్సవం ఒక మరుపురాని భవ్య అనుభూతిని అందించింది. వార్షికోత్సవంతో - చేతనా కేంద్రం నగర ప్రజలకు మరింతగా పరిచయం అయింది; మరింతగా సన్నిహితం అయింది.

మనిషి కోరవలసింది దీర్ఘజీవనాన్నికాక - దివ్య జీవనాన్ని.

శక్తిపీఠాల రజతోత్సవాల సందర్భంగా

రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 24 కుండముల గాయత్రీ యజ్ఞాలు

తేదీ	స్థలం	ఫోన్ : 9440290734, 9885457266
1. 11.02.07	మూసాపేట, హైదరాబాదు (గాయత్రీ చేతనా కేంద్ర ప్రథమ వార్షికోత్సవం సందర్భంగా 51 కుండముల గాయత్రీ యజ్ఞం) ఫోన్ : 040-32986922	15. 22.04.07 అనంతపురం ఫోన్ : 9440566530
2. 18.02.07	బేగంబజారు, హైదరాబాదు ఫోన్ : 9848225473	16. 26.04.07 ఎమ్.ఆర్.పల్లి, తిరుపతి ఫోన్ : 9848505632
3. 21.02.07	మంచిర్యాల ఫోన్ : 9866028692, 9989164291	17. 29.04.07 మెయిన్ బజారు, తిరుపతి ఫోన్ : 9885958541
4. 25.02.07	సిర్పూర్ కాగజ్ నగర్ ఫోన్ : 9440170669	18. 02.05.07 నెల్లూరు ఫోన్ : 9441277207
5. 04.03.07	పొన్నూరు ఫోన్ : 9441088216	19. 06.05.07 ఒంగోలు ఫోన్ : 9440853603
6. 11.03.07	ఆదిలాబాదు ఫోన్ : 9440001118	20. 10.05.07 మార్కాపురం ఫోన్ : 9440853603
7. 15.03.07	కిసాన్ నగర్, నిజామాబాదు జిల్లా ఫోన్ : 08463-245246	21. 13.05.07 బాపట్ల ఫోన్ : 9885898648
8. 18.03.07	కోరుట్ల, కరీంనగర్ జిల్లా ఫోన్ : 9866121019	22. 17.05.07 చీరాల ఫోన్ : 9440853603
9. 22.03.07	ధర్మపురి, కరీంనగర్ జిల్లా ఫోన్ : 9247251848	23. 24.05.07 మంగళగిరి ఫోన్ : 9440449633
10. 25.03.07	వేములవాడ, కరీంనగర్ జిల్లా ఫోన్ : 9440516042	24. 27.05.07 గుంటూరు ఫోన్ : 9849859576
11. 29.03.07	సిరిసిల్ల, కరీంనగర్ జిల్లా ఫోన్ : 9849905879	25. 31.05.07 విజయవాడ ఫోన్ : 0866-6616570
12. 01.04.07	కరీంనగర్ ఫోన్ : 9440516042	26. 03.06.07 పిడుగురాళ్ల ఫోన్ : 08649-253176
13. 08.04.07	కడప ఫోన్ : 9440778897	27. 07.06.07 అమలాపురం ఫోన్ : 9247230303
14. 15.04.07	కర్నూలు	28. 10.06.07 రాజమండ్రి ఫోన్ : 9440423561

★★★

శ్రమ నీ ఆయుధం అయితే, విజయం నీకు బానిస అవుతుంది - మహాత్మా గాంధీ.

సద్గురు వీలామృతం

గుండెల్లోకి దూసుకుపోయే ప్రవచన శైలి

యౌవనంలోనే చేనేత కేంద్రం స్థాపన

వినోబాజీ తమ భగవద్గీత ప్రవచనాలలో ఎన్నెన్నో సజీవ ఉదాహరణలు ఇచ్చేవారు. పిల్లలనూ, వృద్ధులనూ త్రాసువలె సమానంగా చూచే తులాధర వేశ్య కథ, జుట్టు కత్తిరించే మంగలి తన జీవితాన్ని సాధనమయం చేసుకుని దుష్ట ఆలోచనలను అలా కత్తిరించివేసిన కథ, రైతు కలుపు తీసే విధంగా మనం మన జీవితాల నుండి చెడు ఆలోచనలను ఏరివేయడం - ఇలాంటివి ఎన్నెన్నో వారి ప్రవచనాలలో వినిపించేవి.

పూజ్య గురుదేవుల సంభాషణ శైలి, ప్రవచన శైలి కూడ ఇలాగే ఉండేవి. సామాన్యుడు ఎలా అసామాన్యుడు కాగలుగుతాడో వారు జీవితంలోని చిన్న చిన్న ఉదాహరణలద్వారా వివరించే వారు. బొగ్గు వజ్రం కావడం, రాయిని చెక్కగా చెక్కగా అది దైవ విగ్రహం కావడం, తీగ మహావృక్షాన్ని అల్లుకుని పైకి ప్రాకే విధంగా మనిషి సమర్పణ భావంతో ఎదగగలగడం - ఇలాంటి ఉదాహరణలు హృదయపు లోతులను తాకే వారి ఉపన్యాస శైలిలో కనిపిస్తాయి.

ఆశ్చర్యకరమైన విషయం ఏమంటే - మాట్లాడే సమయంలో ఇంత తేలికగా, గుండెల్లోకి దూసుకుపోయే విధంగా ఉండే గురుదేవుల శైలి లేఖన సమయంలో సంస్కృతమయం అవుతుంది, హిందీ పండితులకు పాఠాలు నేర్పేలా ఉంటుంది.

సామాన్య మానవునికి ఈ బహుముఖ స్వరూపం ఏర్పడదు.

మధుర, హరిద్వార్ లో స్వావలంబన విద్యాలయాలు పనిచేస్తున్నాయి. స్వయంఉపాధికి శిక్షణ ఇచ్చే ఈ విద్యాలయాలను చూచి, అందరూ ప్రశంసిస్తున్నారు. పూజ్య గురుదేవుల సిద్ధాంతాలకు అనుగుణంగా ఈ విద్యాలయాలు రెండూ 20-25 సంవత్సరాలుగా పనిచేస్తున్నాయి.

అయితే, గురుదేవులు తమ యౌవన దశలోనే తమ గ్రామం ఆవల్ ఖేడాలో తమలోని ఈ ఆలోచనకు కార్యరూపం ఇచ్చారు. 16 - 17 సంవత్సరాల వయస్సులోనే వారు తమ గృహం ఎదురుగా ఉన్న స్థలంలో “శిల్పకళా కేంద్రం” స్థాపించారు. దానిలో ఏడు మగ్గాలతో ఖద్దరు వస్త్రం నేతపని ప్రారంభించారు. దారాన్ని చుట్టే పనిని ఆయన గ్రామంలోని స్త్రీలకు అప్పగించారు. వారి శ్రమకు ప్రతిఫలంగా పైకం ఇవ్వబడేది. మహిళా సముద్ధరణకు వారు చేపట్టిన తొలి కార్యక్రమం ఇది. ఆ తర్వాత ఈ కార్యక్రమానికి వ్యవస్థిత రూపం ఇచ్చారు. మగ్గాలపై బట్టలు నేయడానికై వారు నిరక్షరాస్యులైన నిరుద్యోగ యువకులను పిలిచారు. ఆ పనికి ప్రతిఫలంగా వారికి పైకం ఇచ్చారు. శ్రమించి సంపాదించిన పైకంతో జీవించడం ఎలాగో వారికి నేర్పారు.

బున్ తా ఘర్ (చేనేత కేంద్రం) అనే పేరుతో గ్రామంలో ప్రసిద్ధి పొందిన ఈ కేంద్రం అవశేషాలు గురుదేవుల జన్మస్థలం ఎదుట కనిపిస్తాయి.

★★★

భావ వికాసం ద్వారానే సాధ్యపడుతుంది సమాజ సంస్కరణ.

రాష్ట్రంలో 24 కుండముల గాయత్రీ యజ్ఞాలు కుర్చీలో

యజ్ఞ వేదికపై డాక్టర్ తుమ్మారె, శ్రీ పరమానంద ద్వివేది, శ్రీ హీర్సింగ్ రాజపురోహిత్.

యజ్ఞం సందర్భంగా కలశయాత్రకు సిద్ధమవుతున్న మహిళలు.

కమలాపూర్లో

యజ్ఞ వేదికపై శ్రీయుతులు వెంకటనారాయణ, తివారి.

యజ్ఞ దృశ్యం.

హైదరాబాదు ఎర్రగడ్డలో

యజ్ఞ వేదికపై (కుడి నుండి) శ్రీమతి మహేశ్వరి, శ్రీ అశ్విని సుబ్బారావు, శ్రీమతులు అంబా రామస్వామి, బి.అనసూయమ్మ, శ్రీయుతులు సత్యనారాయణ, వెంకటనారాయణ

విశాఖపట్టణం మహారాణిపేటలో పంచకుండీయ గాయత్రీ యజ్ఞంలో యజ్ఞవేదిక.

గాయత్రీ చేతనా కేంద్ర ప్రథమ వార్షికోత్సవం

హైదరాబాదులో 51 కుండముల గాయత్రీ మహాయజ్ఞం

దీప ప్రజ్వలన చేస్తూన్న కూకట్‌పల్లి మునిసిపాలిటీ మాజీ చైర్మన్ శ్రీ సి.హెచ్.హనుమంత రావు, డాక్టర్ తుమ్మూరి.

యజ్ఞ వేదికపై శ్రీయుతులు డి.వి.ఆర్.మూర్తి, అశ్విని సుబ్బారావు, సంతిష్ జీ, పరమానంద ద్వివేది, ఉత్తమ్ గయక్వాడ్, వెంకటనారాయణ, సునారు రామ్.

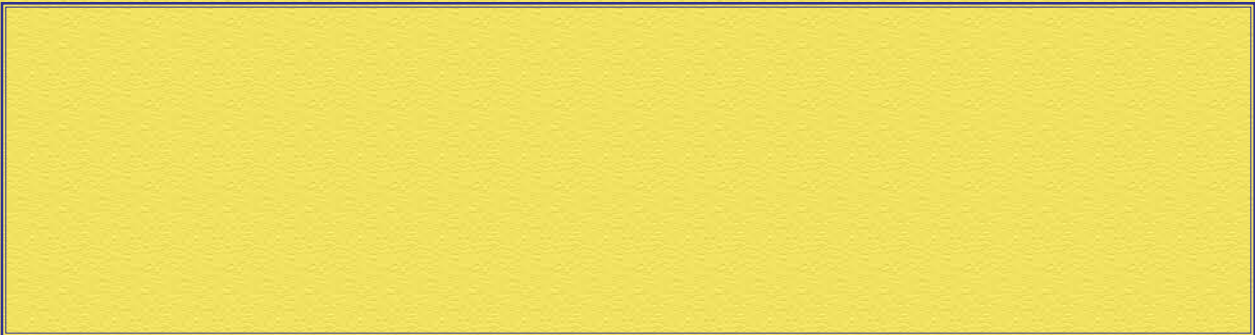
యజ్ఞం చేస్తూన్న శ్రీ మారెళ్ల విశ్వనాథ్.

వేదికపై గాయత్రీ మాతకు పుష్పాంజలి సమర్పిస్తూన్న రాష్ట్ర ఆర్థిక మంత్రి శ్రీ కె.రోశయ్య గారి సతీమణి.

Global Head Quarters :
GAYATRI TEERTH, SHANTIKUNJ,
 Haridwar - 249411 Ph: (01334) 260602, 261955, 260309
 Fax : (01334) 260866, E-mail : shantikunj@awgp.org,
 southindiazone@awgp.org, website : www.awgp.org

Chief Editor : **Dr. PRANAV PANDYA**
 Printed & Published By **Sri B.CH.V.SUBBA RAO (Aswini)**
 (For **SRI VEDAMATHA GAYATRI TRUST**)
 5-283, H.P.Road, Moosapet, Hyderabad-500 018.
 Printeda at Bharathi Art Printers, Chikkadapally, Hyderabad - 20

If Undelivered please return to: **GAYATRI CHETANA KENDRA & MEDITATION CENTER,**
 Near Aswini House, H.P.Road, Moosapet, Hyderabad - 500 018, Ph : 040 - 23700722, 32986922, 09392506888.
 E-mail : hyderabad.ap.in@awgp.org, info@aswini.com